

Arbeider- opposisjon på LO-kongressen

*Innlegg og forslag
fra de 5 delegatene
fra Oslo Jern og Metall*

Norsk Jern-
og Metallarbeiderforbund

Oktober

Nettpublisering ved Forvaltningsorgan for AKPs parthistorie (www.akp.no) 2017

**Arbeider-
opposisjon på
LO-kongressen**

**Arbeider-
opposisjon på
LO-kongressen**

*Innlegg og forslag
fra de 5 delegatene
fra Oslo Jern og Metall*

**Forlaget Oktober A/S
Oslo 1977**

**Arbeideropposisjon på LO-kongressen
Innlegg og forslag fra
de 5 delegatene fra Oslo Jern og Metall**

© Forlaget Oktober A/S, Oslo 1977

1. opplag, juli 1977: 10 000

Trykt i offset hos A/S Duplotrykk, Oslo 1977

ISBN-7094-164-0

Innhold

Forord	11
Et utall av progressive forslag.	11
«Den ansvarlige opposisjonen»	12
«Det var AKP (m-l) si skyld!»	12
Dyktig manipulasjon — sjøl på en hand- plukka kongress.	13
Denne boka er ingen «alternativ protokoll». . .	14
LO-kongressen konstituerer seg	15
Mot brudd på valgreglene.	15
Punktum for kampanja mot valga i Avd. 1.	17
Krav om eget kvinnepunkt på dagsordenen	17
Beretninga fra kongressperioden	18
<i>Beretninga -73: Nei til godkjenning av LO-</i> <i>ledelsens arbeid i Skånlandutvalget . . . . .</i>	18
Aspengren legger opp «isfront-taktikken» .	20
<i>Beretninga -74: LO-ledelsen sveik telefon-</i> <i>sentralsmontørene. . . . .</i>	21
<i>Beretninga -75: LO-ledelsen bløffer om</i> <i>lønnsutviklinga . . . . .</i>	22
Aspengren protesterer	25
<i>Beretninga -76: LO-ledelsen og bedrifta</i> <i>sammen mot arbeiderne på Zinken. . . . .</i>	26
Fordøm forbindelsene med Sovjets lakeier i Tsjekkoslovakia.	30
LO-ledelsen støtta streikebryteri.	31
LO-ledelsen for rasediskriminering	32
<i>Avstemminga: SV-støtte til LO-ledelsens</i> <i>virksomhet! . . . . .</i>	34
LOs regnskap	35
LO-ledelsen spekulerer med pengene til de fagorganiserte	35
Gratulasjonsbrev fra Libertas til LO- ledelsen	38
Vedtektsendringer	40
Sosialisme inn i formålsparagrafen.	41
Avvis meningstvang i LO	43

Grunnplanet er mot heksejakta	44
Kamp for faglig demokrati.	48
§5: En større og mer demokratisk sam- mensatt kongress	48
§15: Medlemmene skal sjøl avgjøre om tariff-forslag skal godkjennes eller ikke . . .	49
Direkte valg av kongressdelegatene — mot «handplukking».	51
For streikerett for avdelingene	52
Mot ekstra-kontingent til A-prensa.	53
Forslaget om 160 millioner til DNA-prensa .	55
LO-ledelsen vil ha uavsettelige embetsmenn i sekretariatet.	55
Bort med privilegier for tillitsmenn.	58
<i>Avstemminga over forslag til vedtektsend- ringer. . . . .</i>	60
For 17.5 millioner kontingentkroner årlig til DNA-prensa!	60
SVerne for fortsatt«ugrasluking»!	60
 Punkt 5 på dagsorden: Tariffspørsmål	61
Reiulf Steen får en time og ti minutter til valginnlegg for DNA	62
Om misbruk av kongressens tid	63
Forsøk på kupp-bevilgning til DNA	64
Kamp mot kombioppgjør.	66
Organisasjonsretten	70
Konsumprisindeksen bløffer om pris- stigninga.	71
Kamp for streikeretten — mot lojalitets- erklæring.	75
Mot organisasjonsplikt og tariffavgift	77
Kryssetsaka: ei flau sak for LO.	79
Reis kvinnekrav i tariffoppgjøret	80
Profitten over helsa — også etter ar- beidsmiljølova	82
Bort med koplingsbestemmelsen!	83
Lavere pensjonsalder — ikke bare for Aspengren!	86
Ryanæs: Kontingentpenger til to partier! . .	88
«Livsstandard» betyr lønnsnedslag	89

6 timers arbeidsdag for alle — ikke bare småbarnsforeldre	90
<i>Avstemminga over forslaga til pkt. 5: Tariffspørsmål</i>	92
SVere og «NKP»ere la alle kvinnekrava i sekretariatets hender	93
De «ansvarlige» stemte for koplingsbestem- melsen	93
«Send ungdomskrava til sekretariatet».	94
Om å lære delegatene folkeskikk	94
Punkt 6: Hovedavtalen	96
Avvis prinsippa i Hovedavtalen	96
Gro Balas om Hovedavtalen	101
<i>Avstemminga om Hovedavtalen</i>	101
Punkt 7: Organisasjonskomiteens innstilling	102
LO-ledelsen vil oppløse klassesdelinga på ar- beidsplassene	102
Nei til sentralisering av forbunda	104
<i>Avstemming over oganisasjonskomiteens innstilling</i>	106
Punkt 8: Internasjonale spørsmål — LO- ledelsen for styrka forbindelse med de to supermaktene	108
SV og DNA hindrer boikott av Chile og Sør-Afrika	109
LO-ledelsen logrer for sosialimperialismen. Internasjonal solidaritet mot de in- ternasjonale monopola	110
Aktiv faglig boikott av rasistregimet	112
LO-ledelsen dyrker kontakten med Bresjnevs lakeier	113
Kamp mot de to supermaktene	113
Ryanæs (SV) støtter CIA's Tibet-kampanje	115
<i>Avstemminga over forslag til «in- ternasjonale spørsmål»</i>	116
De «ansvarlige» svelger LO-ledelsens in- ternasjonale linje med hud og hår	117
Ingen SV-støtte til kravet om å utvise Junta- Olsen	118

Punkt 9: LOs handlingsprogram.	119
Handlingsprogrammet er ikke de fagorganisertes program	119
Stor skjult arbeidsløshet.	121
Kamp mot undertrykking av ungdommen .	122
Kamp mot innvandringsstoppen.	124
Kvinnekrava og «den ansvarlige op- posisjonen»	125
For kortere arbeidstid og lavere pen- sjonsalder	128
Styrk fagbevegelsen — bryt med NAF og DNA	129
<i>Avstemminga over handlingsprogrammet</i> .	132
Punkt 10 på dagsorden: diverse forslag.	134
Minst 50% av alt LO-materiell på nynorsk .	134
LO-ledelsen er for innvandringsstoppen. ...	136
«Norsk Front» må forbys.	137
Avvis spanske tilstander i norsk fagbevegelse.	139
Nei til yrkesforbud.	142
Nei til politivold mot arbeidere i streik	143
Gratis daghjem til alle barn	144
<i>Avstemming over diverse forslag</i>	146
SV-erne støtta regjeringas innvandrings- politikk!	146
Kravet om gratis daghjem og ingen økning av satsene; «oversendt sekretariatet»	147
Protest mot Sovjets helikopterbase på Svalbard avvist.	147
Kongressen vedtar full støtte til politi og militære mot streikende arbeidere!	147
Kongressen: full støtte til regjeringas olje- politikk	148
Kupp fra møteledelsen hindra avstemming om forbud mot «Norsk Front»!	148
Kongressen forsvarer NAFs yrkes- forbudskampanje.	149
Målreisinga og LO: «Det nedsettes en komite...»	150
100 år gammelt krav om forlengelse av	

Nord-Norge-banen: «oversendes sekretariatet!.....	150
Punkt 11: Valg	151
Stem mot den nye LO-ledelsen!	151
Stående hyllest til Halvorsen	152
SVer ville ha penger til å bekjempe AKP (m-l).	152
Pengosløseri og bestikkelser.....	153
Etterord	
LO-kongressen avviste krava fra grunnplanet og vedtok en ytterst reaksjonær politikk.....	155
Et handlingsprogram for lønnsnedslag	155
Plan for ei ny suspensjonsbølge i fagbevegelsen	156
Nye kombioppgjør — opplegg for tvangsentralisering	158
Hovedavtalen — tvangslov med SV-støtte... ..	159
Kvinnekrava — oversendes papirkorga	160
En hån mot ungdommen.....	161
LO-ledelsen — ei åpen dør for sosialimperialismen.....	162
Hvordan de fem representerte jernarbeiderne i Oslo	163
Hvem utgjorde LO-kongressen?	165
SV og «NKP» — hans majestets lojale opposisjon	166
Svar på kongressen med å reise den lokale kampen.....	168
Kamp mot revisjonismen — for en revolusjonær faglig politikk	169
Dagen etter delegatvalget i Avd. 1 Jern og Metall: «På sparket» med Heradstveit, Fiskerud og Steigan.....	171

Forord

LOs 24. kongress er avholdt. LO/DNA-ledelsen og lederne i de enkelte forbunda prøver nå å gi et inntrykk av «solid og grunnfesta enhet i fagbevegelsen». Opposisjonen blir forsøkt redusert til de fem utsendingene fra avd.1, Jern og Metall. Det er riktig at disse fem ikke i ei eneste sak lot seg presse til å gi opp grunnplanskrava og derfor utgjorde en konsekvent opposisjon på kongressen. Det er riktig at *kongressen* var ei stort sett enhetlig forsamling, der de aller fleste vedtaka blei gjort mot en varierende, men liten opposisjon. Men dette betyr ikke at *fagbevegelsen* er enhetlig. Tvert i mot:

ET UTALL AV PROGRESSIVE FORSLAG

Fra fagforeninger og avdelinger forelå det ca. *ettusenfirehundre* forslag til kongressen. Disse var samla i ei tjukk, rød bok som delegatene fikk utdelt. Og mye av innholdet i boka gjør ikke skam på fargen. Ei hel rekke av forslaga sto i skarp motstrid til LO-ledelsens klasse-samarbeidslinje. Samla utgjorde *flertallet* av grunnplanskrava forslag til bra endringer av fagbevegelsens politikk og krav. De fem delegatene fra avd.1, fremma ei rekke av disse forslaga på kongressen og ville ha stemt *for flertallet* av grunnplanets forslag — dersom møteledelsen og kongressen hadde tillatt at de kom opp til avstemming.

Men kongressen fatta på punkt etter punkt vedtak som enten avviste disse forslaga, eller fikk dem «over-

sendt sekretariatet» uten realitetsbehandling. Til den store skuffen der krava fra forrige kongress fortsatt ligger urørt. LO-ledelsen vil nok forsøke å holde innholdet i den røde boka skjult for de fagorganiserte.

En viktig grunn til at vi utgir denne boka er at vi vil vise hvordan LO-ledelsen og kongressens flertall tram-pa på grunnplanets krav. Det var ikke «de fem», men grunnplanet i fagbevegelsen som blei nedstemt på denne kongressen.

«DEN ANSVARLIGE OPPOSISJONEN»

Dette er det navnet representanter som sokner til SV og «NKP» har satt på seg sjøl. Det er vanskelig å si nøyaktig hvor stor denne «opposisjonen» var. Men en antydning fikk vi da 21 representanter stemte for bevilgning på 100 000 kr. til SVs ungdom. Sjøl den mest kritiske SV-sympatisør vil nok bli sjokkert når han/hun går gjennom denne boka og ser hva disse representantene har stemt for og imot. Sjølsagt opptrådte de ikke som blokk i enhver avstemming, men *ingen* av dem representerte en konsekvent opposisjon.

Dette knefallet for LO-ledelsen har sjølsagt sin «naturlige forklaring»; I et nr. av «Ny Tid» etter kongressen har faglig leder i SV, Bjørgulv Froyn, en kommentar der han hevder at Aspengren hadde nytte av at de fem fra Jern og Met blei valgt til kongressen. Det ødela nemlig for SVernes «opposisjon»! I et intervju i «Ny Tid» sier Gro Balas det samme;

«DET VAR AKP(m-l) SIN SKYLD!»

Det forundrer oss egentlig at SV-ledelsen gir seg inn på denne «forklaringa». Det eneste som er mulig å trekke ut av den er jo innrømmelse av deres egen bunnløse *feighet!*

Det har nok vært vanskelig for SV-ledelsen. I valget mellom å innrømme at SVerne på kongressen representerte SV-ledelsens *linje*, eller legge skylda på den konsekvente opposisjonen — har altså Froyn valgt det siste.

Men uansett hvordan han vrir og vrenger seg, så ligger møtereferatet der og taler sitt tydelige språk.

Og det er enda en god grunn til å utgi denne boka: Å vise hva denne «opposisjonen» foretok seg. Det vil nok aldri SV-ledelsen gjøre sjøl.

DYKTIG MANIPULASJON — SJØL PÅ EN «HANDPLUKKA» KONGRESS

Hvordan kan det ha seg at LOs høyeste organ går så på tvers av de fagorganisertes interesser? Et slikt spørsmål krever et omfattende svar. Vi skal trekke fram et par saker i forberedelsene og gjennomføringa av kongressen, som gir *en del* av forklaringa.

Valgreglene til kongressen er slik at de gir forbundsledelsene muligheter til så og si handplukke delegatene. Bl.a. er det sånn at forbundsstyrene *sjøl* velger mange av delegatene. Bare forbundsstyrene har rett til å innstille folk til valg, de fleste fagorganiserte får seg forelagt ei liste over folk som de ikke kjenner, og som de ikke kjenner standpunktene til, osv.

På sjølve kongressen benytter LO-ledelsen seg av ei rekke forskjellige triks for å manipulere igjennom si linje. De fleste vil bli tatt opp underveis i boka, men ett må vi ta her: Av denne boka kan du få inntrykk av at de forskjellige punkta på dagsorden blei behandla hver for seg og i rekkefølge. Det er på ingen måte tilfelle. Vi har måttet redigere boka slik for å få en viss orden og oversikt. Møteledelsen dreiv tvert imot den reineste «sjokktaktikken» for å forvirre kongressen. Uten et eneste forhåndsvarsel skjedde følgende: Etter debatten om pkt. 5, Tariffspørsmål, blei pkt. 8, Internasjonale spørsmål tatt opp. Deretter var man plutselig på pkt. 6,

Hovedavtalen! Ett øyeblikk så det ut til å bli orden igjen, for pkt. 7, Organisasjonskomiteens innstilling, blei behandla. Men nei. Midt under debatten tok møteledelsen opp avstemming på pkt. 5, Tariffpolitikken — etter fem minutters pause! Til slutt; midt i talelista om pkt. 9, Handlingsprogrammet — kl. 08.30 om morgenen — blei pkt. 11, Valg stilt på dagsorden.

LO-ledelsen sparte sannelig ikke på manøvrene for å forsikre seg om at forvirringa blei størst mulig.

DENNE BOKA ER INGEN «ALTERNATIV PROTOKOLL»

Faktum er at det offisielle møtereferatet fra kongressen er et relativt saklig referat av det som skjedde, sjøl om innlegga og avstemmingsresultatene ikke er nøyaktig gjengitt. Derfor vil heller ikke det referatet bli spredd av borgerpressa eller fagblada.

Hensikten med denne boka er:

— å dokumentere at kongressen stemte ned grunnplanskrava,

— å gjengi nøyaktig hva representantene fra avd. 1 virkelig sa og hvilke forslag de reiste,

— å avsløre «den ansvarlige opposisjonens» svik overfor grunnplanet og deres kneling og hyllest til LO-ledelsen,

— å vise at en «enhetlig kongress» ikke må bety slutten på, men et signal til skjerpa kamp for de fagorganisertes virkelige interesser og mot LO-ledelsens klasse-samarbeid.

LO-kongressen konstituerer seg

LO-kongressen konstituerte seg om ettermiddagen søndag 22. mai. Først skulle innstillinga fra fullmaktskomiteen behandles. Komiteen gikk inn for at alle fullmaktene skulle godkjennes.

MOT BRUDD PÅ VALGREGLENE

Brynjulf Mugaas tok ordet:

«Dirigent, kongressdelegater.

I forbindelse med valget av delegater fra Jern og Metall i Oslo, var det før kongressen hektisk aktivitet i kontorene her i huset. Et fullt lovlig innkalt møte som valgte delegater i tråd med vedtektene fikk LOs juridiske kontor til å sende ut pressemelding som skulle skape tvil og åpne for nyvalg.

Det blei prøvd å skape en protestbevegelse som skulle feie de valgte delegatene vekk. En flau bris kan ikke rukke ved noen ting. Medlemmene hadde i motsetning til det juridiske kontoret godt grep om vedtektene og avviste korstoget. Bare en liten prosent av medlemmene står bak de protestene som er oversendt kongressen. Faktum er at valget blei svært godt mottatt ute på arbeidsplassene — og det langt ut over Jern og Metalls rekker. Nok om det. Jeg nevner dette bare som en kontrast til de sakene som jeg finner det helt nødvendig å ta opp her under konstitueringa. Det er nemlig slik at det

under valga til kongressen har forekommet grove brudd på valgreglene. Og det må påtales med en skarp merknad og føres til protokolls.

I avdeling 5 av Jern og Metall i Bergen fikk ikke medlemmene lov til å foreta innstillingsvalg på delegater. Tvert imot instruksjonen foretok et representantskapsmøte i avdeling 5 innstillingsvalga. Og det på tross av at det på samme møtet blei påpekt at det brøyt med reglene. Seinere blei denne saka reist på årsmøtet i avdeling 5 uten at det førte til annen reaksjon enn at innstillingsvalga blei godkjent. Både denne saka og de andre som jeg skal nevne har vært offentliggjort i pressa uten at jeg har kunnet se noen form for dementi. Hvor var LOs juridiske kontor da? Og hvor var de da det blei kjent at medlemmene i Stein- Jord- og Sementarbeiderforeninga i Oslo blei nekta å stemme for Heismontørenes forslag til distriktsrepresentanter? Sannheten er at det som fikk LO-ledelsen til å reagere på valga i Oslo var at det blei valgt delegater som sto i opposisjon til deres politikk.

Ved sida av disse brudda på valgreglene har det i forbindelse med en del av forslaga som er sendt inn til kongressen blitt tråkka ettertrykkelig på medlemmenes demokratiske rettigheter. Forslag nr. 1346 om å nekte medlemmer og sympatisører av AKP (m-l) medlemskap i LO, er et falsum. Det er ikke vedtatt av medlemmene i avd. 108/6 av NTL, men sendt inn av seks medlemmer i styret.

Styret i avd. 1 av Tømrernes og Snekkernes fagforening i Oslo har gått enda lenger i forakt for medlemsdemokratiet. De har nemlig sendt inn to forslag — nr. 56 og 570 — som blei avvist og nedstemt på medlemsmøte i foreninga. At styret oversender sine egne mindretallsforslag til kongressen som foreningas forslag, er en provokasjon mot hele kongressen. Dette styret har også hindra et forslag som blei vedtatt på medlemsmøte i å komme fram til behandling her på kongressen, ved rett og slett ikke å oversende det. Det

foreligger med andre ord tre forslag illegalt på kongressens bord.

Det var slike brudd og overgrep LO- og forbundsledelsene burde ha retta skytset mot i forberedelsene til kongressen. Det ville ha gitt tillit til at det nytter å protestere når medlemsdemokratiet blir trampa på.»

PUNKTUM FOR KAMPANJA MOT VALGA I AVD. 1

Dette innlegget blei ikke kommentert av noen, og Aspengren tok fullmaktskomiteens innstilling opp til avstemming. Den blei enstemmig godkjent. Det betyr at kongressen slo fast at delegatene var lovlig valgt. Dermed leid pampene sin kampanje for å få omgjort valga i avd. 1 av Jern & Metall sitt endelige nederlag.

KRAV OM EGET KVINNEPUNKT PÅ DAGSORDENEN

Sissel Seim Buflod fra Norsk Sosionomforbund tok ordet til dagsordenen, og krevde å få inn et eget punkt om familiepolitikken og kvinnes stilling i arbeidslivet. Hun pekte på at det var nødvendig å konkretisere og gjøre forpliktende vedtak over kvinnekrava på kongressen om å gjennomføre dem — det var ikke nok at de sto nevnt i handlingsprogrammet, slik sekretariatet foreslo.

Hun nevnte også de krava som hennes eget forbund hadde reist.

Forslaget hennes blei arrogant avvist av Tor Aspengren, med at spørsmålet skulle opp under handlingsprogrammet, og «ønsker man debatt om kvinnens stilling kan det tas under dette punktet». (Sitert fra møtereferatet.)

Dagsorden blei vedtatt mot sju stemmer.

Beretninga fra kongressperioden

Beretninga er en rapport om LOs virksomhet i de fire åra fra forrige kongress i 1973 og fram til og med 1976. I all hovedsak inneholder den en oversikt over det som LO-ledelsen har foretatt seg i perioden. Diskusjonen og avstemminga over beretninga dreide seg derfor om å godkjenne LO-ledelsens virksomhet eller ikke!

Beretninga forelå i fire bøker, ei for hvert år. De blei behandla og stemt over ei for ei.

BERETNINGA -73:

NEI TIL GODKJENNING AV LO-LEDELSENS ARBEID I SKÅNLANDUTVALGET

Harald Minken tok ordet til beretninga for 1973, og holdt dette innlegget:

«Jeg kan ikke stemme for beretninga for 1973.

Årsaka er *ikke* at det fins feil på de faktiske opplysningene. Jeg har full tillit til at når Samarbeidskomiteen til LO/NKL sier at de hadde møte på danskebåten 13. og 14. november, så *hadde* de møte på danskebåten 13. og 14. november (selv om det jo kan virke rart å ta møte på danskebåten når møtedeltakerne har sitt vanlige virke i Oslo alle sammen).

Beretninga bør likevel stemmes ned. Årsaka er ganske enkelt at LOs arbeid i perioden ikke har vært i arbeiderklassens interesse.

Tre framtrepende tillitsmenn og funksjonærer i LO, 1. sekretær Leif Haraldseth, Jon Rikvold og Finn Nilsen fra sekretariatet, var med i Skånlandutvalget, og slutta seg til de arbeiderfiendtlige tiltaka fra komiteen — opprettelse av et «Råd for pris- og inntektspolitikk», innordning av lønnsoppgjøra som en del av statens økonomiske politikk, å legge avtaleperioden til budsjettåret, at organisasjonene påtar seg ansvaret for å holde lønnsøkninga innafør de rammene som er fastsatt av staten og rådet — alt sammen tiltak som innordner fagbevegelsen under staten og fratar medlemmene muligheten til innflytelse på lønnsforholda. Riktignok skal avtalene som er framkommet på denne måten stemmes over, men *grunnlaget* for avstemminga vil være politiske løfter og prognoser.

Og *utforminga* av krava vil sentraliseres og i praksis legges under staten.

Beretninga på dette punktet gir et skjønnt malt bilde av hva Skånlandutvalget er.

LO-ledelsen har i praksis gått inn for og propandert for dette angrepet på vår organisasjon, våre demokratiske rettigheter og vår lønnskamp. Selv om de av taktiske grunner måtte gå mot opprettelsen av et råd, har de akseptert hele resten av opplegget og begynt det fra indeks-oppgjøret i 1973.

Dette oppgjøret ga bare 45% kompensasjon for pristigninga. I stedet blei det satt inn subsidier, men de kunne jo ikke virke mot den pristigninga som *hadde* vært. Det var den vi skulle ha kompensasjon for. Dessuten virka de heller ikke mot den *kommende* pristigninga, viste det seg. Videre forplikta LO-ledelsen seg til å bekjempe lønnsgradning. Staten på si side *lot være* å foreta takstøkingar på kommunikasjonsmidler. Det er denslags triks som kommer inn i disse Kleppe-pakkene.

Ellers ser vi i denne beretninga at LO går inn for innvandringsstopp, støtter Schönbergutvalgets innstilling som raserer fagutdanninga på mange områder, og at de

driver en omfattende virksomhet sammen med NAF for å «skolere» tillitsfolk til samarbeid og rasjonalisering. Jeg la merke til at Nordengen ga uttrykk for at han satte pris på denne skoleringa. Se for eksempel på de kursa LOs rasjonaliseringskontor har holdt (s.186 i Beretninga for 1973), se på hva midlene til opplysnings- og utviklingsfondet gikk til, og de kursa som blei arrangert av Samarbeidsrådet til LO og NAF.

Hvis en ser på den europeiske faglige samorganisasjonens virksomhet og LOs omfattende deltakelse der, skulle en tru at folkeavstemminga hadde gitt som resultat at Norge blei med i EF. Hvor LO-ledelsen står i kampen i Norge og internasjonalt, ser vi når fascistene, støtta og leda av USA-imperialismen, gjorde kupp i Chile høsten 73, *uten at LO reagerte.*

Det blei avslørt omfattende militære øvinger der mer eller mindre direkte navngitte grupper, bl.a. store grupper fagorganiserte, blei utpekt til indre fiender. En soldat blei fengsla for helt rettmessig å ha avslørt dette. LO holdt kjeft.

LOs beretning og de fagorganisertes liv og kamp er to forskjellige ting. Alle rapportene om styrer, utvalg, samarbeidsråd osv., avslører bare at LO-toppen er en del av borgerskapet, og *deres* kamp er retta *mot* arbeiderklassens kamp.

Derfor kan beretninga ikke godkjennes.»

ASPENGREN LEGGER OPP «ISFRONT-TAKTIKKEN»

(Sitert fra møtereferatet) «LO-formann Tor Aspengren henstilte til forsamlingen om at Minkens innlegg ble forbigått i stillhet og han viste til at LOs representantskap — som også har ulike politiske avskygninger — enstemmig har godkjent beretningen.»

Aspengren forsøker her å legge opp taktikken overfor opposisjonen. Den skal ties ihjel. Men «isfronten»

brøyt raskt sammen og ikke minst Aspengren sjøl måtte stadig inn med kommentarer til opposisjonen. Inntil han sprakk fullstendig, da hans bøllete opptreden blei kritisert av andre delegater.

BERETNINGA -74

LO-LEDELSEN SVEIK TELEFONSENTRALMONTØRENE

Harald Minken tok ordet til beretninga for 1974:

«Jeg vil bare ta opp ei sak fra denne beretninga.

LOs takling av telefonsentralmontørstreiken og NAFs lockoutvarsel i anledning den konflikten, og Heismontørenes streik.

Som det står referert på side 21, gikk LO ut med en uttalelse som benytta seg av NAFs lockoututspill til å presse de streikende til å fire på sine krav.

Partene må finne fram til en løsning «som i sine grunnelementer bygger på det oppgjør vi har lagt bak oss, som medlemmene i LO har akseptert.

Iverksettelsen av tiltak fra den ene eller den andre sida som kan føre til opprivende arbeidskamper som vi i dag ikke aner rekkevidden av, har vi ikke råd til.

Vi anmoder derfor Riksmeklingsmannen så sterkt vi kan til å ta et initiativ og bruke hele sin erfaring og myndighet til å føre også dette oppgjøret til en heldig og tilfredsstillende løsning.»

Arbeiderbladet skreiv at dette var et spark til begge sider, og LO-formannen bekrefta at det var ment slik.

I virkeligheten var dette et sterkt press fra LO for å isolere de streikende fra resten av klassen, få dem til å droppe sine rettferdige krav. Det gjaldt ikke bare kroner og øre, men også anerkjenning av faget osv. Utspillet var ei oppmuntring til STK, som på det tidspunktet sto helt steilt.

Torstein Arnesen, nestformann i avdeling 242 av NEKF, uttalte den gangen om Aspengren: «Er det vi som har denne mannen på vår lønningsliste, eller er det vår ærede motpart?»

Å bruke riksmeklingsmannen på et tidspunkt da bedrifta sto helt steilt, hadde ingen annen hensikt enn å knekke, ikke bedrifta, men de streikende.

Jeg ser at LO tar æra for å ha løst konflikten. Konflikten blei løst da de siste stabeisene forsto at telefon-sentralmontørene ikke lot seg knekke.

På bakgrunn av dette, og de mer allmenne tinga som blei nevnt når det gjaldt 1973, kan jeg ikke stemme for beretninga. LO-ledelsens arbeid kan ikke godkjennes.»

BERETNINGA -75:

LO-LEDELSEN BLØFFER OM LØNNSUTVIKLINGA

Til -75-beretninga sa Pål Steigan:

«Herr dirigent, meddelegater.

I 1975 blei kombioppgjøret vedtatt. Både i forhånds-omtalen til denne kongressen og i LO-formannens tale blir det lagt stor vekt på den såkallte reallønnsøkninga på 19% som skal være oppnådd i denne kongressperioden. Denne tallmagien kan ikke få stå uimotsagt.

Når var det at det skjedde ei utvikling av reallønna? LO-ledelsen later som det har vært ei jamn utvikling. Men faktum er at økningene i lønnene først og fremst skjedde i 1974, til en viss grad også i 1973. Hva var det som prega denne perioden? Jo, for det første at det var ei rein jobbetid der kapitalistene i konkurransen om arbeidskrafta var nødt til å innrømme en del lønnsøkninger utover tariffen. Disse lønnsøkningene, som blei oppnådd av de lokale fagforeningene, kan LO-ledelsen på ingen måte ta til inntekt for seg sjøl. Tvert

om. Nettopp på denne tida sto Aspengren og andre fram og uttrykte stor bekymring over den «store lønns-
glidninga», og sammen med NAF var de skjønt enige om at denne utviklinga måtte stoppes. Disse lokale lønnsøkningene i 74 blei med andre ord oppnådd direkte i strid med LO-ledelsens linje.

For det andre, 1974 var det året da de fagorganiserte klarte å tvinge fram et forbundsvist oppgjør, og det ga langt større muligheter til å oppnå noe. Mange arbeidere gikk også ut i streiker for å oppnå krava sine. På denne måten blei også avtalene bedre enn tidligere.

Disse forholda er det som forklarer størsteparten av den såkalte reallønnsøkninga i perioden, nemlig lokale lønnstillegg, forbundsvist oppgjør og streikekamp. Alt dette stikk i strid med LO-ledelsens linje. Likevel skammer den seg ikke for å skryte av de resultatene som er oppnådd på denne måten.

Hva har så skjedd i de siste to åra av perioden? Jo, fra og med 2. kvartal 1975 til og med 4. kvartal 1976 har reallønna stått bom stille. Dette er ikke tilfeldig. Det er nemlig i denne perioden vi har hatt de kombinerte inntektsoppgjøra. Gjennom dem har LO-ledelsen langt på vei lyktes med sitt og NAFs felles mål, nemlig å stoppe lønnsglidninga. I denne perioden har kapitalistene rasjonalisert en god del, slik at utbyttinga av arbeiderklassen i virkeligheten har økt, mens verdien av lønningene har stått stille. Noen pålitelige tall for 1977 fins ikke. Men vi kan begynne å ane hvor landet ligger når vi veit at i den samme måneden som LO skreiv under en avtale som betydde vel en halv prosent av kapitalistenes lønnsutgifter, så økte prisene på livsviktige varer med fra 2 til 3 prosent! LO-ledelsen fører i virkeligheten en politikk for lønnsnedslag og subsidiering av kapitalens profitter.

For å komme arbeidernes lønninger til livs og svekke mulighetene for å føre faglig kamp, var LO-ledelsen med på den forhatte innstillinga fra Skånlandutvalget. Her nedsatte DNA-regjeringa et utvalg leda av DNA-

mann og bankdirektør Skånland i samarbeid med DNA-folka i LO-ledelsen. Her blei det lagt opp til ei fullstendig statlig dirigering av lønningene, avskaffing av lønnsoppgjøra og storstilt subsidiering av kapitalen. Så voldsomme var reaksjonene på Skånlandutvalgets innstilling at Tor Aspengren var nødt til å late som om LO-ledelsen ikke hadde noe med den å gjøre, enda den var representert i utvalget og stemte for innstillinga. Det som har skjedd seinere med kombioppgjør og Kleppepakker viser at LO og staten nå prøver å smugle inn Skånlandutvalgets innstilling gradvis.

Det er i denne perioden LO-ledelsen for alvor har begynt klappjakta på klassebevisste og kampvillige arbeidere. Dette er også en del av det faglige regnskapet som LO-ledelsen har å stå til rette for. Etter Aspengrens nye Kråkerøy-tale om å «luke» det han kaller «ugras», har vi vært vitne til en suspensjons- og eksklusjonskampanje som sakner sidestykke sjøl i den svarteste McCarthy-tida.

Det var også i 1975 at LO-ledelsen gikk i brodden for å innføre den rasistiske innvandringsstoppen, som i første rekke retter seg mot arbeidere fra den tredje verden, og som legger grunnlaget for den voldsomme diskrimineringa og ekstrautbygtinga av utenlandske arbeidere som vi er vitne til i Norge i dag.

1975 var det internasjonale kvinneåret. Beretninga rapporterer om økt aktivitet i komiteer, utvalg og foreninger. Men *ingen* av kvinnebevegelsens krav reises. LO-s prinsippstandpunkt for sjølbestemt abort fra 1973 blei ikke fulgt opp, ikke kravet om gratis daghjem til alle barn. Og hvorfor ikke? Fordi LO-ledelsen går mot disse sentrale krava for kvinnene. Men slikt kan en ikke si i ei beretning fra kvinneåret.

Og hvordan står det til med likelønnsprinsippet. På side 256 står en statistikk som viser *nedgang* i kvinnenes relative lønn i forhold til mannen for de fleste kvinneyrkenes vedkommende. Også for dem som ønsker å

støtte kvinnenenes krav er det riktig å stemme mot beretninga for 1975.»

ASPENGREN PROTESTERER

Etter Steigans innlegg brøyt Aspengren sjøl den «forbigå-i-stillhet»-linja han la opp tidligere. Han greip ordet og svarte (sitert fra møtereferatet): «...at man ikke later som at man har fått reallønnstillegg. Tilleggene er statistisk bekreftet. Det er de samme løgnene om og om igjen fra Steigans gruppe. Aspengren ville en gang for alle avkrefte at han hadde deltatt i Skånlandutvalget. En ting beklaget han, og det var at man ikke hadde vært flinkere til plukke ugress.»

Sannelig et sterkt «dementi». Overskrifta i møtereferatet er «Aspengren imøtegår». Der burde ha stått: «Aspengren omgår.» Steigans poeng var at reallønnsstigninga foregikk i -73 og -74 og at den sto stille etter at kombioppgjøra blei gjennomført! Det er det statistikken bekrefter.

Ingen påsto at Aspengren satt i Skånlandutvalget, men at LO-ledelsen var representert der og at Aspengren støtta tiltaka som kom derfra inntil opposisjonen tvang han og hele LO-ledelsen til å «ta avstand» fra Skånlandutvalgets innstilling. God dag mann — økseskaft! Ikke rart at Aspengren måtte erstatte argument med ønsket om bedre «ugrasluking». Det er ubehagelig å få sannheten spredd fra kongressens talerstol.

LO-LEDELSEN OG BEDRIFTA SAMMEN
MOT ARBEIDERNE PÅ ZINKEN

Til 76-beretninga holdt Brynjulf Mugaas et innlegg der han først tok for seg streiken ved Zinken i Odda, høsten 1976: (Innlegget er gjengitt på grunnlag av notater. — Red.)

«Kongressdelegater.

Jeg går inn for å forkaste sekretariatets beretning fra 1976. Jeg skal vise til to gode grunner til dette.

Den første gjelder det som skjedde i samband med Zinken-streiken i fjor høst. Da førte arbeiderne der en hard og rettferdig streikeaksjon mot noe av den største utenlandske kapitalen som finnes i Norge. Istedenfor å støtte de streikende arbeiderne gikk LO-ledelsen i forbund med arbeidernes fiender for å knekke streiken.

Ett av de midlene kapitalistene brukte for å bekjempe arbeiderne var å kreve arbeidernes tillitsmenn fjerna. NAF brukte en paragraf i Hovedavtalen for å diktere hvem som skulle være arbeidernes tillitsmenn.

Med en gang dette reaksjonære utspillet kom lot LO-ledelsen som om den ikke godtok NAFs krav.

I et oppslag om LO og Norsk Kjemisk i «Hardanger Folkeblad» heter det «Ikke grunnlag for å underkjenne Digranes», og i protokollen fra et møte 23/11, der blant annet Leif Haraldseth deltok, heter det:

«... Bedriften og Norsk Arbeidsgiverforening bygger på et for spinkelt grunnlag når de krever underkjenning av Jørgen Digranes som tillitsmann ved Norzink.»

Men bedrifta stevna to av tillitsmennene for arbeidsretten for å bruke denne klassesdomstolen til å oppnå

målet sitt. LO-ledelsen deltok i dette spillet og på et nytt møte der blant annet Tor Halvorsen og Kåre Selvig var til stede, blei det lagt opp til at arbeidernes ledere skulle skrive under ei lojalitetserklæring for å få fortsette som tillitsmenn. Det blei med andre ord krevd at de skulle svike sine arbeidskamerater, og de tre tillitsmennene avviste sjølsagt dette med forakt. Men NAF og LO-ledelsen fortsatte med sitt.

I protokollen fra møte mellom NAF og LO den 18.2 heter det bl.a.:

«... NAF's representant meddelte at dersom saken ikke blir løst på den ovenfor nevnte måte (*dvs. ved underskrift av lojalitetserklæringa — Red.*) — og LO mot formodning ikke skulle være enig i at de nevnte tillitsmenn må fratre, vil saken bli fremmet for arbeidsretten...»

I brevet fra LO til NKIF etter møtet heter det bl.a.:

«... Skulle noen av de tre motsette seg å skrive under erklæringa, så står man overfor en alvorlig situasjon, som jeg vil be forbundet pålegge avdelingen å drøfte inngående.

All den stund erklæringa bare inneholder de samme plikter som Hovedavtalen i seg selv fastslår, så vil det være vanskelig å forklare at tillitsmenn etter Hovedavtalen ikke kan underskrive erklæringa...»

Dette brevet blei videresendt fra Kjemisk forbund til avd. 61's styre sammen med ei henstilling:

«... Vi ber foreninga om å medvirke til at vi kan få denne saka ut av verden ved at de det gjelder undertegner erklæringa...»

Slik blei LO-apparatet brukt for å presse fram ønskene

til bedriftsledelsen på Norzink. I et brev fra LOs juridiske kontor 7. februar er også truslene mot arbeidernes tillitsmenn blitt nokså klare:

«Slik saken nå står vil jeg bestemt tilrå at erklæringen blir underskrevet. Det er nemlig helt på det rene etter en juridisk vurdering at NAFs søksmål vil føre fram og Digranes bli fradømt retten til å være tillitsmann etter Hovedavtalen dersom saken kommer til pådømmelse. Skulle Digranes motsette seg å skrive under erklæringen, må jeg derfor ta forbehold om å overveie på nytt hvorvidt LO skal fastholde sitt standpunkt i saken.»

Slik sørger LO-ledelsen for å få de tre arbeiderne suspendert fra sine tillitsverv etter at de først hadde gitt inntrykk av støtte. Jeg trenger ikke kommentere dette sjøl, jeg vil isteden overlate ordet til arbeiderne på Zinken:

På et møte i mekanisk verksted blei det vedtatt en uttalelse der det blant annet heter følgende:

«Ved suspensjonen av de tre fra sine tillitsverv, har LO-ledelsen fullbyrdet bedriftsledelsens initiativ. De har dermed igjen vist seg som arbeidskjøpernes forlengede arm i fagbevegelsen, og vist at de har felles interesser med NAF i å kneble kampviljen og opposisjonen i fagbevegelsen og å kneble solidariteten med arbeidsfolk i kamp.

Påstanden om grove brudd på Hovedavtalen er kun et forsøk på å skjule arbeidskjøpernes og LO-ledelsens egentlige hensikt: å få fjernet tillitsmenn som konsekvent støttet streiken.

Dette viser igjen at Hovedavtalen brukes som et undertrykkingsmiddel mot arbeidsfolk.»

og videre:

«For å markere vår protest mot suspensjonene, vil gruppa på mekanisk verksted gå til en halv times politisk sit-down-aksjon onsdag den 23/3 kl. 15.00—15.30.»

Også støperigruppa reiste protesten mot suspensjonene. På gruppemøtet torsdag den 24/3 blei det vedtatt en halv times politisk sit-down aksjon før hvert skiftbytte.

Videre blei det fatta en uttalelse, der det bl.a. heter:

«Støperigruppa vil med dette ta skarp avstand fra suspensjonene av tre tillitsmenn her på Zinken.

I denne saken har LO-sekretariatet fullbyrdet det initiativet bedriftsledelsen tok etter streiken for å få fjernet de tre fra sine tillitsverv.

Påstanden om grovt brudd på Hovedavtalen er kun et forsøk på å skjule arbeidskjøpernes og LO-ledelsens egentlige hensikter: å fjerne tillitsmenn som konsekvent støttet streiken.»

Og videre:

«Når LO-sekretariatet, med Tor Aspengren i spissen, nå har gått til dette skrittet, har de direkte gjort jobben for Zinken-ledelsen.

At ikke LO-ledelsen forsvarer medlemmenes interesser mot arbeidskjøperne, finnes det stadig flere eksempler på. Men sjelden har vi vært vitne til at de så åpenbart går ærendet for NAF og bedriftsledelsen.

Støperigruppa vil oppfordre til at det blir reist en brei protest mot suspensjonene blant fagorganiserte på Zinken og andre arbeidsplasser.»

FORDØM FORBINDELSENE MED SOVJETS LAKEIER I TSJEKKOSLOVAKIA

Om Tsjekkoslovakia sa Mugaas:

«Den 21. august blei Tsjekkoslovakia overfalt og okkupert av sovjetiske og andre øst-europeiske lands tropper. Landets myndigheter blei avsatt. På alle nivåer i statsapparatet og masseorganisasjonene blei det satt inn ledere med en felles egenskap: lydighet mot den sovjetiske okkupantmakta.

I mai 1975 besøkte Tor Aspengren og Kaare Sandegren Tsjekkoslovakia, etter innbydelse fra den tsjekkosllovakiske landsorganisasjonen. I september 1976 var det gjenbesøk. Da sto LO-ledelsen, med formannen Tor Aspengren i spissen, som vertskap for en delegasjon fra den statskontrollerte fagorganisasjonen i Tsjekkoslovakia, URO. Delegasjonen, som var leda av formannen Karel Hoffmann, hadde i løpet av et ukelangt besøk samtaler med både LO-ledelsen, forbunds- og klubbtilitsmenn, statsminister Nordli og DNA-formannen Reiulf Steen.

Vi må ta skarpt avstand fra dette besøket. Karel Hoffmann og de andre i delegasjonen er Sovjets og Husak-regimets innsatte kommissærer *over* Tsjekkoslovakias fagorganiserte, ikke legale representanter for dem.

Jeg vil oppfordre Tor Aspengren til å gi en redegjørelse for kongressen for sine «samtaler» med denne typen faglige ledere. Som LO-formannen veit er Tsjekkoslovakia fortsatt, 9 år etter invasjonen, et ufritt og okkupert land. For det norske folket tok det 5 år før inntrengerne var kasta ut.

Støtter LO-ledelsen Husak-regimets falske propaganda om at forholda igjen er «normalisert»? Støtter LO i dag okkupasjonen? Hvis ikke, hvordan vil da Tor Aspengren forklare at okkupasjonsmaktas faglige

kommissærer blir mottatt og hedra som LO-ledelsens egne gjester?»

LO-LEDELSEN STØTTA STREIKEBRYTERI

Etterpå tok Kjell Gjerset ordet:

«Jeg skal ta opp en merknad til innvandringsstoppen, men først si litt om beretninga for 1976. Det viktigste som skjedde i fagbevegelsen 1976 var at dette året blei et *streikekampens år*. 1976 var det året da det braut ut en omfattende streikebevegelse og da klassekamp-linja i fagbevegelsen fikk et svært oppsving.

I LOs beretning for 1976 får vi *ikke høre et eneste ord om streiker*.

Det er fantastisk at den viktigste diskusjonen som var blant de fagorganiserte i 1976 er «forbigått i taushet» som det heter i dag.

I 1976 streika Jøtularbeiderne, Linjegods på Alnabru, Zinken i Odda, de pakistanske fremmedarbeiderne på Norsk Champignon. Det var flere større og mindre arbeidskonflikter retta mot kombioppgjøret, trakassering og auka undertrykking på arbeidsplassene. Streikene lærte oss mye om politivold, streikebryteri, og fagforeningsbyråkrater som konsekvent kjempa mot arbeidernes interesser.

For mange av Jøtularbeidere var streiken i fjor en ny lærdom; vår egen organisasjonsmessige ledelse falt oss i ryggen, stempla aksjonen som ulovlig og krevde at vi skulle gjenoppta arbeidet. Folk som i en mannsalder hadde betalt fagforeningskontingent oppdaga at disse pengene ikke kom oss til nytte da vi trengte dem. Alle her veit at Jøtulstreiken førte til seier for arbeiderne. Dette burde ha stått i LO's beretning. I tillegg burde det ha stått at LO-ledelsen konsekvent motarbeidde de streikende arbeiderne, og at grunnen til Jøtularbeidernes seier var at de gjennom grundige diskusjoner

bevarte den indre enheten, at de ikke lot seg forlede av press og trusler fra LO-byråkratene, men stolte på egne krefter og solidariteten blant de fagorganiserte.

Streikebevegelsen i 1976 var en ny tendens, og den varsla at klassekampen for alvor utfordrer *samarbeidspolitikken* til LO-ledelsen.

At LO-ledelsen ikke engang nevner dette, er på sin måte ei klar avsløring: Det viser at samarbeidspolitikken mangler argumenter, og at LO-ledelsen ikke tør å stå fram og forsvare at de aktivt bekjempa de viktige og rettferdige streikekampene i 1976. For det var akkurat det LO-ledelsen gjorde. Den har uten unntak støtta arbeidskjøperne, streikebryteriet, politivolden og alle de andre overgrepa mot streikende arbeidere. Hvor fant vi sekretariatet da Linjegodsarbeiderne blei slått ned av opprørspolitiet? Hvor fant vi LO-ledelsen da Jøtularbeiderne streika mot trakassering og diskriminering? Da fant vi LO-ledelsen på den andre sida, på klassefiendens side. Dette er fasiten til det faglig-politiske regnskapet.

Det hører også med i fasiten at når LO-ledelsen for en gangs skyld *leder* en streik, slik som på Krysset i Bodø, da presterer de å lide et forsmedelig nederlag for en liten reaksjonær kjøpmann. Sekretariatet, som skryter av at de representerer 675 000 arbeidstakere, klarer ikke å tvinge gjennom en avtale for to av disse medlemmene, nettopp fordi de er motstandere av å bruke organisasjonen for å føre kamp. Dette er klasse-samarbeidslinja i et nøtteskall.»

LO-LEDELSEN FOR RASEDISKRIMINERING

Kjell Gjerseth fortsatte:

«1976 var og et «merkeår» for våre utenlandske arbeidskamerater. Det var det året da pakistanske og tyrkiske arbeidere i Norge måtte få *visum* for å komme

til landet vårt — eller komme *tilbake*, etter ferie. Det var det året da *gruppeimporten* av utenlandske arbeidere blei satt i system, *etter initiativ* fra LO-ledelsen.

Den statlig kontrollerte gruppeimporten som LO-ledelsen går inn for er ikke annet enn et system for moderne slavedrift. På Stord verft f.eks. heter det nå i bedriftas protokoller: «30 kolli jugoslaver har kommet», og når korttidskontrakten utløper: «30 kolli jugoslaver i retur». De norske kapitalinteressene kan leie seg arbeidskraft fra alle verdens land i et avgrensa tidsrom og deretter be disse fremmedarbeiderne om å dra hjem. Fremmedarbeidere som har slike ansettelsesvilkår har jo til og med mista *retten sin til å si opp* jobben sin og skifte arbeid. De må tjene *én* bestemt arbeidsgiver i ei bestemt tid og deretter pakke snippesken og dra. Dette er grov diskriminering av en fremmedarbeider, og ei ordning som bare tjener til å skape splittelse mellom norske arbeidere og fremmedarbeidere.

Vi må kreve at innvandringsstoppen blir oppheva, at visumtvangen blir oppheva og at det skal være den *enkelte* arbeiders sak — uansett hvor i verden han kommer fra — om han ønsker å slå seg ned i Norge. Det er ikke LOs oppgave å regulere arbeidsmarkedet for kapitalistene i Norge, men det er tydeligvis *nettopp denne oppgava* LO-ledelsen har gått løs på.

Derfor er det riktig å karakterisere LOs arbeid med fremmedarbeiderspørsmålet i 1976 som et banebrytende arbeid for å sikre *kapitalens ekstrautbyting*, og fortsette *undertrykinga* av fremmedarbeiderne i Norge.

Mot LO-ledelsens politikk må vi stille parolene: Enhet norske arbeidere — fremmedarbeidere; Vekk med innvandringsstopp og visumtvang.»

Avstemminga: SV-støtte til LO-ledelsens virksomhet!

Det var utelukkende de vi har referert her som hadde ordet til beretningene. De delegatene som sokna til SV og «NKP» fulgte lydlig Aspengrens oppfordring om å forbigå kritikken i taushet. Ikke nok med det. Under avstemmingene stemte de for godkjenning av beretningene. Alle blei vedtatt mot fem stemmer. Slik begynte den såkalte «ansvarlige opposisjonen» sin virksomhet på kongressen. En virksomhet som fikk sin naturlige avslutning i deres stående og helhjerta applaus for den nye LO-ledelsen ved kongressens slutt.

LOs regnskap

Regnskapet for LO er en omfattende affære. Naturlig nok, ettersom det dreier seg om svære summer som bl.a. er investert i rein kapitalistisk utbygging på ei rekke felt.

Representantene på kongressen fikk regnskapet utlevert om formiddagen og det blei behandla og vedtatt om kvelden samme dag. I praksis betydde dette at det var umulig for kongressen å ta stilling til de enkelte postene. Møtet om regnskapene blei også holdt lukka for pressa. I et fåfengt forsøk på å forsvare denne behandlinga hevda Aspengren at regnskapene måtte holdes hemmelige. LO skal offentliggjøre sine regnskaper den dagen Libertas gjør det samme, sa Aspen-gren til pressa. Men han fikk svar på tiltale i form av et brev fra Libertas. (Brevet er gjengitt her etter Marit Enghs innlegg.) I brevet får LO-ledelsen en nokså klam omfavelse av «det frie næringsliv». Det blei klinkende klart at det ikke er «forretningshemmeligheter» som ligger bak at regnskapene blir holdt hemmelige, men utelukkende frykt for at de fagorganiserte skal få rede på hvordan kontingenten deres blir brukt.

LO-LEDELSEN SPEKULERER MED PENGENE TIL DE FAGORGANISERTE

Før regnskapene og revisjonsberetningene blei lagt fram til avstemming, tok Marit Engh ordet:

«Det er vanskelig å ta standpunkt til de talla som er lagt fram i regnskapene. Det er grunn god nok til å stemme mot.

Det var ikke rart at flere av arbeidskameratene mine, som har vært organisert i LO i 20—30 år og betalt inn tusenvis av kroner i kontingent, spør hvor det er blitt av pengene når vi ikke fikk utbetalt et eneste øre fra LO under Jøtulstreiken. — De 200 kr til hvert medlem som foreslås forhøya til 400 kr skal være det innestående streikebeløpet som skal sikre oss økonomisk i en streik. Det vil holde i fem dager og hva så deretter? Regner LO-ledelsen aldri med at en streik kan vare i mer enn fem dager? Praksisen de har vist i de siste åras streikebølge er at de går direkte mot rettferdige streiker og sitter på streikekassa. Hvor går da de fagorganisertes penger? Blant annet i Landsbanken der det pumpes inn penger ved aksjekapital og ved såkalt ansvarlig lånekapital.

Ansvarlig lånekapital er økt med 8 millioner i 1976, og 8 millioner blei også innbetalt i 1974. — Mesteparten av disse 16 millionene er betalt av fagorganisertes penger.

Hva bruker Landsbanken de fagorganisertes penger til?

I Landsbankens jubileumsbok for 1948 kan vi lese Ole O. Lians begrunnelse for å opprette Arbeidernes Landsbank: «Man kommer gjennom den i mere direkte kontakt med forretningsstanden». Jo, Landsbanken er ikke bare i *kontakt* med forretningsstanden, den er en del av den og opptrer som utbytter gjennom aksjene.

Vi husker avsløringa av boligspekulasjonene i 1971, og det investeres i aksjer i ulike kapitalistiske bedrifter.

Fortsatt har Landsbanken aksjer i Elkem, DNC, i Hydro, i Storebrand og Bergen Bank, som betyr at Landsbanken har knytta seg til den største finanskapitalen.

Fagorganiserte bør reise kampen mot at deres egne

penger blir satt inn i utbyting av arbeiderklassen i Norge gjennom Landsbankens aksjespekulasjon.

Arbeidsfolks penger pumpes også inn i Samvirke.

Her er de svære forsikringspremiene som kan oppnås gjennom de kollektive hjemforsikringene den viktigste måten.

Av Samvirkes jubileumsbok går det fram at å ta vare på de svære kapitalene disse premiene kunne bli til, var enormt viktig for LO-toppen.

Samvirke vil oppe seg mot Storebrand ved hjelp av de fagorganisertes pengemidler. Samvirke plasserer først og fremst kapitalen i obligasjoner og lån.

(Her blei Marit Engh avbrutt av dirigenten, som bad henne holde seg til LOs regnskap.

Marit Engh svarte at LO kjøpte obligasjoner for de fagorganisertes penger, og fortsatte:)

Skadeavdelinga i Samvirke har 86 millioner i aksjer og lån, mens livsavdelinga har 46 millioner i industriaksjer. De viktigste obligasjonene er utstedt av industribedrifter som trenger kapital, bl.a. Dyno, Alnor, Akers Mek., Borregård, Norcem, Elkem-Spikerverket og Elektrisk Bureau. Samvirke kjøper obligasjonene med arbeidsfolks penger, og tar en viss rente på kapitalen — 6—8%. Samvirke som finanskapital deltar i utbyting av arbeidere i disse bedriftene. Samvirke blir i stand til å utbytte i stor stil gjennom disse obligasjonene. LO-toppen skaffer til veie store pengemidler fra arbeidsfolk gjennom å spille på den kollektive forsikringa.

— Nå satses det også på å investere 160 millioner kroner i løpet av en fireårsperiode av de fagorganisertes penger til A-pressa.

— Store pengebeløp brukes hvert år til å finansiere byråkratiet i LO-toppen, bl.a. med lønner som ligger høgt over vanlige arbeidsfolk.

Når arbeidsfolk protesterer mot økte fagforeningskontingenter så er det ikke fordi vi er gjerrige. Men fordi slik økonomien brukes i fagbevegelsen er det en

skandale, og fordi penger vi betaler inn blir brukt mot arbeidsfolks interesser.»

GRATULASJONSBREV FRA LIBERTAS TIL LO-LEDELSEN:

«Vi ser av lederen i Dagbladet tirsdag at LO-formannen Tor Aspengren har tillagt Libertas en posisjon som er sammenlignbar med hans egen LO. Intet ville glede oss mere enn om vi kunne være så økonomisk sterke, men fri oss fra å måtte komme i en så tvangsdirigerende maktposisjon. Når Tor Aspengren sier, ifølge Dagbladet at LO gjerne offentliggjør sitt regnskap «hvis Libertas gjør det», så må jeg bare konstatere at Dagbladets lesere ganske umiddelbart vil få se LO-regnskapet. For Libertas' regnskap er ingen hemmelighet, hvilket jeg gjentatte ganger tidligere har sagt.

Jeg vet ikke hvordan jeg egentlig skal tolke denne uttalelsen fra Aspengren, men jeg stusser selvsagt over at han som leder av LO, med en medlemsinntekt på over 50 mill.kroner i året, sammenligner seg med Libertas som han selvsagt vet har en medlemskontingentingang på 2 mill.kroner i året. Det er langt fra Libertas' formål og ånd å ville redusere LO's betydning i vårt samfunns utvikling, men vi synes at Tor Aspengren på den annen side plasserer Libertas på en for høy pidestall ved denne uttalelse. Vi er tilbakeholdende med å påta oss et slikt ansvar fordi vi kjenner vår begrensning. Både i så måte og fremfor alt i LO's uttalte mål om å omforme Norge til et sosialistisk samfunn, er uenigheten stor oss imellom.

GLEDER OSS

La meg imidlertid få føye til at vi i Libertas gleder oss stort over at LO og Arbeiderpartiet stadig oftere gir ut-

trykk for synspunkter som Libertas har kjempet for i sin 30-årige eksistens.

At LO forvalter sine store midler, så vidt vites er det i årets regnskap ca. kr. 160 mill. på aktivasisden, ved å plassere dem i profittgivende papirer, er en selvfølgelighet for oss. Vi bare synes det er så gledelig at nettopp LO og Arbeiderpartiet begynner å forstå og benytte sunne økonomiske prinsipper i egen virksomhet.

Like gledelig er Aspengrens ord om måtehold i krav til høyere lønninger, hans meninger om vårt næringslivs konkurranseevne og fremfor alt setter vi pris på hans sterke appell om å arbeide for en bedre livsstandard. Det er sikkert kjent for ham og for Arbeiderpartiet at det i Libertas' formålsparagraf står at vi skal arbeide for «Åndsfrihet, næringsfrihet og politisk frihet som grunnlag for en bedre livsstandard for alle».

IDEER

For oss er det ikke av avgjørende betydning at vi er mange medlemmer med høye kontingentinnganger, det aller viktigste er at de ideer vi kjemper for vinner gehør.

Når både LO og Arbeiderpartiet på sine landsmøter tar frem som hovedpunkter enkelte av de saker Libertas kjemper for, kan vi ikke annet enn si «velkommen, vi gleder oss til fortsettelsen».

Av generalsekretær Odd Gran»

LOs regnskaper blei vedtatt av kongressen mot 5 stemmer.

Vedtektsendringer

Til dette punktet på dagsorden var det kommet inn over 150 forslag fra klubber og foreninger. Flertallet av dem representerte en opposisjon mot LO-ledelsen. Det gjaldt kravet fra ei rekke foreninger om å få med sosialisme i formålsparagrafen. Mange av dem riktignok med sosialdemokratisk og reformistisk begrunnelse, men likevel en klar opposisjon mot uthulinga av fagbevegelsens målsetting.

Ei rekke av forslaga gikk på utvida demokrati i LO og begrensing av makta til sekretariatet og representantskapet. Opposisjonen mot DNA si utnytting av fagbevegelsen fikk mange uttrykk, særlig mot forslaget om millionbevilgninger til DNA-pressa.

Det var under dette punktet at LO-ledelsen satte fram forslaget om livstidsansettelse av LO-tillitsmenn. I forslaget het det bl.a.: «... For 1981s vedkommende og senere skal kun formann, nestformann, kasserer og 1. sekretær velges, eventuelt nye sekretærer. Det skal forstås slik at alle som blir valgt på kongressen i 1977, bortsett fra formann, nestformann, kasserer og 1. sekretær er valgt en gang for alle og deres status med det er kongressvalgte tillitsmenn.»

Punktet om vedtektsendringer var det første omfattende punktet på kongressens dagsorden. Møteledelsen la opp en debattform der alle forslag skulle diskuteres på en gang. Dermed la de grunnlaget for den forvirringa de trengte for å få dunka igjennom sekretariatets linje under voteringa seinere.

SOSIALISME INN I FORMÅLSPARAGRAFEN

Brynjulf Mugaas fremma forslag om ny formålsparagraf for LO:

«Dirigent, kongressdelegater.

I forslag nr. 37 oppfordrer Oslo Bryggearbeideres Forening kongressen til å ta formålsparagrafen opp til prinsipiell vurdering. På den bakgrunnen vil jeg få levere inn følgende forslag:

« § 1

Arbeidernes faglige Landsorganisasjonen i Norge (AFL) er en landsomfattende organisasjon som organiserer arbeiderklassen og andre lønnstakere til kamp mot det kapitalistiske utbyttersamfunnet og for et sosialistisk Norge ved å:

1. sørge for at medlemmene til enhver tid kjemper for å holde prisen på arbeidskrafta så høy som mulig og for at arbeidsforholda bedres,

2. sørge for at medlemmer som er i kamp får aktiv og solidarisk støtte fra hele organisasjonen,

3. sørge for full organisering innenfor de enkelte områdene, for at medlemmene er aktive og at det faglig-politiske nivået blir heva,

5. sette hele organisasjonen inn til forsvar av de demokratiske rettighetene (tale- og trykkefrihet, organisasjonsfrihet og rettssikkerhet) og kjempe mot alle angrep på disse rettighetene,

6. organisere medlemmene til aktiv solidaritet med den kamp arbeiderklassen i andre land fører og med de frigjøringsorganisasjoner som kjemper mot all imperialisme og kapitalisme.

For å nå disse måla må AFL samarbeide med andre klassekamporganisasjoner og alle progressive krefter.»

Dette forslaget bygger på hovedtyngden av de en-

dringsforslaga som har kommet inn til behandling. Det fins hos medlemmene et klart og sterkt ønske om at fagbevegelsen skal markere seg skarpt mot det kapitalistiske samfunnet vi lever i og for et sosialistisk Norge. I dette ligger det også at fagbevegelsen i det politiske, daglige arbeidet skal kjempe aktivt mot kapitalismen. Det er et klart uttrykk for ønsket om å skape en klassekamporganisasjon.

Nettopp derfor er det nødvendig å endre hele formålsparagrafen. Slik den er i dag er det en paragraf for klassesamarbeid. Den slår i pkt 2 klart fast at målet ikke er et sosialistisk samfunn, men å bevare og bygge kapitalismen videre ut, slik den har utvikla seg i Norge.

Opp imot krava om kamp mot kapitalismen setter sekretariatet parolen om å delta i de kapitalistiske foretaka, både i de private og de statlige. Faglige tillitsmenn i bedriftsstyrene, det har ingen ting med demokrati å gjøre. Spør arbeiderne på Hydro, på Jernverket, på alle de plassene hvor sekretariatet er representert i styrene om det har hindra den kapitalistiske utbyttinga. Har de bedre arbeidsforhold? Er lønna bedre? Er arbeidsplassene tryggere? Nei, sjølsagt ikke. Det er der som i resten av samfunnet.

En fagbevegelse som vil kjempe mot kapitalismen må være en aktiv fagbevegelse. Medlemmene må reise kampen lokalt. De må summere opp og bruke erfaringene fra tidligere kamper, slik at de stadig høyner det faglig-politiske nivået. Det har i mange år blitt ført en bevisst politikk mot at medlemmene skal være aktive, «tillitsmenna ordner opp, ikke gjør noe sjøl», er parolen. Det faglige byråkratiet frykter de kampbevisste medlemmene. Det faglige byråkratiet ønsker ingen debatt. Aktive medlemmer, medlemmer som står midt i kampen, har nemlig en slik plagsom evne til å blottlegge byråkratiets klassesamarbeid, slik som alle arbeiderne som har deltatt i de store streikekampene har gjort.

Mot passiviteten og klassesamarbeidet må vi sette

aktivitet, solidaritet og klassekamp. På alle områder av det faglige arbeidet må det slås fast.»

AVVIS MENINGSTVANG I LO

Pål Steigan kommenterte et illegalt forslag til endring av §2, som gjelder medlemskap i fagbevegelsen:

«Som det blei nevnt under konstitueringa av kongressen er forslag nr. 56 et ulovlig forslag, som er sendt inn stikk i strid med medlemsmøtets vedtak i Tømrernes og Snekkernes fagforening. Det er derfor en hån mot det faglige demokratiet at forslaget i det hele tatt ligger på kongressens bord.

Jeg ber kongressdelegatene være klar over at forslag 56 er slik utforma at det kan brukes mot enhver organisasjon og ethvert politisk parti som ikke er enig med DNA. Det er med andre ord et forslag om å innføre meningstvang i fagbevegelsen, og det må derfor avvises på det skarpeste.

Jeg er for at §2 opprettholdes slik den er. Det samme går sekretariatet inn for. Men jeg ønsker å distansere meg klart fra sekretariatets begrunnelse. Sekretariatet viser nemlig til si innstilling på punktet om suspensjoner.

Hvis delegatene blir opp på side 18 i dette heftet med innstillinger til vedtektene, vil de finne ut at sekretariatet går inn for å fortsette de politiske suspensjonene og eksklusjonene i fagbevegelsen.

I den innstillinga heter det nemlig: «Når kongressen ikke har funnet å ville ta opp forslaget under nr. 56 til §2, så er det *ut fra den forutsetning* at de enkelte organisasjonsledd gjør bruk av den adgang som de har til å utelukke medlemmer som i gjerning bryter den lojalitetsplikt som de har overfor sin organisasjon».

Ikke forslag 56, men i stedet *gjør bruk av*.

Med andre ord: Dersom lavere organ i fagbevegelsen

ikke skulle fortsette den heksejakta på progressive klassebevisste folk som LO-ledelsen ønsker, så kunne sekretariatet godt tenkt seg å vedta det reaksjonære og ulovlige forslag nr. 56.

LO-ledelsen innbyr med andre ord kongressen til å vedta at den reaksjonære kampanjen som blant annet er representert ved de kraftige overgrepa mot det faglige demokratiet og medlemmenes rettigheter fra klubbledelsen på Elektrisk Bureau, ikke bare skal fortsette, men trappes opp!»

GRUNNPLANET ER MOT HEKSEJAKTA

Pål Steigan fortsatte:

«Mot dette står ei rad med uttalelser fra ulike foreninger på grunnplanet.

Kringkastingens Landsforening sier det helt riktig i forslag 119 når den sier om suspensjonskampanjen at disse tiltaka har «blitt gjort på grunnlag av faglig-politisk uenighet og ikke på grunn av vedtektsbrudd. Eksklusjonsparagrafene som ble laget mot streikebrytere, brukes nå mot opposisjonen i fagbevegelsen».

Ja, så langt har det gått i fagbevegelsen i dag, at streikebrytere slett ikke suspenderes eller ekskluderes. Derimot blir ofte de som går i brodden *mot* streikebryterne ekskludert eller suspendert.

Nå er det på tide at det reageres mot disse forsøka på å kneble de mest klassebevisste og kampvillige medlemmene av fagbevegelsen. Eksklusjons- og suspensjonsparagrafer må bare brukes slik det står i forslag nr. 120, nemlig «bare i de tilfeller hvor det dreier seg om streikebryteri eller fascistisk virksomhet».

Jeg vil så sterkt jeg kan oppfordre kongressen til å stemme mot sekretariatets innstilling på s. 17—18. Jeg vil oppfordre dem av dere som, sjøl om dere kan være uenige i det f.eks. jeg står for, likevel ikke ønsker Mc-

Carthy-tilstander i fagbevegelsen på ny, om også å gå mot sekretariatets innstilling.

Som motforslag til sekretariatets innstilling vil jeg reise forslag nr. 120 fra avdeling 31 av NTL, Kringkastingens Landsforening, der det heter:

«LO-ledelsen pålegger de tilsluttede forbund de bestemmelser i forbundets vedtekter som gir forbundene rett til å suspendere/ekskudere medlemmer i lokale foreninger. Retten for forbundet til suspensjon/eksklusjon opprettholdes bare i de tilfeller hvor det dreier seg om streikebryteri eller fascistisk virksomhet. Forbundets status som ankeinstans for suspensjon/eksklusjon foretatt i lokale foreninger opprettholdes».

Jeg vil også reise forslag nr. 116 fra avdeling 12 av Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund som tar avstand fra suspensjonene og eksklusjonene i NTL og Sosiale Etaters Fagforening. Dette forslaget er representativt for mange forslag som tar opp samme sak, nemlig i alt 10 andre forslag.

Til slutt vil jeg også reise forslag nr. 127 fra Kringkastingens Landsforening, som lyder:

«Om ytringsfriheten i fagbevegelsen. Ytringsfriheten sikres også gjennom sikring av retten til fri offentlig meningsytring for enkeltmedlemmer og lokale foreninger.»

Jeg oppfordrer andre utover Oslo Jern og Metall som slutter opp om innholdet i disse forslaga til å komme opp på talerstolen og gjøre det derfra. Tusener av fagorganiserte venter det av dere.»

Det illegale og reaksjonære forslaget:

Nr. 56

**NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDER-
FORBUND**

*Avd. 1, Tømmer- og Snekkernes Fagforening, Oslo,
foreslår:*

«§2. Nytt pkt. 1 F:

Unntatt herfra er de arbeidstakere som står tilsluttet eller representerer et politisk parti som har nazistiske eller fascistiske program eller formål som er beslektet med et slikt program. Det samme gjelder arbeidstakere som er medlemmer i organisasjoner hvis program og vedtekter er uforenlig med LO's vedtekter. Slike arbeidstakere kan ikke bli medlemmer av forbund som står i Landsorganisasjonen.»

Grunnplanet fordømmer suspensjonene:

Nr. 116

NORSK ELEKTRIKER- OG KRAFTSTASJONS- FORBUND

Avd. 12 foreslår:

«Suspensjonene i fagbevegelsen.

Heismontørenes Fagforening har i det siste året, i likhet med mange andre foreninger, klubber og organisasjoner, protestert mot de politiske suspensjonene og eksklusjonene av faglige tillitsmenn og fagorganiserte i ulike forbund.

Suspensjonene og eksklusjonene har utelukkende blitt gjennomført overfor fagorganiserte som står i opposisjon til sine respektive forbundsleders politikk.

Organisatoriske og politiske tiltak mot fagorganiserte på et slikt grunnlag må på det skarpeste fordømmes av kongressens deltakere.

Vi vil oppfordre kongressen til å slå fast fagorganisertes rett til å ha politiske oppfatninger som går på tvers av LO-ledelsens politiske linje.

Videre vil vi henstille til kongressen om å avvise forsøk på å avsette lovlig valgte tillitsmenn over hodene på foreningers og klubbers medlemmer. En slik praksis er tvers igjennom udemokratisk og i realiteten en knebling av de fagorganisertes demokratiske rettigheter.

De eksemplene vi har sett til i dag, bl.a. suspensjonene i NTL og suspensjonene og eksklusjonene i SEF, er en svekkelse av norsk fagbevegelse og må avvises av kongressens deltakere.»

Nr. 119

NORSK TJENESTEMANNSLAG

For. 31, Kringkastingens Landsforening, foreslår:

«Om suspensjoner/eksklusjoner.

Bakgrunn:

I løpet av de siste åra har flere tillitsvalgte blitt ekskludert/suspendert, og det er foretatt organisatoriske inngrep overfor lokale foreninger i fagbevegelsen. Disse tiltak har i hovedsak blitt gjort på grunnlag av faglig/politisk uenighet og ikke p.g.a. vedtektsbrudd. Eksklusjonsparagrafene som ble laget mot streikebrytere, brukes nå mot opposisjonen i fagbevegelsen.

LO-kongressen hevder den prinsipielle rett til medlemskap i LO for alle uansett politisk oppfatning, unntatt de begrensninger som allerede fins i vedtektene.

LO-kongressen tar avstand fra bruk av slike metoder for å hindre opposisjon og innskrenke demokratiet i fagbevegelsen.

LO-kongressen pålegger de tilsluttede forbundene å oppheve/omgjøre slike vedtak.»

Nr. 120

For. 31 foreslår videre:

«LO-kongressen pålegger de tilsluttede forbund å fjerne de bestemmelser i forbundets vedtekter som gir forbundene rett til å suspendere/ekskludere medlemmer i lokale foreninger.

Retten for forbundet til suspensjon/eksklusjon opprettholdes bare i de tilfelle hvor det dreier seg om streikebryteri eller fascistisk virksomhet.

Forbundets status som ankeinstans for suspen-

sjon/eksklusjon foretatt av lokale foreninger opprettholdes.»

Nr. 127

*For. 31, Kringkastingens Landsforening, foreslår:
«Om ytringsfriheten i fagbevegelsen.*

Ytringsfriheten i fagbevegelsen må sikres, også gjennom sikring av retten til fri offentlig meningsytring for enkeltmedlemmer og lokale foreninger.»

KAMP FOR FAGLIG DEMOKRATI

Marit Engh tok opp ei rekke forslag som gjelder demokratiet i fagbevegelsen:

§ 5: EN STØRRE OG MER DEMOKRATISK SAMMENSATT KONGRESS

«Formann, delegater.

Forslaga fra medlemmene til paragraf 5 viser at medlemmene ønsker ei breiere sammensetning av kongressen, større innflytelse på valga til kongressen og bedre tid og anledning til å behandle de sakene som skal opp. Sekretariatet avviser forslaget om å utvide kongressens størrelse til 600 delegater, utelukkende men henvisning til vedtak fra -73. Det holder ikke. Forslaga viser nemlig at medlemmene ikke er fornøyde med det vedtaket. Hvordan kan 300 representanter gi en skikkelig representasjon for 670 000 medlemmer? Det store antallet heltidsansatte her på kongressen, viser at folk som står i produksjonen er dårlig representert. Økonomiske og arrangementsmessige argumenter kan heller ikke benyttes. Med de enorme summene som LO forvalter er det ikke mindre enn arrogant å sette penger opp mot demokratiet.

Jeg vil derfor fremme følgende forslag til endringer:

Paragraf 5 pkt 1 endres i samsvar med forslag nr. 59 fra avdeling 242 av Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, som slår fast at kongressen skal avholdes *minst* hvert 4. år — i motsetning til «som regel» som det står i dag. Forslag nr. 65 fra Kringkastingens Landsforening i NTL som endrer andre setning til å lyde «Kongressen består av 600 valgte representanter».

Pkt 2 endres slik at første setning strykes og erstattes i samsvar med forslag nr. 58 fra avd. 191 av Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund til følgende: «Representantene til kongressen velges ved direkte valg av medlemmene i vedkommende forbunds valgdistrikt.» «Fagforeningene innen hvert valgdistrikt innstiller på sine representanter og varamenn.» Pkt 3 endres i samsvar med forslag 64 fra avd. 77 av Norsk Kommuneforbund slik at rundskriv i forbindelse med kongressen må være utsendt fra LO innen 12 mnd. med forslagsfrist.

Pkt. 4 endres til å lyde som i forslag 59 slik at også klubber har anledning til å stille forslag til kongressen. Disse forslaga stilles samla opp mot sekretariatets innstilling.

Jeg vil også fremme forslag til § 7. Under henvisning til den berømmelige ekstraordinære kongressen i -72 fremmer jeg forslag fra avd. 8, Norsk Arbeidsmandsforbund, slik at representanter til ekstraordinær kongress må velges på samme måte som til ordinær kongress.»

§ 15: MEDLEMMENE SKAL SJØL AVGJØRE OM TARIFF-FORSLAG SKAL GODKJENNES ELLER IKKE

«Til § 15 som gjelder avstemming over tarifforslag og arbeidsstans. Dette står om avgjørende og prinsipielle spørsmål for de fagorganiserte. Det går på retten til sjøl å avgjøre om vi er fornøyde med et forhandlingsresultat

eller om vi ikke er det og hvem som da skal avgjøre om vi skal gå til kamp eller ikke. I motivasjonen til styret i Litograf- og Kjemigrafforeninga i Oslo heter det (forslag 94) «Beskyldninger mot LO for å være byråkratisk ledet og om manglende indre demokrati i fagbevegelsen tilsier at en fjerner bestemmelser i LOs vedtekter som kan frata medlemmene rett til å ta avgjørelser selv i sentrale saker ved en demokratisk avstemning.»

Sekretariatet avspiser imidlertid hele denne entydige og breie bevegelsen som kommer til uttrykk i forslaget med en utvidelse av representanter under pkt 8 fra en til to, det eneste som kunne endres uten å røre en tøddel ved de diktatoriske bestemmelsene som paragrafen inneholder. Sekretariatets avvisning er et klart forsøk på å få befesta klassesamarbeid og kunne bekjempe enhver arbeidskamp. Når sekretariatet henviser til at de samme forslaga var oppe på 73-kongressen, og dernest bruker det som begrunnelse for å avvise forslaget, så sier det mest om sekretariatet sjøl. Nemlig at de har en lang tradisjon i å bekjempe demokratiet og streikeretten i foreningene.

Jeg vil fremme forslag nr. 95 fra Bergen Handel og Kontor, som lyder: «LO-kongressen vedtar som prinsipp at avgjørelse over tarifforslag skal ut til uravstemning.», og forslag 96 (Norsk Jern og Metallarbeiderforbund, Avd. 34, Sandefjord) som lyder:

«1. Tarifforslag skal alltid legges fram for de medlemmer interessetvisten gjelder. Avstemmingsresultatet skal være bestemmende.

2. Er flertallet av de avgitte stemmer for forslaget er det vedtatt, er flertallet mot forslaget, er det forkastet.

Punktene 3, 4, 5 og 6 strykes.

7. endres til:

Sekretariatet skal ha rett til å foreslå for å søke en arbeidsstans ført til best mulig avslutning, ved f.eks. å gjøre vedtak om arbeidsstans i andre fag eller bransjer, når en slik utviding anses tjenlig. Før utviding settes i

verk, må vedkommende forbundsstyre gi sitt samtykke.»

Disse forslaga samler opp i seg det store flertallet av forslag under denne paragrafen. Jeg stiller disse opp mot § 15 som helhet.»

DIREKTE VALG AV KONGRESSDELEGATENE — MOT «HANDPLUKKING»

«Mens forbundsstyrene og sekretariatet avviser alle forslag til endringer i valgreglene for kongressen, så krever omtrent alle forslaga fra grunnplanet større innflytelse på valga. I avvisningene kan vi lese at «valgordningene fungerer tilfredsstillende og desentralisert», og sekretariatet mener at «valgordninga må fungere ei stund til før det gjøres endringer».

Men dette er ikke et spørsmål om å vente og se. Det dreier seg om elementære demokratiske prinsippsspørsmål, som vi ikke trenger å vente og se for å ta stilling til.

I følge valgreglene i dag kan ikke medlemmene sjøl i fagforeningene innstille delegater. Det kan bare forbundsstyrene. Ikke nok med det, men her sitter også delegater fra hvert forbund som medlemmene overhodet ikke har stemt på. Nemlig de som er valgt av forbundsstyrene.

De tre alternative valgordningene åpner for at under de landsomfattende avstemmingene, så har medlemmene ingen reell mulighet til å kontrollere standpunktene til dem som blir valgt. Mange stemmer ganske sikkert på folk de overhodet ikke kjenner.

Valgreglene åpner for ei direkte handplukking av delegatene fra toppen, og medlemmenes retter er på ei rekke punkter satt til side. Dette trur jeg også er en av grunnene til det elendige samsvaret som er mellom de forslaga som foreningene sender inn — og de vedtaka som kongressen fatter.

Jeg vil fremme følgende forslag til endring av valgreglene: På bakgrunn av forslag nr. 58 fra avd. 191 Norsk Bygningsindustriarbeiderforbund: «Representantene til kongressen blir valgt ved direkte valg av medlemmene i vedkommende forbunds valgdistrikt. Fagforeningene innen hvert valgdistrikt innstiller på sine representanter.», og forslag nr. 137 fra avd. 108—15 NTL pkt 2 og 3, som lyder:

«Om valg til LO-kongressen:

1. De enkelte foreninger innstiller delegater. For å sikre et reelt valg, innstilles flere enn det antall forbundet/fylket/distriktet har krav på.
2. Alle innstilte kandidater, og deres syn, gjøres kjent blant alle medlemmer i forbundet/fylket/distriktet, f.eks. i forbundets avis eller i en egen valgavis.
3. Valg skjer på medlemsmøter.»

Valgordninga endres i samsvar med disse forslaga slik at alle nåværende punkt som strir mot disse, eller omtaler andre valgformer, fjernes.

Forslag 61, 62 og 66 som er fremma av Muffetangen (rep. fra Jern og Metall. — *Red.*) inneholder også mye bra — og jeg vil subsidiært stemme for dem.»

FOR STREIKERETT FOR AVDELINGENE

Brynjulf Mugaas:

«Dirigent, kongressdelegater.

Det må foreligge en redigeringsfeil i boka med de innkomne forslaga. Avd. 39 av Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund har sendt inn et forslag som sier at «En avdeling av forbundet må selv få avgjøre om de vil gå til arbeidskonflikt under forhandlinger. Dette vil medføre at forbundet ikke kan erklære en slik arbeidskonflikt ulovlig og holde tilbake streikestøtte». Dette

forslaget er satt opp under Hovedavtalen (nr. 830), men så vidt jeg kan se retter det seg mot § 14 pkt 3. Jeg vil derfor foreslå at det føres opp til avstemming under vedtektsbehandlingen.»

MOT EKSTRAKONTINGENT TIL A-PRESSA

Harald Minken tok ordet til dette:

«Det er kommet inn et forslag fra Arbeiderpartiets Presseforbund til kongressen.

Forslaget innebærer:

«Det utskrives en årlig ekstrakontingent i 4 år på minimum fem kroner pr. medlem til fordel for et A-pressens sikringsfond.»

— Jeg vil gå sterkt imot det av flere grunner. Det er misbruk av kongressens myndighet til å ilegge kontingent. Forslaget er ukjent for de aller fleste LO-medlemmer. Men det er medlemmene som skal betale. Og det dreier seg om hele 150 millioner kroner!

Fra før av støtter vi Arbeiderpartiets presse med mange millioner over skatteseddelen, og mange steder rundt i landet støtter fagforeningene lokale AP-avisene med store beløp. I tillegg har vi LOs tilskudd. Det kommer jeg tilbake til. Denne nye ekstrakontingenten på 150 millioner kroner vil bli innført fullstendig over hodet på medlemmene hvis den blir vedtatt.

Det skal liksom ikke diskuteres forslag til kongressen mellom forslagsfristens utløp og selve kongressen, har jeg fått inntrykk av. Arbeiderpartifolk har vært svært lite villig til demokratisk diskusjon om dette forslaget før kongressen.

Arbeiderpressa går mot arbeidsfolk i streik, støtter DNAs og LOs arbeiderfiendtlige politikk uten forbehold, og bøyer kne for og skjønmaler de im-

perialistiske supermaktene. Med denne begrunnelsen vil jeg foreslå at § 17 pkt 3a i vedtektene blir strøket. Det fins ingen grunn for å avsette 22,5%, eller 21 kr pr år pr medlem av LOs kontingentinngang til arbeiderpressa.

Det henvises til formålsparagrafen — «å arbeide for utbygging av en sterk arbeiderpresse i Norge». Men arbeiderpartipressa er ingen arbeiderpresse!

Jeg vil vise til forslag 1238 fra Avd 103—37, i NTL, (Trygdeetatens Landsforening, Stavanger) som lyder: «Økonomisk støtte til DNA må opphøre».

Forøvrig må det stemmes mot sekretariatets innstilling på § 17, fordi den går ut på å beholde § 17 uforandra, bare med den endringa at avsetninga til arbeiderpartipressa og Folkets Hus uttrykkes i prosent.

Hvis Arbeiderpartiet baserer sin økonomi på å ta fra de fagorganisertes lommer *når de ikke er klar over det*, er det rimelig at de ikke er interessert i demokrati i fagbevegelsen.

Vi inviteres til å støtte ei av monopolgruppene i norsk presse i konkurransen med andre monopol. I denne konkurransen prøver Arbeiderbladet, Nybrott osv. å overgå VG i sensasjonsmakeri. Arbeiderpartipressa er en viktig del av borgerskapets propagandakrig mot arbeiderklassen. Se på hvordan denne pressa blei brukt under EEC-kampen. Se på hvordan den forherliger Israels terroraksjoner. Se på hvordan den snakka foraktelig om «Vietcong» og støtta amerikanerne i Vietnam i mange år. Det hender aldri at Arbeiderbladet, som jeg kjenner best til, støtter en streik. Da Jøtul-konflikten brøyt ut, rapporterte Arbeiderbladet første dagen at flesteparten av arbeiderne tydeligvis var ungdom og fremmedarbeidere som ikke hadde greie på faglige saker. Da ni pakistanere streika på Norsk Champignon, overlot Arbeiderbladet førstesida til bedriftslederen Wollebekk, som kunne fortelle at det dreide seg om en intern religiøs konflikt, og at pakistanerne som ikke streika frykta for sitt eget liv.

Den slags rasistisk og anti-kommunistisk hets er vanlig i Arbeiderbladet under en streik. Alt dette er typisk for Arbeiderpartipressa.

Av disse grunnene går jeg mot dette forslaget, og jeg vil oppfordre til at det blir stemt ned.»

FORSLAGET OM 160 MILLIONER TIL DNA-PRESSA

ARBEIDERPARTIETS PRESSEFORBUND foreslår:

«Det utskrives en årlig ekstra-kontingent i fire år på minimum kr. 5,- pr. medlem pr. måned til fordel for et A-pressens sikringsfond.

Fondet stilles til rådighet for Norsk Arbeiderpresse A/S, der Landsorganisasjonen og fagforbundene er hovedaksjonærer.

Inntil to års kontingent til fondet brukes til økonomisk reorganisering og refinansiering av underskuddsaviser innenfor A-pressen — eventuelt også til nyetableringer, re-etableringer eller kjøp av aviser/tidsskrifter som kan representere norsk arbeiderbevegelse på en tjenlig måte.

Resten av fondet — dvs. to års kontingentinngang — kapitaliseres og brukes som grunnlag for lånegarantier til investeringer og andre tiltak som kan sikre avisenes konkurransevne og fortsatte drift.

Vedtekter for fondet utarbeides og skal godkjennes av LOs sekretariat.»

LO-LEDELSEN VIL HA UAVSETTELIGE EMBETSMENN I SEKRETARIATET

Harald Minken:

«Under § 6 er det sendt inn et forslag om at tillitsvalgte

ikke skal sitte mer enn 2 perioder i samme lønna tillitsverv. Og så har det dukka opp et forslag fra sekretariatet som går ut på at vi skal velge 4 sekretærer på denne kongressen *som skal velges for livstid!*

Om det første forslaget, det om at ingen kan sitte mer enn 2 perioder, uttaler sekretariatet:

«Forslaget om å *begrense* funksjonsperioden for valgte tillitsmenn strider mot prinsippet som nå gjelder for det representative demokrati og den rett som er tillagt kongressen til selv å velge de tillitsmenn som kongressen ønsker. Denne rett for kongressen bør ikke innskrenkes gjennom noen vedtektsbestemmelse. Hver enkelt kongress bør fortsatt stå fullstendig fritt med hensyn til hvilke tillitsmenn den ønsker å velge.»

Dette sier sekretariatet om forslaget på å begrense funksjonstida for de kongressvalgte tillitsmennene til 8 år.

Nå må jeg be dere se etter i det tynne røde heftet om vedtektsendringer. Det jeg har lest opp står øverst på side 7.

Det sekretariatet her sier om å *begrense* funksjonstida, gjelder ikke det i like stor grad — faktisk i langt høyere grad — for forslaget om å *utvide* funksjonstida, helt fram til pensjonsalderen? Vi kan trygt si at forslaget om å *utvide* funksjonsperioden for valgte tillitsmenn «strider mot prinsippet som nå gjelder for det representative demokrati og den rett som er tillagt kongressen til selv å velge de tillitsmenn som kongressen ønsker». Vi blokkerer jo valgmuligheten for framtidige kongresser. Sekretariatet formaner oss: «Hver enkelt kongress bør fortsatt stå fullstendig fritt med hensyn til hvilke tillitsmenn den ønsker å velge». Godt sagt! Men da kan vel ikke sekretariatets tilleggsforslag vedtas?

Kongressens rett til fritt å velge tillitsmenn bør ikke innskrenkes gjennom noen vedtektsbestemmelse, ifølge sekretariatet. *Men da bør den vel langt mindre* innskrenkes gjennom vedtak som ikke er vedtekts-

endringer! Jeg mener det er et stort spørsmål om ikke sekretariatets forslag om livsvarig valg er i strid med de vedtektene vi nå har, og som sekretariatet ikke ønsker å endre, nemlig § 6, pkt. 2.

Hva er det sekretariatet ønsker å oppnå med dette forslaget som går mot sekretariatets egne prinsipper? Jo, trygge kår for en handfull sekretærer — tryggere kår enn en vanlig ansettelse ville gi. I virkeligheten kommer de som blir valgt på livstid til å bli *embetsmenn innen fagorganisasjonen*.

Jeg har alltid vært mot at embetsmenn skal være uavsettelige. Når arbeiderklassen tar statsmakta, skal embetsmennene bli valgte tillitsmenn, som når som helst kan tilbakekalles. Det er arbeiderklassens gode gamle prinsipp.

Jeg håper kongressen avviser sekretariatets forslag. Forøvrig vil jeg fremme forslag 71 under § 6:

Nr. 71:

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND
Avd. 166, Stavern, foreslår:

«3. Følgende ordlyd fjernes:

— være bosatt i Oslo eller nærmeste omegn, og så vidt mulig skal de —

Setningen blir dermed lydende:

Medlemmene av Sekretariatet skal fordeles på de forskjellige hovedyrker.»

Merknad: Under voteringa om vedtektsendringer, var forslaget fra sekretariatet om livstidsansettelse «forsvunnet» fra redaksjonskomiteens innstilling! Det blei ikke etterlyst av noen. (Red.)

BORT MED PRIVILEGIER FOR TILLITSMENN

Kjell Gjerset tok opp flere forslag til § 11:

«Flere delegater reiser bra forslag, som jeg trur delegatene fra Oslo Jern og Metall vil støtte. Det er ikke disse delegatene som går inn for å isolere seg, slik Muffetangen fra Telemark sier. Men det er tvert imot en kampanje fra LO-ledelsens side for å isolere oss. Jeg oppfordrer delegatene til å ikke bite på dette, men å diskutere de konkrete forslaga vi reiser, og sjøl stemme for alle de progressive forslaga som er kommet inn til denne kongressen.

Jeg vil reise forslag 84 fra Film og Teaterteknisk Forening, Oslo. Det er flere forslag som representerer mye av det samme, nemlig ønsket om å bryte ned skillet mellom valgte tillitsmenn og de vanlige medlemmene. Avd. 39 av Jern og Metall i Porsgrunn mener at deres forslag nr. 85 ville sikre oss mot det de kaller den «farlige utvikling at enkelte tillitsmenn kan føle det mer behagelig med sitt tillitsverv enn det å jobbe på grunnplanet igjen».

Forslag 84 går inn for at fastlønna tillitsmenn skal være i produksjon i sitt gamle arbeid minst tre måneder i året. Tillitsmenn skal ikke lønnes høyere enn gjennomsnittet innafor den industrigreina de kommer fra. Tillitsmenn kan ikke være «bedriftsstyrerepresentanter».

Det at valgte tillitsmenn som er fastlønna fjerner seg fra medlemsmassen og får større og mindre personlige fordeler, det svekker enheten i fagforeningene, det er ikke egna til å fremme *medlemmenes* aktivitet og kan lett bli utnytta av den enkelte til å skaffe seg ytterligere privilegier og posisjoner. Som avd. 39 sier: «Det er uverdigg for en fagbevegelse hvis tillitsmenn skal slåss om «kjøttbein».»

I stedet for å gi tillitsmennene fordeler, trenger vi å styrke den demokratiske kontrollen med tillitsmennene.

Svært mange fastlønna tillitsmenn avviser arrogant alle diskusjoner om faren for å bli kjøpt opp av klassefienden. — Jeg er ubestikkelig, kan en tillitsmann lett si. Bare tillitsmenn som konsekvent avslår å få egne personlige fordeler kan etter mi mening være sikre på å ikke havne i bedriftsledelsens oppkjøpsnett. Det å ta mot sjøl ganske små påskjønnelser fra bedriftslederne og kapitalistene, det er å svikte si oppgave som tillitsmann. I stedet for fastlønna tillitsmenn som risikerer å gløkke hverdagen til dem de representerer, trenger vi å styrke medlemmenes aktivitet. Fra avdeling 1, Jern og Metall i Oslo, er det innsendt forslag om rett til klubbmøter i arbeidstida med full betaling. Det forslaget blir reist under tariffsakene, men jeg nevner det som et eksempel her for å vise helheten: På den ene sida må fastlønna tillitsmenn stå i produksjonen og aktivt motarbeide alle privilegier, på den andre sida må medlemsmassen *aktiviseres* og blant annet kreve rett til fagforeningsmøter i arbeidstida med *full betaling*.

At fastlønna tillitsmenn ikke kan være bedriftsrepresentanter er også et riktig forslag. Tillitsmenn er valgt for å fremme medlemmenes interesser overfor arbeidskjøperne. Hvis en tillitsmann samtidig skal sitte i styret for bedrifta si, er jeg stygt redd for at han kommer til å stokke korta. I styret tvinges tillitsmenn til å ta stilling til den forretningsmessige drifta, til kapitalismens regnestykker og utviklingsplaner. Dette har arbeiderklassen ingen grunn til å bry seg med. Det kan i enkelte tilfelle muligens være en fordel å ha en representant i bedriftsstyret, da som en lyttepost og for å få informasjon om saker som vil berøre medlemmene. Uansett må ikke en sånn representant være den samme som de valgte som tillitsmann.

Jeg vil oppfordre delegatene til å slutte opp om forslag nr. 84.

Vekk med alle privilegier for tillitsmenn og tillitskvinner!»

Avstemminga over forslag til vedtektsendringer

Alle forslag som blei fremma under debatten blei over- sendt til en redaksjonskomite som så ordna dem og la fram forslag til hvordan avstemminga skulle foregå. Da de første gang la fram sin innstilling, måtte de trekke den tilbake etter en hektisk dagsordendebatt der en rekke delegater påviste at forslaga deres var forsvunnet fra innstillinga.

Uten unntak blei LO-ledelsens forslag vedtatt på kongressen. Vår hensikt med å gå gjennom av- stemmingene er derfor i første rekke å se på hvordan opposisjonen stemte.

FOR 17.5 MILLIONER KONTINGENTKRONER ÅRLIG TIL DNA-PRESSA!

Et forslag om å øke bevilgningene til DNA-pressa fra 21,5% til 25% av kontingenten til LO, blei vedtatt mot fem stemmer! Den «ansvarlige» opposisjonen fra SV stemte altså for.

SVerne FOR FORTSATT «UGRASLUKING»!

Den samme «opposisjonen» stemte for sekretariatets oppfordring til fortsatte suspensjoner og eksklusjoner. sekretariatets innstilling sto opp mot forslag om å for- døømme bl.a. suspensjonene i NTL og eksklusjonene av SEF! Men her måtte det vises «ansvar»; sekretariatets innstilling blei vedtatt mot 6 stemmer. (Se Steigans inn- legg på side 41.)

Til slutt presterte de også å stemme mot demokratisering av reglene for valg til LO-kongressen!

Punkt 5 på dagsorden: Tariffspørsmål

Tor Aspengrens innledning var et langt og helhjerta forsvar for kombinerte og samordna oppgjør. Det var her han bl.a. «forsvarte» de kombinerte oppgjøra med følgende:

«Den argumentasjon som har vært ført fram mot de kombinerte oppgjørene om at vi ved skattelettelser og prispolitiske tiltak betaler våre egne lønnstillegg har ikke vært riktig. *Det er produksjonen som har betalt LO-medlemmenes levestandard. (utheva av red.)* De kombinerte oppgjørene har gjort det mulig å få vår andel av produksjonen uten å gå omveien om for sterk pris- og kostnadsøkning. Denne sammenhengen burde i det minste våre høyt skolerte protestanter forstå.»

Han påsto videre at «de kombinerte tariffoppgjørene har hatt bred oppslutning i fagbevegelsen» — og hevda nærmest at de fagorganiserte hadde krevd kombinerte oppgjør. Til slutt refererte han sekretariatets forslag til vedtak. Det første punktet i vedtaket trekker opp linja for «livsstandard». Pkt. 2 og 3 dreier seg om oppgjørsforma og hvordan kongressen skal behandle de innkomne forslaga:

«2. I samsvar med representantskapets vedtak fra 1971 om oppgjørsformene understreker kongressen at oppgjørsformen må tas stilling til foran hvert tariffoppgjør, idet en ser denne i sammenheng med den økonomiske situasjon og de oppgaver som stilles i forgrunnen i tariffoppgjøret. Det vises i denne forbindelse til avsnittet «En inntektspolitikk for utjamning» i forslaget til handlingsprogram.

3. Med bakgrunn i dette må samtlige forslag under dette punkt på dagsordenen oversendes sekretariatet. Forslagene må også vurderes i forhold til hva som skal søkes gjennomført ved tariffavtaler og ved lovgivning.»

Punkt 3. innebærer altså at kongressen ikke skulle vedta noe som helst om oppgjørsforma.

Dette punktet på dagsorden gjaldt ikke bare oppgjørsforma, men også ei hel rekke krav som fagforeningene har stilt til oppgjøret. Skattespørsmål, likestillingskrav, arbeidstid osv. Det store flertallet av disse krava falt inn under forslaget om «oversendes sekretariatet», mens resten blei foreslått avvist.

I debatten blei alle disse sakene, pluss pensjonsspørsmålet, arbeidsmiljølova og ni andre lovsaker, slått sammen i en haug. For sekretariatet spilte det sjølsagt ingen rolle ettersom deres innstilling gikk ut på at kongressen ikke skulle realitetsbehandle sakene. Hele dette punktet, som spiller en så stor rolle for de fagorganiserte, skulle bare være en slags «meningsytring» før all opposisjon forsvant i sekretariatets skuffer. Det var denne behandlinga som til og med Dagbladet klarte å avsløre. De skreiv at kongressen var en vedtaksmaskin uten reell behandling av de fagorganisertes krav. Hensikten var utelukkende å få bekrefta sekretariatets totale handlefrihet.

Men før debatten kunne begynne skjedde en del saker:

REIULF STEEN FÅR EN TIME OG TI MINUTTER TIL VALGINNLEGG FOR DNA

Etter Tor Aspengrens innledning til punktet om tariffspørsmål, holdt Reiulf Steen over en times foredrag som var rein valgpropaganda for DNA. Det var i dette innlegget han sa følgende: «Men la ikke små grupper, hvor aktivistiske de enn kan være, forstyrre oss. Den norske myggen kan være irriterende, men den er ikke

farlig.» — mynta på de fem delegatene fra avd. 1 i Jern og Metall. Vi siterer dette fordi henvisninger til «myggen» blei en gjenganger i ei rekke innlegg seinere i debatten.

Du kan spørre hva i all verden Reiulf Steen gjorde på kongressen og hvorfor han fikk anledning til et slikt grovt misbruk av kongressens tid. Han var der i egen-skap av formann i «Samarbeidskomiteen LO—DNA». Slik er det det såkalte «faglig—politiske samarbeidet» utnyttet.

OM MISBRUK AV KONGRESSENS TID

Steen satt også som møteleder på deler av kongressen. Her var han attpåtil frekk nok til å angripe delegatene fra avd. 1 for å bidra til å hale ut kongressen! Også Aspengren forsøkte seg med den typen argumenter.

«LO-formannen Tor Aspengren sa til dagsorden at nå må kongressen tenke seg om slik at behandlingen her kan skje i verdige former, dernest at den kan avvikles i løpet av denne uka. Det er helt klart at det er flere representanter her som vil benytte anledningen til å ta ordet tre ganger å 10 minutter. De vil ta ordet på hvert punkt. Dette er både unødvendig og tidkrevende, sa Aspengren, som mente at de tre punktene hører så nøye sammen at det ville være forsvarlig å ta diskusjonen under ett.» (sitert fra protokollen — Red.)

Dette var et grovt anslag mot rettighetene til delegatene. Et forsøk på å true delegatene fra å gjennomføre sine plikter overfor dem de var valgt av. 'Ve den som vil misbruke kongressens tid til å fremme grunnplanets krav.' At det var frykten for opposisjon som lå bak, fikk vi det endelige bevis for da kongressen blei avslutta en dag tidligere enn opprinnelig planlagt!

FORSØK PÅ KUPP-BEVILGNING TIL DNA

Etter Reiulf Steens valgtale, leste dirigenten, Gunn Vigdis Olsen Hagen, entusiastisk opp forslaget til uttalelse om stortingsvalget. Uttalelsen slutta slik:

«Bare seier for Det norske Arbeiderparti kan gi oss en slik regjering også i neste periode. Kongressen oppfordrer medlemmer, tillitsmenn og de ulike organisasjonsledd til aktivt å arbeide for seier ved stortingsvalget 12. september.

Kongressen understreker denne oppfordring ved å bevilge kr. 700 000 til Det norske Arbeiderparti. **Samtidig får Sekretariatet fullmakt til å foreta det som måtte være nødvendig for et godt valgresultat.**» (*vår utheving.*)

Etter en ti minutters pause foreslo dirigenten at man tok uttalelsen om den politiske situasjonen og stortingsvalget opp til avstemming umiddelbart og uten debatt. Men dette var for drøyt, sjøl for en rekke DNA-medlemmer. Følgende dagsordendebatt fant sted (vi siterer fra møtereferatet):

«**Per Ryanes**, Oslo, opplyste at han tilhørte et annet politisk parti enn Arbeiderpartiet. Han ville fremme forslag om støtte også til SV. Til Reiulf Steen repliserte han at det enkelte ganger kunne være godt å ta vare også på knotten.

Einar Hysvær, NNN, mente man burde vente med vedtaket om uttalelsen til etter debatten. Han syntes beløpet som var foreslått var stort. Sist var det 150 000 kroner. Nå 700 000 kroner. Han forbeholdt seg retten til å vurdere beløpet.

Pål Steigan støttet forslaget om at man skulle vente med avstemningen på forslaget om politisk uttalelse. Under punkt 5 på dagsordenen var man invitert til å diskutere tariffpolitikk, og i stedet hadde man fått et partipolitisk foredrag. Hele framgangsmåten fant han udemokratisk.

Tor Aspengren mente man burde spare seg å bruke

uttrykket udemokratisk om forslaget og opplegget under punkt 5. Dagsordenen var referert og godkjent. At beløpet var så stort var ikke rart på bakgrunn av **den prisutvikling som hadde vært på disse fire årene.** (vår utheving)

Øyvind P. Olsen, Norsk Kjemisk, Fredrikstad, mente en politisk uttalelse måtte komme under punkt 10. Diverse forslag.

Dirigenten opprettholdt sitt forslag (vår utheving).

Under avstemningen gikk Pål Steigan opp på talerstolen og protesterte på forretningsordenen. Det hadde ikke vært avstemning om forretningsordenen i denne saken.

Han klubbes ned av dirigenten.

Ved avstemningen ble forslaget til uttalelse vedtatt mot 41 stemmer.

Kjell Gjerseth, Oslo, forsøkte på dette tidspunktet å få ordet til forretningsordenen, men han ble i første omgang avvist.

Svenn Eriksen, Vestfold, fikk ordet til forretningsordenen og sa at det i kongressen hersket stor usikkerhet med hensyn til voteringstemaet. Han mente at vedtaket ikke kunne være det riktige etter som flere var usikre. En del oppfattet voteringen som om den gjaldt spørsmålet om uttalelsen skulle debatteres eller ikke.

Kjell Gjerseth, Oslo, fikk så ordet til forretningsordenen og ga til kjenne at han like før var blitt nektet ordet til forretningsordenen. Han protesterte kraftig mot denne behandlingen og sa at det på Jern og Metallbenken hersket full forvirring under voteringen. Han mente det ville være riktig å foreta en ny votering, en votering på selve behandlingsmåten — hvor voteringstemaet ble klarere.

Einar Hysvær understreket at det var fremmet to utsettelsesforslag som ikke var behandlet. Han hadde selv stemt for uttalelsen og bevilgningen — selv om han kunne ha tenkt seg et annet beløp. Det skulle da ikke være noe problem i denne forsamlingen å få bevilget et

skikkelig beløp til Arbeiderpartiet. Hvorfor har man slik hastverk?

Dagfinn Aam, Møre og Romsdal, sa at han hadde stemt imot forslaget til uttalelse, men ikke fordi han var imot bevilgningen. Her får vi en uttalelse på bordet kl. 15.00 og kl. 16.30 skal den vedtas uten debatt. La oss få rimelig tid, ba Aam. Så kanskje vi kan få til et enstemmig vedtak, sa representanten.

Eugen Leganger sa at han ville minne om vanlig organisasjonspraksis for behandling av slike saker. Det er helt vanlig praksis å behandle det mest ytterliggående forslaget straks. Det mest ytterliggående forslaget er utsettelsesforslaget.

Dirigenten etterlyste et skriftlig forslag om utsettelse, et forslag fra Einar Hysvær som hun regnet med var underveis.

Forslaget hadde denne ordlyd:

«Saken foreslås utsatt til etter debatten om tariffpolitikken.»

Forslaget ble tatt opp til votering og vedtatt mot 89 stemmer. Saken var dermed utsatt og det tidligere vedtaket opphevet.»

Først nå kunne debatten om tariffspørsmåla begynne:

KAMP MOT KOMBIOPPGJØR

Harald Minken gikk mot innstillinga fra sekretariatet om oppgjørsforma:

«Kongressdelegater:

Jeg støtter forslag 205 til 207 for frie, forbundsvis oppgjør som Totland reiste, og 279 fra Bodø Samorg. Jeg oppfordrer Handel og Kontorbenken, og alle an-

dre, til å vurdere følgende forslag, som sier det som skal sies om oppgjørsforma, etter mitt syn:

Forslag 232, fra Film og Teaterteknisk forening, Oslo, som har denne teksten:

«LO-kongressen tar avstand fra kombinerte og samordnede oppgjør. Kongressen pålegger LOs organer at frie, forbundsvisе forhandlinger gjennomføres ved lønnsoppgjøret 1978 uten på forhånd fastlagte rammer.»

og forslag nr 177 fra Larvik og Omland bygningsarbeiderforening, som er slik:

«LO må ved kommende tariffrevisjoner i prinsippet gå inn for forbundsvisе oppgjør.

Oppgjørsformer som bygger på Skånlandutvalgets innstilling må bestemt tas avstand fra.

Å legge utløpene av avtaleperiodene — felles for alle forbund — til å følge kalenderåret vil etter vår oppfatning avskrive streikeretten.

Å tilpasse inntektsoppgjøret med statsbudsjettet vil berøve den frie forhandlingsrett.»

og denne setninga fra 169 (*Rørleggernes fagforening, Oslo — Red.*)

«Lavtlønnsproblemet og likelønnsproblemet kan kun avgjøres ved at det enkelte forbund avgjør sin oppgjørsform.»

Forslag 232 sier at LO-kongressen tar avstand fra kombinerte og samordna oppgjør. Kongressen pålegger LOs organ å gjennomføre frie forbundsvisе forhandlinger ved lønnsoppgjøret 1978 *uten på forhånd fastlagte rammer*. Ca. 55 av forslaga om oppgjørsformene går inn for frie forbundsvisе oppgjør. De aller

fleste av disse tar også uttrykkelig avstand fra kombi-
oppgjør. Bare en liten handfull av forslaga i boka *går
inn for* kombioppgjør.

Aspengren forsøker å bevise at kombioppgjøret har
støtte blant de fagorganiserte. Boka her viser at det i
hvert fall ikke *i dag*, etter at folk har fått prøvd kombi-
oppgjøret i praksis, fins noen slik støtte.

De som kjenner stemninga på arbeidsplassen sin, kan
antakelig slå fast at flertallet av de fagorganiserte i dag
går mot kombioppgjøret.

Hva er representativt for de fagorganisertes mening
— forslaga til kongressen, vedtatt etter grundige disku-
sjoner i avdelingene, eller dette debattopplegget fra et
par år tilbake i tida?

Vi betaler en del av vårt eget lønnstillegg når det er
kombioppgjør. Vi gjør faktisk det. Det er ikke bare vi
som mener *det*.

Trykkeriklubben på Aas og Wahl sier i motiveringa
til forslag 200:

«Det at staten ved kombinerte oppgjør subsidierer
næringsvirksomheten på en slik måte betyr i virke-
ligheten at arbeiderne betaler mesteparten av sitt
eget lønnstillegg.»

Skatterevisorene i Oslo sier omtrent det samme i forslag
250. Har ikke skatterevisorene noe greie på skatt?
Ifølge LO-formannen har de ikke det. Prater ar-
beiderne på Aas og Wahl bare tull? Ja, ifølge LO-
formannen gjør de det.

I kombioppgjør brukes subsidier og skattelette i
stedet for lønnstillegg. Hva er subsidier? Det er penger
som allerede er innbetalt i skatt, som betales ut igjen.
Men hvem var det som betalte mesteparten av skatten?
Hvem har betalt mesteparten av det som blir brukt i
stedet for lønnsøkning? *Lønnstakerne*.

Hva så med skattelettelsen? Hvor mye er det i dem? I
det nummeret av *Fri Fagbevegelse* som blei delt ut ved

åpninga, ser vi et par kurver over skattetrykket på side 11. Disse kurvene begynner og slutter på samme sted. Dvs. skattetrykket er det samme i 1977 som i 1971. Dette ved en og samme reallønn. Hvis vi tar Aspengren på ordet, har reallønna økt. Da har også skattetrykket økt.

Skattetrykket var hardt nok som det var i 1971.

Videre innvender de fagorganiserte følgende mot kombioppgjøret:

Rammene fastsettes av staten som en del av statsbudsjettet. Dermed er det statens syn, statens målsettinger som blir markedsført overfor fagbevegelsen. Dette så vi jo ved åpninga her, da Aspengren la handlingsprogrammet og rammene for lønnsøkninga opp etter regjeringas langtidsbudsjett.

Ei slik fastsetting av rammer ovafra er et grovt inngrep i medlemmenes medbestemmelsesrett.

Det blir umulig å ivareta særskilte interesser, like-lønnsproblemet og lavtlønnsproblemet blir ikke løst, skjevheter i de enkelte overenskomster blir ikke retta opp.

Lønnsglidninga tas med i oppgjøret. Dette er det mange med lita lønnsglidning som protesterer mot.

Til slutt: har virkelig de kombinerte inntektsoppgjøra «bidratt til en neddemping av pris- og kostnadsøkningen»? Eller er det *andre* grunner til at prisstigninga ikke er så stor nå som for to år sia? F. eks. nedgangskonjunktorene i verden. Ingen kan vel vite sikkert at prisstigninga hadde vært større hvis vi hadde forbundsvise oppgjør. Den som ser begrensning av lønnsøkningene som et sesam-sesam for å hindre prisstigning kommer til å gå fem på, for det er ikke lønnene som *fører til* prisstigninga. Det er det også mange forslag som har pekt på i begrunnelsen.

I valget mellom et ubrukelig og et brukbart verktøy velger vi et brukbart. Vi går inn for at kongressen fatter bindende vedtak om forbundsvise oppgjør, mot kombioppgjør.»

Utdrag fra motiveringa til Skatterevisorenes Landsforening til forslag 250:

«Det som derimot skjer ved et kombinert oppgjør, er at staten forsøker å sikre lønnstakerne en reallønnsøkning, dels ved redusert skattetrekk og dels ved at en del av det som allerede er innbetalt i skatter gis tilbake i form av subsidier i et forsøk på å holde prisstigningen under et visst nivå. Felles for begge tiltakene er at de medfører reduserte inntekter for staten til dekning av fellesforbruket. Det at utbyggingen av fellesgodene i samfunnet reduseres, vil i første rekke ramme de fra før svakest stilte gruppene, de som er avhengig av et godt utbygd sosialvesen og utkantstrøk hvis opprettholdelse avhenger av et velutviklet offentlig kommunikasjonsnett. Dette er en følge av den kombinerte oppgjørsformen som har vært lite framme i diskusjonen, men som ikke av den grunn blir mindre alvorlig, selv om den til en viss grad har vært mulig å dempe ved å tære på framtidige oljeinntekter.»

Sissel Seim Buflod, Norsk Sosionomforbund sa bl.a. om kombioppgjørene (sitat fra møtereferatet):

«Hun sa ellers at det i forbundet er full enighet om å gå inn for forbundsvis oppgjør. Ved siste oppgjør slapp arbeidsgiverne meget billig fra det. Så og si hele tillegget på 2,9 prosent fikk de igjen i reduksjon av arbeidsgiveravgiften og devalueringen, mens eierinntektene steg med 17,7 prosent i 1977. Seim Buflod mente at når man oppnådde så lite for de lavtlønte må man konkludere med at kombinerte oppgjør ikke er egnet til å løse lavtlønnsproblemer.

Hun pekte ellers på at samordningen av oppgjørene fører til en tiltakende sentralisering, mindre innflytelse for forbundene og medlemmene og dermed passivisering av fagbevegelsen. For å øke den lokale

faglige aktivitet, øke muligheten for svake grupper til å kjempe for sine krav, og for å øke solidariteten mellom fagorganiserte, er det nødvendig gå inn for frie forbundsvise forhandlinger i 1978, sa Seim Buflod.»

ORGANISASJONSRETTE

Nr. 279

Bodø faglige samorganisasjon foreslår:

«Ut ifra den situasjon vi er kommet i når det gjelder streiken ved Krysset A/S, har Bodø faglige samorganisasjon diskutert denne saken på styremøte den 10. november. Det ble fattet følgende vedtak:

Vi er kjent med at LO har satt ned et utvalg som skal se på det lovverk vi i dag har, og som vi mener ikke er tilstrekkelig. Vi forlanger derfor at det blir fremmet et forslag til ny lov, som blir lagt fram for LO-kongressen 1977 til diskusjon og vedtak.

Vår motivering er at loven må endres slik at en arbeidsgiver ikke kan diskriminere en arbeider som organiserer seg og med det sette ham utenfor arbeidslivet og dets rettigheter.»

KONSUMPRISINDEKSEN BLØFFER OM PRISSTIGNINGA

Pål Steigan tok opp ei rekke forslag som krevde full kompensasjon for prisstigninga:

«Kongressdelegater,

Motstanden mot kombinerte oppgjør er nå blitt så stor at LO-ledelsen ikke tør å foreslå kombioppgjør rett ut. Den foreslår i steden at den skal få fritt spillerom. Men alle veit at dette betyr nye kombioppgjør. La oss avvise denne taktikken. La oss fatte et klart vedtak som

krever frie forbundsvise oppgjør uten statsinnblanding, slik som i forslag 232.

Jeg vil reise kravet om helautomatisk indeksregulering med full kompensasjon for prisstigninga. Dette har lenge vært et sterkt krav blant de fagorganiserte, og det var også sterkt oppe på forrige kongress. Bygningsarbeiderne i Hordaland er blant dem som har reist dette forslaget til denne kongressen. Jeg vil derfor reise deres forslag, nr. 188.

Stavanger Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening foreslår at «konsumprisindeksen må erstattes av en levekostnadsindeks. Denne må utformes i samsvar med forbruket i vanlige arbeiderfamilier», forslag nr. 180.

Et liknende forslag er sendt inn av avdeling 25 av Norsk Jern- og Metallarbeiderforbund i Stavanger, forslag 384.

Forbundsstyret i Jern og Metall sier i si innstilling at de ikke kan se fordelene i ei slik omlegging, og sekretariatet slutter seg til dette.

Det har vært mye snakk om å sitte på skolebenken i samband med denne kongressen, og når forbundsstyret og sekretariatet ikke kan se fordelene ved dette forslaget er det på tide at de setter seg ned og lærer litt av jernarbeiderne og stein, jord og sementarbeiderne i Stavanger, for det disse arbeiderne veit, men som tydeligvis ikke sekretariatet veit, er at den nåværende konsumprisindeksen, som reallønninga regnes ut fra, bygger på tall som ikke har noe med en vanlig arbeiderfamilies utgifter å gjøre. I den nåværende indeksen regner en f.eks. med at det bare brukes 9.4% av inntekta på bolig. Men for denne summen ville en ikke få tak over hodet i vanlige blokkleiligheter, verken på Stovner i Oslo eller i Stavanger. Sannheten er at en arbeiderfamilie i dag bruker 20 til 30 % av inntekta til bolig. Den nåværende indeksen dekker også over boligdyrtida og prisøkning på andre livsnødvendige ting. Derfor er kravet fra Stavanger om levekostnadsindeks

helt riktig og må støttes. Jeg reiser forslag 180 og oppfordrer andre til å gjøre det samme.

Jeg ønsker også å slutte meg til kravet fra Nord-Norge om å dele inn landet i tariffsoner, og reiser derfor forslag nr. 161 fra Gruvearbeiderforeninga «Nordens Klippe». Jeg reiser også forslag 253, mot kombioppgjør, fra NTL Avd. 108-15, Personalforeninga ved Universitetet i Bergen.

Jeg vil støtte forslaget fra avdeling 1 av Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, nr. 189, som angår alle arbeidere som må tilbringe en vesentlig del av tida si på brakke.

Jeg vil også reise forslag 212 fra avdeling 46 av Jern og Metall.

Til slutt vil jeg bare si til Reiulf Steen: Du kalte oss mygg, la gå, navnet skjemmer ingen. Men du skal være klar over at det er godt myggår i år.»

Nr. 232

NORSK KOMMUNEFORBUND

Film- og Teaterteknisk Forening, Oslo, avd. 146, foreslår:

«LO-kongressen tar avstand fra kombinerte og samordnede oppgjør. Kongressen pålegger LOs organer at frie, forbundsvisе forhandlinger gjennomføres ved lønnsoppgjøret 1978 uten på forhånd fastlagte rammer.»

Nr. 188

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Bygningsindustriarbeidernes Seksjon, Hordaland, foreslår:

«*Prispolitikken:*

Ved kommende tariffrevisjoner må det innføres bestemmelser om helautomatisk indeksregulering med full *kompensasjon* for prisstigningen.»

Nr. 180

Avd. 289, Stavanger Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening, foreslår:

«Konsumprisindeksen må erstattes av en levkostnadsindeks. Denne må utformes i samsvar med forbruket i vanlige arbeiderfamilier.»

Nr. 384

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 25, Stavanger, foreslår:

«LO-kongressen vil be Statistisk Sentralbyrå om å lage en levkostnadsindeks blant LOs medlemmer, basert på gjennomsnitt industriarbeiderlønn.»

Nr. 161

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 9, Gruvearbeiderforeningen «Nordens Klippe», foreslår:

«LO må før neste tariffrevisjon ta opp spørsmålet/kravet om inndeling av landet i tariffsoner.»

I forslag nr. 253 fra avd. 108-15, Personalforeningen, Universitetet i Bergen, heter det bl.a.:

«Lønnsglidning fordeler seg svært ujevnt på ulike lønsmottakergrupper, og det har hele tiden vært klart at store grupper ikke ville komme opp i en lønns-
glidning på 4,5 prosent. Det er derfor på det rene at en rekke lønsmottakere *ikke vil få den forutsatte real-lønnsøkning på 3 prosent første år.*

*Kongressen vil kreve at framtidige tariffoppgjør må føre en rimelig inntektsutvikling for alle lønsmottakere uansett lønns-
glidning. Kongressen kan derfor ikke akseptere at lønns-
glidning heretter trekkes inn i tariffoppgjørene.»*

Nr. 212

NORSK JERN- OG METALL ARBEIDERFORBUND

Avd. 46, Eiker:

«Avsnittet om «Et rettferdig og godt lønssystem» avsnitt 4, skal lyde:

«— innarbeidede fastlønsavtaler med lokal forhandlingsrett i tariffperioden, men opprettholde akkord i de bedrifter der klubben/fagforeninga ønsker det.»

KAMP FOR STREIKERETTEN — MOT LOJALITETSERKLÆRING

Til dette sa Kjell Gjerseth:

«Det er innsendt flere forslag som tar opp streikeretten og nødvendigheten av å styrke de fagorganisertes sjølstendige rett til å ta streikevåpenet i bruk, for eksempel i samband med lokale konflikter.

Det gjelder forslaga fra avdeling 12 og 242, Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund, nemlig forslag nr. 192, 195 og 196. 195 slår fast at bedrifta forplikter seg til å ta inn alle arbeidere som har vært i streik og at ingen trakassering må finne sted fra noen av partenes side.

196 reiser kravet om at ingen må tvinges til å skrive under lojalitetserklæring for å få igjen arbeidet sitt. Begge disse forslaga bygger på erfaringer som arbeidere i streik har gjort. Linjegodsarbeiderne blei trua med oppsigelser om de ikke skreiv under ei lojalitets-erklæring. Arbeiderne godtok ikke dette, og Linjegodsledelsen blei tvunget til å slå retrett. Jøtul-ledelsen trua med å legge ned hele fabrikk. Hammerverk-arbeiderne blei sagt opp mens de streika. De to jentene på Krysset i Bodø har fått en tilsvarende skjebne.

Fra talerstolen her er det blitt opplyst om den forfølgelsen som tre tillitsmenn på Zinken i Odda blei utsatt for etter at de hadde støtta arbeidernes streike-kamp.

Det må være vår oppgave å slå ring om de fag-

organiserte som går ut i kamp mot kapitalmakt og bedriftsherrer.

Forslag nr. 192 slår fast at de resultatene som blir nådd i en streik skal gjelde fra overenskomstens utløp. Dette er et viktig krav som angår lønnskampen i hele fagbevegelsen. Forening 31 i NTL foreslår (forslag 247) at LO avviser bruk av lønnsnemnd for å løse konflikter. Jeg vil reise også dette forslaget. Lønnsnemnd er å ta fra de berørte partene uavhengigheten og retten til å bestemme utfallet av lønnskonflikter sjøl.

Drammen Bygningsarbeiderforening stiller kravet om avstemming over tariff-forslag, at det alltid skal legges fram for de medlemmene som interesseløst gjelder. Bygningsarbeiderne i Drammen sier i begrunnelsen sin: «Slik det er idag har de fleste følelsen av at det blir handla over hodene på dem det gjelder». Det er forslag nr. 175.

Forslaga jeg har nevnt er dels redigert under tariff-spørsmål, men hører bedre hjemme under hovedavtalen og vil bli reist der.

En takk til *Muffetangen*, som reiste forslaget fra mi ega avdeling, Oslo Støperiarbeiderforening, mot kombioppgjør og for forbundsvise oppgjør, forslag nr. 222.»

Nr. 192

NORSK ELEKTRIKER OG KRAFTSTASJONSFORBUND

Avd. 12, Oslo, foreslår.

«Forslag til uttalelser på LO-kongressen 1977 fra Heismontørenes fagforening ved styret:

Etterbetaling ved streik:

LO vil reise krav om at når det har vært streik, skal de bedrede resultater gjelde fra overenskomstens utløp.»

Nr. 195

Avd. 242, Oslo, foreslår:

«Bedriften forplikter seg til å innta alle arbeidere som har vært i streik, og ingen trakassering må finne sted fra noen av partenes side.»

Nr. 196

Vedr. Lojalitetserklæring.

«Under og etter en konflikt skal ikke de arbeidstakere denne vedgår måtte skrive under noen som helst form for lojalitetserklæring for å få igjen sitt arbeid.»

Nr. 247

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Forening 31, Kringkastingens Landsforening, foreslår:

«Bruk av lønnsnemnd.

LØ avviser bruk av lønnsnemnd for å løse konflikter.»

Nr. 175

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Avstemming over tarifforslag.

Tarifforslaget skal alltid legges fram for de medlemmer som interesselysten gjelder, gjennom avdelingene. Har flertallet av de medlemmer som deltar i avstemmingen stemt for forslaget, er det vedtatt. Har flertallet stemt mot, er det forkastet.»

MOT ORGANISASJONSPLIKT OG TARIFFAVGIFT

Brynjulf Mugaas:

«Dirigent, kongressdelegater.

Til foregående taler:

Å være skuffa over at Pål Steigan har reist jernarbeidernes krav, er jo å være skuffa over jernarbeiderne som har reist krava!

Det har kommet inn noen forslag om organisasjonsplikt og tariffavgift. Til dem som går inn for dette vil jeg stille spørsmålet: Er det slik at tariffavgifta vil styrke klubbene rundt om? Sjølsagt ikke. Det vil komme inn mer penger, det er riktig, men kampkrafta endrer det ingen ting på. Vi får ei rekke folk som må betale kontingenten uten å ha en eneste rettighet. Det er jeg mot.

Og er det slik at organisasjonsplikta vil styrke oss? Nei. Organisasjonsplikta vil åpne for at ikke bare de passive, men også de som til nå aktivt har motarbeidd fagbevegelsen, plutselig vil være innafor. Er det noen som trur at disse folka vil gi opp motstanden mot fagbevegelsen om de tvinges inn? Sjølsagt ikke. Tvangen vil gi dem næring til å motarbeide fagorganisasjonen aktivt innafra. Når det argumenteres med at ingen uorganiserte skal nyte godt av arbeidet til de organiserte, holder ikke dette. De fagorganisertes arbeid vil bli hindra om vi tvangsorganiserer folk. Passiviteten vil øke. Dessuten er det i arbeiderklassens interesse å forsvare den frie organisasjonsretten. Det er nemlig et spørsmål om retten til å organisere kampen mot den kapitalistiske utbyttinga. Fagbevegelsen har vokst fram bl.a. nettopp gjennom å kjempe for denne retten.

Ideen om organisasjonstvang er sprunget ut av ønsket om store pengebeløp til det faglige byråkratiet. At en subsidiært går inn for tariffavgift viser at det er pengene det dreier seg om.

Vi skal ha 100 prosent organisering, og det skal vi ikke oppnå ved å tvinge folk inn, men ved å overbevise de uorganiserte gjennom det praktiske daglige arbeidet. La oss kjempe konsekvent for arbeiderklassens interesser og vise at det er saka verdt å organisere seg.»

KRYSSETSAKA: EI FLAU SAK FOR LO

Mugaas fortsatte:

«Fra avd. 1 i Oslo i Jern og Metall foreligger det et forslag — nr. 276 — om retten for alle til å inngå tariffavtale. Sissel Bauck har reist dette, og jeg slutter meg til det. Det er et viktig prinsippsspørsmål for fagbevegelsen. Avdeling 1 slår fast at retten til tariffavtale må være like sjølsagt som retten til å organisere seg. Det er riktig. Vi har hatt ei rekke eksempler på hvordan reaksjonære arbeidskjøpere har nektet å opprette avtale med organiserte arbeidere. Slik som det var ved Krysset i Bodø. Denne saka viser også at det ikke er nok å lovfeste retten til å inngå tariffavtaler, men at det er et kampspørsmål, og at hele organisasjonen må settes inn for å tvinge fram denne retten. Det var en flau opplevelse for LOs medlemmer å se hvordan sekretariatet lot en reaksjonær småkjøpmann holde hele organisasjonen i gapestokken. Fagbevegelsen kunne ha knekt Gillesen i løpet av et par dager og tvunget gjennom retten til å opprette tariffavtale.

Det er også en del andre forslag som jeg finner det viktig å reise, men som pga. kaoset i går ikke er blitt tatt mot av dirigentbordet. Det gjelder forslag nr. 285 fra Avd. 35 Bygg, om full lønn under all militærtjeneste, nr. 294 fra Avd. 13 i Arbeidsmandsforbundet som går inn for vesentlig øking av fradragssatsene ved å bo utafør hjemmet. Videre foreslår jeg at nr. 303 fra avd. 2/12 NTL, om skattefradrag for reiseutgifter der foreldre og barn ikke kan bo sammen, og nr. 326 fra avd. 348, Bygg som foreslår at momsen blir avskaffet som skattesystem. Jeg vil reise disse igjen under pkt. 9 om handlingsprogrammet.»

Også *Kjell Mathisen* tok opp Kryssetsaka. (sitert fra møtereferatet):

«Kjell Mathisen, Akershus, stilte spørsmålet om LO fortsatt er en kamporganisasjon. Han sa seg flau over den behandling LO har gitt Krysset-saken og sa at LO burde ha satt Gillesen på plass for lenge siden. Vi må samle rekkene og vise at vi er en kamporganisasjon og at vi mener det vi sier. Mathisen kom også inn på lavtlønnspromblemene og sa at disse nå burde løses en gang for alle. Dette har ikke minst betydning for kvinnenes lønninger, sa Mathisen som også var lei seg for at bare 44 kvinner var valgt til kongressen.

— Steen snakket om velstandsøkningen her i landet etter 1945. Det er vel ikke tvil om den, men hva med ungdommen, de nygifte familiene med barn. Situasjonen i dag er den at de bor seg ihjel. Det kan vi også lese ut av skilsmissestatistikken, sa Mathisen.»

REIS KVINNEKRAV I TARIFFOPPGJØRET

Marit Engh tok opp de forslaga som reiste kvinnekraav til tariffoppgjøret:

«Dirigent, kongressdelegater.

Kongressen må ta stilling til om kvinnene skal få rett til arbeid, og kampen vi skal føre framover for dette kravet.

Retten til arbeid hører med til de viktigste krava *for* å gjøre oss til likeverdige samfunnsmedlemmer med mennene våre.

Det er altfor få arbeidsplasser for kvinner, og det foregår samtidig ei omfattende rasjonalisering og nedlegging av kvinnearbeidsplasser som f.eks. i televerket. Mot denne rasjonaliseringa har Drammen faglige samorganisasjon forslag som går imot automatiseringsplanen med nedlegging av 4000 kvinnelige arbeidsplasser og de er *for* oppretting av nye arbeidsplasser.

Kvinner som *har* arbeid, blir veldig ofte pressa til å

slutte når de føder barn fordi det er for hardt å gå tilbake til arbeidet 6—12 uker etter en fødsel. Kravet om svangerskapspermisjon i 6 mnd. med lønn er en nødvendig rett for at vi ikke skal presses ut av jobben.

Det samme gjelder 14 dagers permisjon med lønn for mannen i samband med fødsler, som er foreslått av avd. 2—12, Statistisk Sentralbyrå i forslag 596.

Så lenge ikke alle barn har tilbud om gratis daghjemsplass, slik kravet er stilt fra avd. 8 av Norges Handels- og Kontorfunksjonærers Forbund, så blir ungene kvinnenes private ansvar, som et resultat av den ideologiske kvinneundertrykkinga i samfunnet.

Denne situasjonen binder titusener av kvinner til kjøkkenbenken og gir oss ikke noe valg, og den tar fra ungene retten til et sosialt og pedagogisk tilbud i et trygt lekemiljø sammen med andre unger.

Det understrekes i flere forslag til kongressen, bl.a. fra Norsk Grafisk Forbunds landsmøte at «kvinnen ikke må betraktes som en arbeidskraftreserve. Hun har krav på å kunne delta i yrkesaktivitet utenfor hjemmet på lik linje med mannen. Bl.a. mangelen på daghjem hindrer henne i dette.» Dette viktige kravet, gratis daghjem til alle barn, har LO-ledelsen på en arrogant måte rett og slett fjerna fra punktet om likestilling og henvist til andre saker.

Kvinnelønnene blir holdt nede fordi vi blir brukt som reservearbeidskraft. Vi blir til og med dårligere betalt enn menn som utfører samme jobb. Avd. 17, Finnmark Arbeidsmannsforbund (forslag nr. 391) foreslår at «Likestilling mellom kvinner og menn i arbeidsforhold og lønnsforhold nå må gjennomføres. Både lønnsmessig og arbeidsmessig har kvinner dårligere betingelser enn menn.»

Forbundsvis oppgjør kan gi oss muligheten til å slåss for bedre lønn og til å fremme særegne kvinnekraav som ellers blir borte på vegen.

Yrkesaktive kvinner er under stort press når barna blir sjuke. Foreldrenes rett til fravær med lønn under

barnas sjukdom, som er foreslått av avd. Sør-Trøndelag av Norsk Sosionomforbund (forslag nr. 395), vil sjølsagt gi en tryggere arbeidssituasjon og sikring for barna.

Ved sida av disse viktige krava som kan gi kvinnene større rett til arbeid og faglig aktivitet, er det viktig at fagforeningsmøtet og fagforeningsarbeid skal kunne foregå i arbeidstida.

LO-ledelsen *sier* det er viktig å trekke kvinnene aktivt med i fagbevegelsen. Behandlinga av og avstemming om disse viktige likestillingsspørsmåla her på kongressen vil gi oss svar på om LO-ledelsen virkelig mener noe med at kvinnene har rett til arbeid og at kvinnene skal trekkes mere aktivt med i fagbevegelsen.

Jeg har levert inn forslag på alle disse viktige kvinne- og likestillingskrava.»

PROFITTEIN OVER HELSA — OGSÅ ETTER ARBEIDSMILJØLOVA

Brynjulf Mugaas krevde å få behandla arbeidsmiljølova på kongressen:

«Dirigent, kongressdelegater.

Jeg skal ta opp noen saker i forbindelse med arbeidsmiljølova og arbeidstvistlova.

I de siste åra har bevisstheten om de helseskadelige og farlige arbeidsforholda i industrien og på andre arbeidsområder ført til at ei rekke krav mot disse forholda er reist. Så sterkt har krava stått at den nye arbeidsmiljølova har vært nødt til å gjenspeile en del av disse — som et politisk nødvendig kompromiss fra statens side. Men denne lova vil ikke kunne beskytte oss mot rovdrift på liv og helse.

For det første er denne lova slik at den *ikke* gir streikerett i spørsmål om arbeidsforholda og det er fortsatt vi og ikke kapitalistene som skal bevise at gasser er

giftige og at stillaset er usikkert. Den omvendte bevisbyrda som de fagorganiserte krevde, frafalt sekretariatet i innstillinga si. I stedet for å møte de farlige arbeidsforholda med kamp skal det opprettes miljøutvalg som plasserer tillitsmenn utafør fagforeningas hele og fulle kontroll. Det går ikke an å samarbeide med bedriftsledelsen i spørsmål om arbeidsforholda. De setter profitten over alt. Sjøl om de nå veit at asbest skaper kreft, har de ikke stoppa bruken av den. Det er den lokale kampen som kan tvinge fram bedre arbeidsforhold. Denne lova gir oss heller ikke vern fordi den staten som skal forvalte den *sjøl*, i sine egne bedrifter, utsetter arbeidsfolks liv og helse for stor fare. Det skulle være nok å nevne Hydro- og Rafnes-rapporten og Jernverket hvor de også ville holde rapporten hemmelig.

Denne lova må opp til behandling her. Jeg har reist ei rekke forslag til behandlinga og oppfordrer representantene fra forbund der slike krav er tatt opp til å støtte dette slik at vi unngår at alt blir sendt over til sekretariatet.»

BORT MED KOPLINGSBESTEMMELSEN!

Mugaas fortsatte:

«__arbeidstvistlova og Hovedavtalen er de to dokumentene som setter en stopper for en reell streikerett og den frie forhandlingsretten. Det er tydeligvis mange foreninger som har merket seg det. 17 forslag er innsendt mot koplingsbestemmelsen i Arbeidstvistlova, deriblant avdeling 1 av Oslo Jern og Met. (612)

Styret i avd. 298 Stavanger Stein og Jord begrunner forslaget slik: «Idet vi understreker betydningen av frie forbundsvis oppgjør oppfordrer vi kongressen til å fatte vedtak om å fjerne koplingsparagrafen. Den er i

sin virkning diktatorisk da den påtvinger forbund å sanksjonere et tarifforslag som de selv har forkastet. Dette har rammet lavtlønnsforbund sterkest.»

Opp mot dette stiller forbundsstyret i Jern og Metall sin begrunnelse seg i et klart lys. Der heter det nemlig: «at en fjerning av koplingsbestemmelsene er egnet til å føre med seg slike åpenbare fordeler for rene minoritetsgrupper».

Det skulle være klart hvilke grupper. Nemlig for de lavtlønte og for de som vil ha forhandlings- og sjølbestemmelse over egen lønnsituasjon.»

(Mugaas reiste ca. 40 forslag fra forskjellige foreninger til endring av de lovene som var til behandling under dette punktet på dagsorden. Det er ikke plass her til å gjengi alle, men vi plukker ut noen, — red):

Nr. 582

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND
Avd. 91, Kverneland, foreslår:

«I forbindelse med utarbeidelsen av den nye arbeidsmiljøvernloven gikk LO fra kravet om en omvendt bevisførsel.

LO-kongressen mener at Stortinget så snart som mulig bør endre loven slik at det blir bedriftens plikt å føre bevis for at f.eks. et stoff ikke er helsefarlig, eller i forbindelse med oppsigelse at prøvetidsansatte ikke er skikket til jobben.»

Nr. 576

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFORBUND

Bygningsindustriarbeidernes Seksjon, Rogaland, foreslår:

«Kjemiske produkter i bygningsindustrien.

Hvert år markedsfører produsenter ca. 2000 nye kjemiske stoffer uten at mer enn en brøkdel av disse blir forsvarlig undersøkt.

Kontrollinstansen må bygges ut slik at samtlige nye produkter som kommer på markedet i landet er kontrollert og godkjent.

Alle nye produkter som ikke er kontrollert og godkjent Alle nye produkter som ikke er kontrollert og godkjent stanses.»

Nr. 793

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

«Full lønn under sykdom fra første dag.»

Og nr. 661:

«Avdelingen foreslår at det gjennomføres full betaling for 1. og 17. mai, og for bevegelige helligdager.

Slik ordningen nå praktiseres, med henvisning til forutgatte perioder, er helt unødvendig og urettferdig.»

Nr. 699

NORSK GRAFISK FORBUND

Styret i Oslo Litograf- og Kjemigrafforening foreslår:

«I §5 tilføyes: 'Arbeidstaker som blir syk i ferien må få ferietiden forlenget med den tid vedkommende har vært sykemeldt i sin ferie.'»

Nr. 633

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avdeling 110, Norsk Jern og Metallarbeiderforbund, Hammerfest, foreslår:

«Ved arbeidsledighet må arbeidsledighetstrygden tilsvare minst 90 prosent av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn.»

Nr. 648

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Avd. 2—19, Forbrukerrådet, foreslår:

«De som lar seg registrere på arbeidskontoret må få

arbeidsledighetstrygd uavhengig av tidligere inntekt og uten plikt til å reise langt fra hjemstedet.»

Nr. 765

NORSK GRAFISK FORBUND

Indre Østfold Typografiske Forening foreslår:

«Vi tillater oss å fremme forslag om at LO tar opp krav om at Håndverks- og Lærlingloven skal tre i kraft med virkning på landsbasis snarest.»

Nr. 562

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 7, Agder Arbeidsmannsforening, foreslår:

«LO går inn for at slitasjesykdommer på grunn av yrke godkjennes som yrkesskade i lovens forstand.»

Nr. 562

Norsk Arbeidsmandsforbund foreslår:

«LO reiser krav om at lovens bestemmelser om forbud mot nattarbeid må gjennomføres snarest for tunnelarbeidere.»

LAVERE PENSJONSALDER — IKKE BARE FOR ASPENGREN!

Pål Steigan:

«Herr dirigent!

Norge har en av de høyeste pensjonsaldrene i Europa, likevel innstiller sekretariatet på at pensjonsalderen ikke skal senkes i perioden. Det var tydeligvis mer sant enn mange ante, da Reiulf Steen sa at DNA-programmet betyr reformpause.

Aspengren gikk også mot krav om lavere pensjonsalder. Det kan jo være greit for han, som har sikra seg sjøl en pensjonsalder på 60 år.

Men de fagorganiserte godtar ikke dette. Et av de

punkta på dagsorden der det er innsendt flest forslag er nettopp spørsmålet om å senke pensjonsalderen. Blant annet har enstemmige landsmøter i Arbeidsmandsforbundet og Norsk Papirarbeiderforbund stilt seg bak dette kravet.

Mange arbeidere når i dag ikke fram til pensjonsalderen på grunn av hardt, tungt og helsefarlig arbeid. La oss derfor stille oss bak kravet om redusert pensjonsalder. Jeg reiser forslag 480 fra avd. 219, Larvik og Omland Bygningsarbeiderforening.

Et annet svært viktig krav er at grunnpensjonen må opp på nivå med industriarbeiderlønn, og først av alt må grunnbeløpet heves med minst 50%. Jeg stiller forslag 478 fra Bygning i Drammen og 492 fra Jern og Metall Avd. 1 i Oslo.

Til slutt vil jeg foreslå at det beregnes feriepenger på pensjon til trygda og pensjonister.

Meddelegater, ikke godta LO-ledelsens kalde skulder mot de eldre arbeiderne og pensjonistene, la oss vedta disse krava i dag.»

Nr. 478

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDER FORBUND

Avd. 191, Drammen Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«*Alderstrygden.*

LO må kreve at grunnbeløpet i alderstrygden må heves med minst 50 prosent straks.

Videre at alderstrygden må følge med i velstandsutviklingen, samt få automatisk regulering for prisstigningen.»

Nr. 480

Avd. 219, Larvik og Omland Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«Kongressen må kreve nedsettelse av pensjons-

alderen til 65 år med anledning til frivillig pensjonsavgang ved fylte 60 år.»

Nr. 492

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND
Avdeling 1, foreslår:

«Forbundet har vedtatt på siste landsmøte at man skal arbeide for å få gjennomført prinsippet om lik folketrygd til alle.

Avdelingen foreslår at denne også indeksreguleres.»

RYANÆS: KONTINGENTPENGER TIL TO PARTIER!

«*Per Ryanæs*, Oslo, sa han i virvaret rundt forslaget til politisk uttalelse mandag hadde glemt å fremme et forslag som gikk ut på at siste setning i forslaget skulle strykes. Han ba derfor om at det kunne fremmes nå. Dirigenten avviste imidlertid dette da streken var satt for innlevering av forslag. *Ryanæs var ikke mot beløpet som ble bevilget til DNAs valgkamp (vår utheving)*, men at sekretariatet skulle ha myndighet til ytterligere bevilgninger. Her kan det ligge millioner, mente han. Ellers var han ikke bare enig med Steen i at borgerlig valgseier ville bety rot. Han forsterket uttrykket til *røre.*» (sitert fra protokollen)

Kjell Gjerseth tok opp innlegget til Ryanæs:

«Per Ryanæs som nevnte sin tilslutning til SV, støtta sekretariatets innstilling pkt. 1 om tariffpolitikken.

I dette punktet vises det til innledninga i handlingsprogrammet hvor LO-ledelsens parole om *livsstandard* reises.

Borgerpressa har allerede stempla denne parolen som en «moteriktig» parole. Det er kapitalkreftene som be-

stemmer hva som skal være på møte i samfunnet vårt.

Det blei også nevnt av Aspengren at LOs handlingsprogram er samordna med DNA og regjeringas langtidspogram. Parolen om *livsstandard* dekker over en politisk kurs som vil bety lønnsnedslag for arbeiderklassen. Er det sånn at Ryanæs støtter denne posten? Er det sånn at SV-sympatisørene her på kongressen støtter det politiske innholdet i valgkampen til DNA?

Forslaget om å bevilge 700 000 til DNAs valgkamp er etter mi mening å disponere kontingentpengene over hodet på medlemsmassen og bruke fagbevegelsen som mjølkeku. Forslaget blir ikke bedre fordi om det reises forslag om å plusse på 100 000 til SV. Hørte jeg rett, at Ryanæs støtta resolusjonsforslaget bare med unntak av den siste blankofullmakta? Det er kommet 12 forslag som går mot at LO bevilger til DNA. Det er ganske avslørende at SVere sin reaksjon på ønskene om å *ikke* bevilge penger til DNA, er å foreslå bevilgninger til SV i tillegg. Konsekvensen blir at to politiske partier konkurrerer om å tappe fagbevegelsens kontingentpenger. Kravet må være at fagbevegelsen ikke må gi økonomisk støtte til verken SV eller DNA.»

«LIVSSTANDARD» BETYR LØNNSNEDSLAG

Harald Minken:

«Sekretariatet har reist et forslag om oppgjørsforma i tre punkt.

I pkt. 1 sies det bl.a.:

«Lønnsøkning må sees i sammenheng med lavere pensjonsalder og/eller kortere arbeidstid, lønn under sjukdom, sluttvederlag osv.»

Hva betyr det? Det betyr at LO-ledelsen går *mot* lønnsøkning fordi vi ikke har fått lavere pensjonsalder, går *mot* lavere pensjonsalder fordi vi ikke har fått kortere arbeidstid, *mot* kortere arbeidstid fordi vi ikke har

fått økt sluttvederlag og *mot* økt sluttvederlag fordi vi ikke har fått lønnsøkning. Karusellen går.

Videre går de mot bedre levestandard fordi vi skal få økt livsstandard. Takk for det.

Dette med å sette krav opp mot hverandre går igjen i innstillingene til sekretariatet rundt om i boka. De fagorganiserte krever å få løst ei lang rekke rettferdige krav, og det fins ingen motsetning i å ta opp kampen på ei lang rekke områder.

Jeg merka meg at Ryanæs, som sa han tilhørte SV, gikk inn for pkt. 1 i lønnsnedslagsprogrammet med henvisning til «livsstandard» i handlingsprogrammet, og setninga som setter krava opp mot hverandre. Dermed går han i praksis mot de rettferdige krava som er reist på pensjonsspørsmålet, feriestørrelsen, kortere arbeidstid osv.

Sekretariatet vil stilles fritt til å ta stilling til oppgjørsforma fra gang til gang. Vil kongressdeltakerne overlate ansvaret for de viktige tariffspørsmåla til et sekretariat og representantskap som åpent går inn for lønnsnedslag, bare med det flotte ordet «livsstandard» som slør?

Å stille sekretariatet fritt er å droppe kravet om ingen flere kombioppgjør, og mange andre viktige krav.

Jeg sier igjen: La oss en gang for alle droppe det ubrukelige redskapet kombi-oppgjør, og ta fram skikkelig redskap. Og la redskapen bli brukt av de fagorganiserte sjøl — overlat ikke til LO-ledelsen å spikke og høvle som de vil.»

6 TIMERS ARBEIDSDAG FOR ALLE — IKKE BARE SMÅBARNFORELDRE

Marit Engh fremma dette kravet:

«Dirigent, kongressdelegater.

Det er det daglige slitet og den lange arbeidstida som

tærer mest på helsa og på muligheten til å utnytte og ha glede av fritida.

Derfor har kampen for kortere arbeidsdag alltid vært viktig for arbeiderklassen.

Kampen for 8-timers dag krevde omfattende masseaksjoner over mange år. Det er den daglige utbyttinga av oss bedriftseierne får mest profitt fra. Dessuten vil de hindre arbeiderklassens egen kultur og kamp. Derfor vil de med alle midler hindre oss i å få kortere arbeidstid. Det økte tempoet og stresset i industrien, de lange arbeidsreisene, pendling, spisepausene som ligger utafor arbeidstida, har ført til mange forslag om kortere arbeidstid til kongressen.

Derfor må kravet om kortere arbeidstid gjelde alle. Arbeidstida må bli lik for arbeidere og funksjonærer. Denne likheten må også bety at spisetida er inkludert i den fastsatte daglige arbeidstida.

Bedriftseierne prøver å øke produksjonen ved overtidarbeid. Dette er rovdrift på de ansatte og skaper større arbeidsledighet.

Alt overtidarbeid må baseres på frivillighet, slik mi ega avdeling har foreslått, og overtida må betales med 100%.

Ei uke ekstra ferie i året kan aldri veie opp for det 2 timers kortere arbeidsdag betyr.

Ikke minst er sekstimersdagen viktig for kvinnene. Det vil gi oss større mulighet til å organisere barnestell, familieliv og til å bli mer faglig aktive. Men jeg er helt imot det som enkelte forslag går ut på, med at kortere arbeidstid *bare* skal innfris for kvinner eller småbarnsforeldre. Dette vil føre til oppsplitting i A- og B-arbeidere.

Alle arbeidsfolk er ramma av det samme harde tempoet. LO-ledelsens svar på alle disse forslaga er å splitte oss i grupper, og sette forskjellige men like rettferdige krav opp mot hverandre. De bruker 5-ukers ferie som gulrot og som forsøk på å hindre kampen for alle andre viktige krav for arbeidsfolk.

De bekymrer seg langt mer for bedriftseiernes profitt enn arbeidsfolks helse, familieliv og muligheter til å utnytte fritida.

5 ukers ferie er et rettferdig krav som jeg støtter. Men det står ikke i motsetning til kortere arbeidsdag.»

Avstemminga over forslaga til pkt. 5: Tariffspørsmål

Igjen blei LO-ledelsens linje vedtatt på alle spørsmål. Møteledelsen nekta til og med å ta realitetsvotering over et kompromissforslag der det bl.a. het at «Tarriffopp-gjøret 1978 helst (vår utheving) bør foregå som forbundsvise oppgjør». Sekretariatet si innstilling (referert ved innledninga av dette kapitlet) om oppgjørsforma blei vedtatt mot ca. 50 stemmer.

Ellers er følgende verd å merke seg i avstemmingene:

— Den «ansvarlige opposisjonen» stemte mot følgende forslag:

Nr. 188

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFOR-
BUND

Bygningsindustriarbeidernes Seksjon, Hordaland, foreslår:

«Prispolitikken.

Ved kommende tariffrevisjoner må det innføres bestemmelser om helautomatisk indeksregulering med full kompensasjon for prisstigningen.»

— De stemte mot en uttalelse fra Glass- og Trearbeidernes forening, Bergen, som skarpt erklærte lavtlønnsgruppene for «fagorganisasjonens skamlett» og som bl.a. krevde «spesielle lønnsøkninger og spesielle skattereduksjoner. Dette må nå skje i stort tempo. Vi foreslår skattefrie fradrag i en størrelsesorden av 20 000

kr. i klasse 1 og 30 000 kr. i klasse 2.» og erstatta den med den dvaske uttalelsen: «— at lønnsforholdene for lavtlønte bedres, — at lønns skillet mellom manns- og kvinneyrker utjevnes.»

og; — De stemte for at alle andre forslag skulle oversendes sekretariatet! Alt dette vedtatt mot 5 stemmer.

— De stemte for sekretariatets innstilling om de uorganiserte der det bl.a. heter: «Løsninger som organisasjonsplikt og tariffavgift kan det også være nødvendig å forfølge videre.» (vedtatt mot 6 stemmer.)

SVere OG «NKP»ere LA ALLE KVINNEKRAVA I SEKRETARIATETS HENDER

Opp mot alle forslaga som blei reist av delegatene til likestillingsspørsmålet, henviste sekretariatet noen til diskusjonen om Handlingsprogrammet og resten oversendt sekretariatet. Dette blei vedtatt mot fem stemmer!

— Sekretariatet satte 5 ukers ferie opp mot lavere pensjonsalder og kortere arbeidstid. Vedtatt mot 11 stemmer. Forslaget om at alle andre forslag oversendes sekretariatet, vedtatt mot 8 stemmer.

DE «ANSVARLIGE» STEMTE FOR KOPLINGSBESTEMMELSEN

— Bare fem stemte for at koplingsbestemmelsen i arbeidstvistlova skulle oppheves, resten stemte mot! (Se innlegget til Mugaas s.83)

— Bare fem stemte for forslaget fra avd. 1 Oslo Jern og Metall, om full betaling for 1. og 17. mai. Resten for å oversende det til sekretariatet.

«SEND UNGDOMSKRAVA TIL SEKRETARIATET»

— Den «ansvarlige opposisjonen» stemte mot å vedta det viktige YLI-kravet om at lærlingeloven skal gjelde for hele landet, og stemte for «oversendelse til sekretariatet» — der dette kravet sammen med en rekke andre ungdomskrav har ligget og råtne i årevis. Likeledes stemte de for at kravet om arbeidsledighetstrygd til alle som søker jobb, uansett om de har jobba før eller ikke, skulle gå samme vegen.

I tillegg var det også en rekke andre saker der denne «opposisjonen» markerte sin store «tillit til sekretariatet».

OM Å LÆRE DELEGATENE FOLKESKIKK

Aspengren lovt i et avisintervju før kongressen at han skulle lære delegatene fra avd. 1 folkeskikk i løpet av møtet. Vi har alt sett noen eksempler på hans evner som læremester. Her er noen til:

Etter debatten om tariffspørsmål — hvor Steigan bl.a. kritiserte Aspengren for å gi seg sjøl pensjon som 60-åring, mens han gikk mot kravet om 60-års pensjonsalder generelt — hadde Aspengren et sluttinnlegg der han bl.a. sa følgende (sitat fra møtereferatet): «Med direkte henvendelse til de 5 AKP(m-l)erne sa han at de har hatt to mål ved denne kongressen. For det første å få trukket ut kongressen lengst mulig ved å bruke all taletid maksimalt, og det andre å få terget på dere de fastlønnte tillitsmennene i LO: I det siste har dere ikke lyktes. Han ville til slutt si: «Fader forlat dem thi de vet ikke hva de gjør.»

«Odd Kapstad, Buskerud, sa til forretningsorden at han syntes Aspengrens siste bemerkning passerte grensen for hva som kan sies i salen.

Tor Aspengren: — Jeg synes ikke det går an å gå opp på den måten. (Kapstad fra salen: Hvordan skal jeg gå opp da?)

Aspengren: — Du skulle helst sitte nede.» (fra referatet)

Det var imidlertid ikke bare vanlig demokratisk innstilte delegater som reagerte. Aspengren klarte også å hisse på seg de kristne delegatene: Øystein P.Olsen tok ordet og krevde at Aspengren beklaget at han «i sin vrede flåset med verdier».

Mange av delegatene håpet nå at Aspengren ville gå opp og i det minste tone ned uttalelsen sin noe. Men den gang ei! Aspengren gikk opp og svarte arrogant at han ikke skjønnte hva han hadde å beklage!

Dette «svaret» blei møtt med en absolutt og talende taushet fra salen.

Innlegga fra de fem fra avd. 1 hissa nok «de fastlønte tillitsmennene» opp. Men like klart er det at Aspengren med sin arrogante og bøllete opptreden klarte å «terge på seg» ei hel rekke av delegatene. Det blei så som så med «folkeskikken» fra den kanten!

Punkt 6: Hovedavtalen

AVVIS PRINSIPPA I HOVEDAVTALEN

Pål Steigan:

«Kongressdelegater.

Det er nødvendig å ta et prinsipielt oppgjør med Hovedavtalen. Den er sjølv grunnsteinen i den norske klassesamarbeidspolitikken.

Delegatene husker kanskje at det ved åpninga søndag blei vist et lysbilde fra en kjempedemonstrasjon utafor Stortinget. Det var et bilde av den største demonstrasjonen i Norges historie. 50 000 arbeidere samla seg i protest rundt Stortinget. Til protest mot hva? Jo til protest mot tvangslovene av 1934. Denne massemonstringa retta seg mot de prinsippa som seinere blei lagt til grunn for Hovedavtalen. Likevel lyktes DNA-folka i å bløffe seg til et flertall for å godta avtalen, i ei avstemming der det deltok bare 25% av LOs medlemmer. Seinere har streiker og andre aksjoner blitt knebla på grunnlag av nettopp den samme avtalen.

Hovedavtalens §2 erklærer at «hvor det er tariffavtale, må arbeidsstans eller annen arbeidskamp ikke finne sted».

Det er bare kapitalistklassen som har interesse av en slik regel. Denne fredsplikta binder arbeiderklassen på hender og føtter. Det er i dag slik at praktisk talt alle streiker er ulovlige her i landet, nettopp på grunn av Hovedavtalen.

I Hovedavtalen er det en regel som sier at det er uforenlig med tillitsmennenes plikter «å tilskynde eller medvirke til ulovlig konflikt».

Det betyr at Hovedavtalen forlanger av en tillitsmann at han skal *svike* arbeidskameratene sine i en hard

kampsituasjon. En slik avtale er en hån mot klassesolidariteten, den er ei tung lenke om de fagorganiserte som må brytes så snart som mulig.

I samband med streikene på Linjegods og Zinken opplevde vi hvordan NAF brukte denne paragrafen, og §10, til å fjerne rakrygga faglige tillitsmenn, som gikk i spissen for arbeidernes kamp. Hovedavtalen gir klassefienden, kapitalistene, råderett over hvem som skal være arbeidernes tillitsmenn. Ja, mer enn det, de har makt til å fjerne sine hardeste motstandere gjennom et diktat.

På samme måte gir Hovedavtalen NAF makt over hvordan de fagorganiserte skal stemme over tariff-forslaga.

Alt i alt er Hovedavtalen en klassesamarbeidsavtale tvers gjennom. Derfor vil jeg stille følgende forslag: «Prinsippa i Hovedavtalen avvises».

Jeg regner ikke med at dette blir vedtatt av kongressen, derfor vil jeg subsidiært støtte forslag som retter seg mot en del av de verste delene av Hovedavtalen, blant annet fredsplikta. Jeg har levert ei rekke forslag om slike endringer.

Spesielt vil jeg ta opp forslag 882 fra Jern og Metall, avd. 1 om klubbmøter i arbeidstida.

Jeg vil også reise avdelingas forslag om å fjerne bestemmelsen om tidsstuderte akkorder fra Hovedavtalen, nr. 1026. Det er avvist med en belærende merknad om at det ikke står noe om tidsstuderte akkorder i Hovedavtalen. Men sekretariatet veit utmerka godt at avdelinga sikter til bilag 4 til Hovedavtalen, som vi ønsker fjerna. Tidsstudier er ett av de verste utbyttings-systema som fins og må absolutt avskaffes.»

Steigan reiste ei hel rekke forslag fra foreninger til endring av Hovedavtalen. Av tekniske grunner må vi begrense oss til å gjengi bare en del av dem. Noen må vi bare referere. (Red)

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFOR- BUND:

Nr. 882

Avd. 1, Oslo, foreslår:

«Avdelingen foreslår at man får inn i Hovedavtalen retten til å avholde klubbmøter i arbeidstida — med full betaling.»

Nr. 830

Avd. 39, Porsgrunn, foreslår:

«En avdeling av forbundet må selv få avgjøre om de vil gå til arbeidskonflikt under forhandlinger.

Dette vil medføre at forbundet ikke kan erklære en slik arbeidskonflikt ulovlig og holde tilbake streikestøtte.»

Nr. 994

Avd. 1, Oslo, foreslår:

«Avdelingen foreslår Hovedavtalen ut til uravstemming.»

Nr. 1026

Avd. 1, Oslo, foreslår:

«Avdelingen foreslår at bestemmelser og retningslinjer for anvendelse av tidsstuderte akkorder går ut av Hovedavtalen. Først fordi tidsstuderte akkorder er en selvmotsigelse til den nye arbeidsmiljøloven, men også fordi dette bare rammer en bestemt gruppe arbeidstakere.»

Nr. 816

NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDEL- ARBEIDERFORBUND:

Avd. 60, Stavanger, foreslår:

«1. Revisjon av Hovedavtalen må skje på samme

måte som tariffavtalen og gå ut til uravstemming før den blir godkjent.

2. Streikeretten må innføres for lokale lønnsforhandlinger på den enkelte klubb.»

Nr. 900

NORSK ELEKTRIKER og KRAFTSTASJONSFORBUND:

Avd. 242, Oslo, foreslår i forbindelse med retten for verneombudet til å stanse arbeidet:

«Inntreffer det på en arbeidsplass en situasjon, *eller et forhold* som kan medføre fare for arbeidstakernes liv og helse, kan verneombud stanse arbeidet.

Arbeidet kan igangsettes igjen etter at Arbeidstilsynet er tilkalt og vernetiltak er tilfredsstillende gjennomført. Dette gjelder selv om det ikke foreligger overtredelse av påbudte vernetiltak.»

Forslaget fra samme avdeling som krever uinnskrenka rett for de fagorganiserte til å velge sine egne tillitsmenn, uten at NAF kan nekte å godkjenne dem.

Forslaget fra samme avdeling om at permitteringer ikke skal kunne brukes av arbeidskjøperne som et kampmiddel mot streik.

Fra samme avdeling: «Bedriften forplikter seg til å inn- ta alle arbeidere som har vært i streik, og ingen trakas- sering må finne sted fra noen av partenes side.»

Forslaget fra avdeling 147 av NNN, Hammerfest, som krever fjernet en merknad som gjør det lett for arbeids- kjøperne i fiskeindustrien å permittere arbeiderne.

Forslaget fra avd. 68 av Handel og Kontor, Larvik, som lyder slik:

«Kapitalismen i Norge og ellers er inne i en krise,

med store konsekvenser for stadig flere arbeidstakere. En god del har allerede gjort erfaringer med permitteringer og oppsigelser. Vi er av den oppfatning at arbeidsgiverne altfor lettvint kan gå til permitteringer og oppsigelser, og vi mener også at fagbevegelsen i mye sterkere grad må kjempe mot slike tiltak fra kapital-eierne. Vi foreslår derfor at LOs kongress vedtar å sette alle krefter inn for å få gjennomført, enten som lov eller som avtale, at alle permitterte eller oppsagte skal ha det samme som vi i dag har ved sykemelding, og at dette dekkes økonomisk av arbeidsgiverne, f.eks. via et fond som henter sine midler direkte fra bedriftene, ikke via våre skattepenger. Videre at en også opprettholder det feriepengenivå, pensjons- og sykepengenivå som en ville hatt hvis en var i full jobb. Det er ikke riktig at vi skal lide økonomiske tap på grunn av en krise som vi ikke har noe ansvar for.»

Forslaget fra Kringkastingens Landsforening, som krever at avtalen om samarbeidsutvalg ved statens virksomheter sies opp:

«KLs erfaringer med å sitte i samarbeidsutvalg er dårlige, det kommer svært lite ut av mye arbeid. Vi ville kunne få mer ut av å disponere kreftene våre på annen måte.

Samarbeidsavtalen skal binde KL til å holde orden og ro på arbeidsplassen, og til å øke effektiviteten. Samarbeidsavtalen er staten tjent med, ikke vi.

For 2 år siden la KL ned arbeidet i de lokale underutvalg av samarbeidsutvalgene. Vi kan nå konstatere at det var en riktig beslutning. I forhold til tidligere kan ikke NRK lenger overfor KL dekke seg med at «saken er behandlet i et underutvalg» for å unngå å møte oss i forhandlinger eller drøftinger.

KL har behandlet Holler-utvalgets innstilling. Vi ser med uro på at innstillingen går inn for å overføre saker vi har forhandlings- eller drøftingsrett på, til samar-

beidsutvalgene. På den måten innskrenkes forhandlings- og drøftingsretten og ankemulighetene.

Forslag:

Samarbeidsavtalen sies opp.».

GRO BALAS OM HOVEDAVTALEN

Gro Balas, som var en av den «ansvarlige opposisjonen» på kongressen, markerte sitt syn på Hovedavtalen slik (sitat fra møtereferatet): «det de svake forbundene kun hadde, ofte var Hovedavtalen.» Hun fremma også et nytt forslag som hun mente var et kompromiss om Hovedavtalen og uravstemming. Det lød:

«Hovedavtalen kan sendes ut til uravstemming.»

Avstemminga om hovedavtalen

Gro Balas' syn på Hovedavtalen som et bra redskap for arbeiderne gjenspeilte seg i denne «opposisjonens» stemmegiving.

— *Steigans forslag om å avvise prinsippene i Hovedavtalen, blei ikke tatt opp til votering fordi ingen representanter fra andre organisasjoner støtta det!*

— *Alle forslaga som er referert her blei ikke realitetsbehandla, men vedtatt oversendt sekretariatet mot 5 stemmer. Unntatt forslaget fra Kringkastingsens Landsforening som blei avvist mot 5 stemmer!*

Punkt 7: Organisasjonskomiteens innstilling

LO-LEDELSEN VIL OPPLØSE KLASSEDELINGA PÅ ARBEIDSPLASSENE

Brynjulf Mugaas avviste forsøket på å kamuflere arbeidet til organisasjonskomiteen som arbeid for å gjennomføre vedtaket om industriform fra 1923:

«Vedtaket fra 1923 om industriforbundsforma må nå endelig gjennomføres, sies det. Ja, i et av forslaga heter det at man til nå ikke har kommet et skritt videre, snarere tvert imot. Dette er feil. *Industriforbundsformen er gjennomført i LO.*

Det veit vi egentlig godt, alle som sitter her. Ta min egen arbeidsplass. Sjøførene hos oss er ikke i Transport. De er jern- og metallarbeidere. Kantinedamene er ikke i Hotell og Restaurant. Kantinedamene er også jern- og metallarbeidere. Snekkerne er ikke i Bygg, osv.

De gamle laugs- og håndverksprega forbunda er i alt vesentlig vekk for lenge siden. Det skjedde i 20-åra, nettopp som en følge av vedtaket i 1923.

Det blei den gangen oppretta en del nye industriforbund og nedlagt gamle fagforbund. F.eks. blei Bygningsarbeiderforbundet danna av foreninger som tidligere hadde stått i Arbeidsmandsforbundet, i Jern og Metall og av Malerforbundet og Trearbeiderforbundet, som begge blei oppløst. Murerforbundet blei ikke med. Men det har skjedd nå i det siste. Videre omdanna de gamle fagforbunda seg ved at de tok opp hjelpemennene og de ufaglærte på arbeidsplassen som medlemmer. Dermed blei de industriforbund, i betydninga til vedtaket fra 1923.

Det som har skjedd av sammenslåinger i 50-, 60- og

70-åra, har tildels vært de siste rester av gjennomføringa av vedtaket fra 23, som f.eks. dannelsen av industriforbundet Norsk Grafisk. Dels har det vært sammenslutninger av forbund som hver for seg allerede *var* industriforbund, som allerede hver for seg organiserte alle arbeiderne på sine arbeidsplasser.

Jeg har gått inn på dette fordi det fra LO-ledelsen drives en usaklig argumentasjon om at industriforbundsforma ikke er gjennomført i LO.

I alt vesentlig er vedtaket fra 23 gjennomført. De små, helst lokale avvik som fins fra industriforbundsformen er ikke noe problem. Tvert imot, det er som regel den mest effektive og hensiktsmessige organisasjonsforma i de tilfeller det gjelder.

Og er det ikke det, så er jeg sikker på at problemet kan løses lokalt, i full frivillighet, uten hjelp av LOs organisasjonskomite eller drastiske prinsippvedtak på kongresser.

Hvis dette var hele problemet, så var det ikke noe å lage oppstuss om. Den organisasjonsdebatten som er satt igang, skyldes helt andre forhold enn at det gjelder å iverksette et gammelt vedtak fra 1923.

I alt vesentlig skyldes den at LO vil oppløse klasseorganiseringa på den enkelte arbeidsplassen, ved å ta inn i klubben arbeidslederne og funksjonærer i midlere og ledende stillinger. Dermed ønsker de å blokkere muligheten til å gjøre klubben til kamporganisasjon.

Dessuten vil man slå sammen forbund, egentlig avskaffe alle forbund, for å øke det sentrale faglige byråkратиets makt over hele fagbevegelsen.

Jeg vil derfor gå inn for å bevare den nåværende organisasjonsstrukturen, og oppheve prinsippvedtaket fra forrige kongress.»

NEI TIL SENTRALISERING AV FORBUNDA

Harald Minken:

«Jeg fremmer følgende forslag:

«Vedtaket fra 1973 om at organisasjonsmønsteret skal baseres på færre fagforbund og at samtlige ansatte på en arbeidsplass tilsluttes ett forbund, oppheves.

Nåværende organisasjonsmønster opprettholdes.

Forslag 1077 blir tatt opp.»

Et flertall av de 49 innsendte forslaga til dette punket går inn for å beholde nåværende organisasjonsmønster. Jeg bygger derfor på 20—30 progressive forslag, og føyer til at vedtaket fra 1973 må omstøtes. Ellers vil LO-ledelsen ha hjemmel for å gjennomføre en sterk nedskjæring av antall forbund, og alle ansatte i en klubb innen 1983.

Jeg vil samtidig oppfordre kongressdeltakerne til å stemme mot organisasjonskomiteens innstilling i sin helhet.

Å organisere arbeidslederne og funksjonærene i samme klubb som arbeiderne på en plass, hva er egentlig hensikten med det?

Ei slik linje vil slippe elementer inn i klubben som har sin lojalitet hos bedrifta. De er bedriftas menn overfor oss i arbeidssituasjonen. Vil de være noe annet i klubben? Hensikten må være å gjøre kål på muligheten til å gjøre klubben til kamporganisasjon, en organisasjon som kjemper for arbeidernes interesser *mot* kapitalens.

Hvis min overordna, min formann, også er med i klubben, eller til og med er min tillitsmann, så vil jeg ikke kunne snakke fritt. Det kan bli surt for meg seinere. Å berøve arbeiderklassen sin organisasjon — det må være hensikten med et slikt forslag.

Dermed ikke sagt et vondt ord om arbeidslederne og deres lokale organisasjoner. Men i *klubben* vil de måtte bli overordna. NFATF er jo dessuten mot dette.

LO-ledelsen vil egentlig oppløse forbunda. Det vil

gjøre grepet deres om fagorganisasjonen fullstendig. Bl.a. vil hele diskusjonen om samordna oppgjør falle bort. Alle oppgjør vil *måtte* bli samordna. Byråkratiet av sekretærer som blir utpekt ovafra, vil blomstre kraftig opp. Det blir vanskelig for grunnplanet å nå fram med sitt.

Men planen om ingen forbund har ingen mulighet til å nå fram direkte i dag. Derfor prøver de en omgående bevegelse som har til hensikt å nå fram til det samme litt langsommere. Ei kraftig nedskjæring av forbund, ei styrking av LOs distriktskontorer *på bekostning av forbundas*, fylkesvise samorganisasjoner. Når disse tiltaka begynner å rulle, med utgangspunkt i organisasjonskomiteens prinsipp og tidsfristen 1985, blir frivilligheten i sammenslåingene en illusjon.

Organisasjonskomiteens innstilling er et farlig angrep på arbeiderklassens organisasjon.»

nr. 1077

NORSK TJENESTEMANNSLAG

For. 29, Lånekassens Tjenestemannslag, foreslår:
«*Statstjenestemannskartellets organisasjonsform.*

I 1970 ble det nedsatt et Kartellets organisasjonsutvalg som fikk i oppdrag å vurdere den framtidige organisasjonsstruktur i Kartellet. I dag består Kartellet som kjent av ca. 20 forbund, hvorav NTL er det største.

Utvalgets innstilling, som ble lagt fram våren 1972, gikk inn for en sammenslåing av alle Kartellforbund til ett forbund. Begrunnelsen var at en slik sammenslåing ville gjøre organisasjonsarbeidet innen statssektoren mer rasjonelt. Kartellet og NTL's ledelse har behandlet organisasjonsutvalgets innstilling og ved ulike anledninger uttalt seg positivt til tanken om et storforbund.

Spørsmålet har også vært sendt ut til behandling i grunnorganisasjonene i form av et brevkursopplegg. Såvidt vi kjenner til har det imidlertid vært forholdsvis liten oppslutning om disse brevkursene. Svarene som er

innkommet gir derfor ikke noe grunnlag for å treffe en avgjørelse i denne saken.

Lånekassens Tjenestemannslag har — i likhet med flere andre lokalforeninger — ved flere anledninger stilt seg tvilende til om det er i medlemmenes interesse at NTL slås sammen med andre Kartellforbund til et storforbund.

Tvert imot tror vi at et stort forbund vil svekke demokratiet i forbundet, og at avstanden mellom det enkelte medlem og ledelsen vil bli enda større enn i dag.

Vi mener at denne saken ikke må bli endelig behandlet i forbundets organer før disse klart har fått inntrykk av hva medlemmene mener. Hvis brevkursopplegget ikke har gitt noen slik avklaring kan dette bare skje gjennom en uravstemning blant medlemmene i NTL. En slik avstemning må komme før landsmøtet i 1978. Etter NTLs vedtekter kan forbundsstyret vedta gjennomføring av uravstemning i viktige saker, og dette har også vært praktisert.

Forslag til vedtak: LO-kongressen mener at en eventuell endring av organisasjonsformen i Kartellet er av en slik betydning at spørsmålet må forelegges medlemmene til uttalelse før endelig vedtak fattes. Dette kan skje gjennom uravstemning blant medlemmene før forbundenes landsmøter behandler saken.»

Avstemming over organisasjonskomiteens innstilling

Flere representanter tegna seg til forretningsorden for å krevje realitetsbehandling over forslaga sine (sitat fra møtereferatet):

«Roar Helgesen, NFAFT, sa til forretningsorden at hvis forslaget til Sakseide ble realitetsbehandlet ville han også forlange realitetsbehandling av forslagene 1029 (At vedtaket fra 1923 om industriforbundsformen

omstøtes. — red.) og 1030 (At nåværende organisasjonsform opprettholdes — red.).»

«Harald Minken, Oslo, sa til forretningsorden at forslagene 1029 og 1030 i realiteten hadde samme innhold som hans eget forslag. Han syntes at kongressen kunne merke seg det og kanskje stemme for hans forslag — selv om det var «hans» forslag.

Dirigenten sa at kongressen selv måtte ta stilling til behandlingsmåten. Hans forslag gikk ut på at alle forslagene, bortsett fra forslaget fra Minken, ble oversendt Sekretariatet og videre til den nye organisasjonskomiteen uten realitetsbehandling, og at man deretter stemte over organisasjonskomiteens innstilling. Han viste til motforslagene på at alle forslag som var framsett skulle realitetsbehandles.»

«Steens forslag til behandlingsmåte ble vedtatt med overveldende flertall ... Ved voteringen ble forslaget (til Minken) nedstemt mot ca. 15 stemmer. Organisasjonskomiteens innstilling ble så tatt opp til votering og vedtatt mot 11 stemmer.»

«Pål Steigan, Oslo, tok ordet til forretningsorden. Han ville arrestere Steen for måten han hadde foretatt avstemmingen før pausen. Det var ikke 11, men minst 20 som var mot det forslaget man stemte om. Han syntes det var en smålig måte å gjøre det på fra Steens side. Man fratok delegatene stemmeretten på denne måten. Enten fikk man si det var stort flertall for, eller så fikk man telle skikkelig opp stemmene mot.»

Punkt 8: Internasjonale spørsmål — LO-ledelsen for styrka forbindelse med de to supermaktene

I innledningsforedraget sa Aspengren bl.a.: «Chile er viktig som eksempel på hvilken utvikling som ikke må komme i Latin-Amerika, for øvrig hvor reaksjonen på begge ytterfløyene kjemper mot hverandre (vår uthevning — red.) og hvor progressive fagorganiserte og demokrater trenger all den støtte de kan få.» ... «Vi vil arbeide for avspenning og fred, og søke kontakt av den grunn. Mellom Øst- og Vest-Europa er det forbindelser som gir fagorganisasjonene felles-interesser, jfr. den økonomiske utvikling, arbeidsmiljøet, det ytre miljø, handelen osv.

Endelig er Norge nabo til Sovjetunionen, noe som understreker behovet for kontakt og gode kommunikasjoner også mellom fagbevegelsene. Status for kontakten med Øst-Europa er positiv. Vi er kommet et stykke på vei i praktisk faglig samarbeid, både bilateralt og multilateralt, særlig når det gjelder miljøspørsmålene. Et kontaktforhold er opparbeidet slik at vi nå kan ta opp og tale om spørsmål som ikke kunne berøres for fire år siden. Vi har ikke grunn til å tro at kontakten er politisk misbrukt i Øst — samtidig som vi ser i øynene at begge sider har praktisk og politisk interesse av forbindelsen.» ...

«Amerikansk økonomisk utvikling er viktig for Vest-Europa og Norden. Norge er alliert med USA. Så sent som forrige uke var en amerikansk faglig delegasjon på besøk i Norge, et tegn på at forholdet mellom LO og AFL-CIO nå er gjenopprettet.»

SV OG DNA HINDRER BOIKOTT AV CHILE OG SØR-AFRIKA

Pål Steigan:

«SV og DNA har flertall på tinget til å bryte enhver forbindelse med de fascistiske regimene i Chile, det såkalte «Sør-Afrika» og det såkalte «Rhodesia», men gjør det ikke.

DNA/SV har makt til å kaste ut fascistrepresentanten Junta-Olsen, men gjør det ikke.

LO har mulighet til å svekke rasistene i det sørlige Afrika ved å sende ut en parole til medlemmene på alle de norske bedriftene som i dag hjelper Vorsters morderregime ved å utføre ordrer og levere varer og utstyr, men LO gjør det ikke.

Dette viser hulheten i frasene deres om internasjonal solidaritet.

Det som trengs er et klart og forpliktende vedtak om full boikott.

Arbeiderne i *Azania*, som er Sør-Afrikas egentlige navn, har gjennom sin organisasjon Pan Africanist Congress oppfordra de fagorganiserte i de industrialiserte landa om å gjennomføre full boikott.

Tidligere og fortsatt har LO-ledelsen nære forbindelser til FFI, en organisasjon som alltid har hatt nær kontakt med CIA.»

LO-LEDELSEN LOGRER FOR SOSIALIMPERIALISMEN

«Nå legger LO-ledelsen seg mer og mer på en kurs som ligger opp til den andre imperialistiske supermakta Sovjet. Vi ser hvordan den såkalte tsjekkosllovakiske fagbevegelsen, som er holdt oppe av sovjetiske bajonetter, blir invitert på besøk til den norske LO-ledelsen. Vi ser hvordan LO-ledelsen «kaster glans over» det fascistiske

diktaturet til Husak-regimet, ved å dra på offisielt besøk til Praha.

I den seinere tida har også DNA/LO-ledelsen vist hvordan de lar seg presse av sosialimperialismen når den gjør krav på norsk område i Barentshavet og på Svalbard. Sekretariatets innstilling til forslaget fra Tromsø Sykehus Personalforening, er et nytt eksempel på denne politikken. Her heter det blant annet:

«Kongressen understreker i denne sammenheng Norges og Sovjetunionens og andre makters ansvar for at det i de strategisk og ressursmessig viktige nordlige hav- og landområder opprettholdes internasjonal stabilitet, avspenning og fred.» Dersom dette hadde vært en internasjonal avtaletekst om Svalbard, så hadde det i virkeligheten vært å gå inn for delt suverenitet over Svalbard mellom Norge og Sovjet. Dette viser hvordan LO-ledelsen fremmer sosialimperialismens interesser. Forslaget er så reaksjonært at det til og med er verre enn regjeringas offisielle politikk, som i det minste innrømmer at Svalbard er norsk land.

Det er nødvendig å ta opp kampen mot LO-ledelsens pro-imperialistiske politikk, og derfor er det nødvendig under pkt. 10 på dagsordenen å stemme mot sekretariatets Svalbardforslag. Det er også nødvendig nå å avvise det forslaget om internasjonal politikk som vi har fått utdelt her på kongressen. Opp mot det første vil jeg seinere fremme forslag nr. 1160.»

INTERNASJONAL SOLIDARITET MOT DE INTERNASJONALE MONOPOLA

Harald Minken sa:

«Jeg tar opp forslag 1092:

«De tillitsvalgte i multinasjonale selskaper eller selskaper som har bedrifter i flere land skal ha

rett til å avholde felles møter hvor de kan drøfte saker av felles interesse.

De skal til disse møter ha rett til å ha med sin egen tolk. Eventuelle reiseutgifter og permisjoner dekkes av bedriftene.»

Jeg jobber sjøl i et multinasjonalt selskap — faktisk det samme som innsenderne — Telefonsentralmontørenes forening — på ITT.

Et slikt selskap har gode muligheter til f.eks. å undergrave en streik eller arbeidskamp i ett land ved å overføre produksjonen til et annet land, importere tilsvarende produkt fra et annet land, osv. De kan også undergrave arbeidsplassene våre ved å flytte produksjonen, dra ut overskuddet på 1001 måter, osv. Delegatene Eitrheim og Finhammer kan kanskje utdjupe dette mer enn meg.

Mot dette stiller vi proletarisk internasjonalistisk støtte til kampen som våre arbeidskamerater i ITT-bedrifter i andre land fører. Men i dag hindres dette av at vi veit for lite om hverandre, det er ikke kontakt.

Jeg reiser også disse tre forslaga:

1. Kongressen krever at Norge bryter enhver forbindelse med Chile-juntaen og at den chilenske ambassadøren utvises.
2. Kongressen krever at Norge bryter enhver forbindelse med rasistregimet i Azania («Sør-Afrika»).
3. Full boikott av fascistregimet i Azania («Sør-Afrika») Zimbabwe («Rhodesia») og Chile, herunder også eksport fra disse land som går under dekke fra tredje land.

Våre klubber og foreninger må kjempe for en aktiv boikott av ordrer fra og leveranser til disse land.

Det er et faktum at det norske borgerskapet har omfat-

tende kontakter med fascistene i Chile. De diplomatiske forbindelsene fungerer til å lette og legalisere et økonomisk samkvem mellom det norske borgerskapet og makthaverne i Chile. Dessuten er den chilenske ambassadøren kjent som en angiver av chilenske flyktninger.»

AKTIV FAGLIG BOIKOTT AV RASISTREGIMET

Videre sa Minken:

«Når det gjelder det sørlige Afrika, hva er gjort? Boikott av sørafrikansk vin og brennevin? Dette utgjør 1% av den totale importen fra Sør-Afrika. På den andre sida har den norske staten — gjennom SAS — kontakt med et kontor i Sør-Afrika, med 16 ansatte, som gjennom rasistiske annonser skaffer turister til Sør-Afrika. Den altovervegende delen av de økonomiske forbindelsene med rasistene blir ikke tatt opp. Dette er flaut for norsk fagbevegelse! Det er en skandale, en internasjonal Kryssset-sak! Det gjelder også solidariteten med dem som virkelig *kjemper* i Azania, PAC og andre.

Til slutt: Det er reist et forslag som er gruppert under internasjonalt, men som absolutt ikke hører hjemme der. Det er 1090. (*Svalbard-spørsmålet*. —Red.) Det er et svært bra forslag, men det må grupperes under diverse, på samme måte som *oljepolitikken*. Svalbard er norsk land! Det sier jo også sekretariatet i innstillinga si til 1086 — 1100, hvor de snakker om norsk suverenitet på Svalbard og kontinentalsokkelen rundt Svalbard. Jeg er svært uenig i at regjeringa har drivi målbevisst arbeid for å handheve norsk suverenitet, men det er en sak for seg. I alle fall, hvis Svalbard er norsk land, så er Svalbardsaka ikke noen internasjonal sak, men ei norsk sak.

Det er et faktum at Sovjet driver en aggressiv politikk overfor Norge. De gjør krav på 155 000 kv.km av norsk sjøterritorium, og har krevd delt suverenitet over Svalbard.

Stilt overfor dette, åssen handler den norske regjeringa? Med unnfallenhet. «Når uværet bryter løs, så sitt bare stille i båten.»

Det er ikke slik norsk suverenitet kan bevares. De små landa kan bare bevare sin suverenitet *i kamp* mot de imperialistiske supermaktene.»

LO-LEDELSEN DYRKER KONTAKTEN MED BRESJNEVS LAKEIER

Brynjulf Mugaas kom tilbake til spørsmålet om kontakten mellom LO-ledelsen og Sovjetunionen og Tsjekkoslovakia:

«Dirigent, kongressdelegater.

Aspengren ville ikke svare på spørsmål om forbindelsene med Tsjekkoslovakia under beretningsdebatten. I innleiinga nå derimot slo han fast at forbindelsene både med Tsjekkoslovakia og Sovjet var til gjensidig praktisk og politisk nytte. Denne kontakten skulle være ett ledd i avspenningsarbeidet. For å slå det fast enda en gang — det tsjekkosllovakiske folket er i dag okkupert av Sovjet og brutalt undertrykt av okkupasjonsmaktas tro tjenerne.»

KAMP MOT DE TO SUPERMAKTENE

«Like så falsk som forestillinga om at det går an å ha normale forbindelser med et okkupert land, er propagandaen om fred og avspenning.

Verken Helsinki-konferansen eller konferansen som blir forberedt i Beograd er ledd i noen avspenning. De

all-europeiske konferansene er et røykteppe som blir lagt over opprustninga til de to imperialistiske supermaktene USA og Sovjetunionen.

Helsinki-konferansen rørte ikke ved styrken til supermaktene i Europa, men er ei linje for at disse maktene skal bestemme forholda i Europa. Etter Helsinki har Sovjetunionen økt troppestyrkene sine med 100 000 mann, og den aggressive utenrikspolitikken deres har fortsatt. Blant annet har de skutt med raketter fire ganger mot den norske delen av Barentshavet. Sovjetunionen er den samme i dag som i 1968, da den okkuperte Tsjekkoslovakia som fortsatt er okkupert.

USA har heller ikke endra den imperialistiske karakteren sin. USA i dag er den samme som i bortimot tjuefem år førte en grusom krig mot Vietnam, og som sto bak kuppet i Chile for fire år siden.

Alt dette viser at stormaktene ikke driver avspenning, de ruster opp til ny krig. Fredskonferansene er ikke noe annet enn et dekke over krigsforberedelser.

Jeg vil fremme følgende forslag:

Kampen for fred er en uatskillelig del av den kampen arbeiderklassen fører for frigjøring. I dag er det først og fremst de to supermaktene USA og Sovjet som gjennom sin enorme opprustning er en trusel for freden. Helsinki-konferansens hensikt var å legge et røykteppe over denne opprustninga. Men USA er i dag det samme som i bortimot 25 år førte en grusom krig mot Vietnam og sto bak kuppet i Chile for fire år siden. Sovjet er i dag den samme som i 1968 da det okkuperte Tsjekkoslovakia og fortsatt holder landet okkupert.

Kongressen fordømmer de to supermaktens opprustning. Kongressen fordømmer den sovjetiske okkupasjon av Tsjekkoslovakia og krever full tilbaketrekning av de sovjetiske troppene.

Kongressen fordømmer undertrykkelsen av initiativtakerne til Charta 77.»

RYANÆS (SV) STØTTER CIA'S TIBET-KAMPANJE

«Per Ryanæs, Oslo, tok opp forslag 1099. Han spurte også Aspengren om hvordan forholdet mellom den franske fagbevegelsen og EURO-LO hadde utviklet seg. Han var lei av å høre fra marxist-leninistene at Sovjet ikke var et sosialistisk land. Da han gikk på skolen var Tibet et selvstendig land. Hva er det i dag?» (*fra møtereferatet*)

Pål Steigan:

«Jeg skulle ønske at jeg slapp å snakke om et imperialistisk Sovjet, for dette landet *var* engang sosialistisk. Men i dag er ikke Sovjet lenger sosialistisk. Det er tvert om imperialistisk. Det sosialistiske Sovjet trua aldri Norge. Men dagens Sovjet driver øvelser i å okkupere landet vårt og gjør krav på norsk land. Dette *må* vi avsløre.

Ryanæs tok opp Tibet og førte videre den CIA-kampanjen som prøver å skille Tibet fra Kina. Tibet er en del av Kina og har alltid vært det. Dette veit folk over hele verden og CIAs kampanje er fullstendig mislykka og bankerott.

Aspengren kom med noen oppsiktsvekkende påstander om Chile. Han påsto at det som skjedde i Chile var at «reaksjonen på ytterfløyene kjempet». En slik «analyse» forsøker å dekke over at det som skjer i Chile er at et fascistisk diktatur undertrykker folket. Mot dette diktaturet reiser det seg en brei og stadig sterkere motstand i folket.»

Avstemminga over forslag til «internasjonale spørsmål»

Sekretariatet la fram en uttalelse som var en slags beretning over LOs internasjonale arbeid og linje. Hovedinnholdet her er:

— *Styrka forbindelse med organisasjoner som er kontrollert av imperialismen og sosialimperialismen,*

— *Støtte til Helsinki-konferansens falske «freds»-propaganda.*

— *Støtte til den imperialistiske norske regjeringas politikk.*

— *Sjøtilfredshet over «promille-boikotten» av Azania («Sør-Afrika»).*

Vi gjengir uttalelsen i sin helhet:

«Landsorganisasjonen har medvirket aktivt til omorganiseringen og effektiviseringen av internasjonalt faglig samarbeid. En nordisk organisasjon, NFS, en tverrpolitisk vesteuropeisk organisasjon, — EURO-LO, og et øst-vesteuropeisk samarbeid er skapt. FFI øker sitt arbeid for u-hjelp og for menneskerettighetene. En verdensomspennende all-faglig organisasjon er et siktemål, men tida er ikke moden.

Norsk fagbevegelse har økt virksomheten for elementære menneskerettigheter, særlig i samband med utviklingen i Sør-Afrika og Chile. Norsk fagbevegelse er aktiv i eget Chile-arbeid. Fagbevegelsen har de tre siste år gjennom FFI samarbeidet med CUT, den chilenske landsorganisasjon i eksil. Et hjelpeprogram er satt i verk, og bevilgninger er vedtatt. Kampanjen «Solidaritet med det sørlige Afrika» er satt i verk.

Når det gjelder flernasjonale selskaper, har Nordens Faglige Samorganisasjon, EURO-LO og FFI utarbeidet handlingsprogrammer som nyttes overfor Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd, vesteuropeiske regjeringer, selskaper og mellomfolkelige organer, OECD og FN.

Spørsmålet er tatt i Øst-Vest-sammenheng. FFI har utarbeidet eget charter om flernasjonale selskaper, og fagbevegelsen har deltatt aktivt i utformingen og iverksettelsen av OECDs regler. Tillitsmannsrettigheter søkes sikret gjennom faglig samarbeid og nasjonale tiltak.

Landsorganisasjonen har støttet Regjeringens avspenningsarbeid, og virket for nærmere kontakt mellom vest- og østeuropeisk fagbevegelse på både tosidig og flersidig basis. LO har framholdt at Helsinki-konferansens sluttdokument må søkes gjennomført i sin helhet og at den internasjonale kapprustning hindres ved avtalte og kontrollerte nedrustningstiltak. Norsk, nordisk og internasjonal fagbevegelse søker å samordne sine tiltak for avtalt og kontrollert nedrustning.

Landsorganisasjonen har fulgt og støttet Regjeringens målbevisste arbeid for håndheving av norsk suverenitet på Svalbard og kontinentalsokkelen rundt Svalbard. Landsorganisasjonen og de berørte forbund deltar i fiskeriforhandlingene.»

DE «ANSVARLIGE» SVELGER LO-LEDELSENS INTERNASJONALE LINJE MED HUD OG HÅR

Sekretariatets forslag blei vedtatt mot 5 stemmer!

— Sekretariatet la fram en uttalelse til, som stort sett sier at arbeidet framover skal bygge på de samme linjene som den vi nettopp har sitert. Men i tillegg inneholder den en «parole» om at «LO vil fortsette å arbeide for ILO som en trepartsorganisasjon i arbeidslivssaker.» ILO er et internasjonalt klassesamarbeidsorgan med representasjon fra arbeidskjøperne, regjeringene og fagorganisasjonene. Også denne resolusjonen blei vedtatt mot 5 stemmer!

— Den «ansvarlige opposisjonen» stemte også for en

årlig bevilgning til Arbeiderbevegelsens Internasjonale Støttekomite (AIS) på 300 000 kr. Det var gjennom denne organisasjonen at LO-ledelsen sendte penger til USA-kontrollerte fagforeninger i Sør-Vietnam like før frigjøringa!

INGEN SV-STØTTE TIL KRAV OM Å UTVISE JUNTA-OLSEN

— *Harald Minkens forslag om å bryte forbindelsene med Chile og utvise «Junta-Olsen», blei ikke tatt opp til avstemming fordi ingen representanter for andre forbund støtta det!*

— *Forslaget fra Mugaas mot de to supermaktene leid samme skjebne.*

— *Minkens forslag om å flytte Svalbardspørsmålet fra «Internasjonale spørsmål» til pkt. 10, Diverse, blei enstemmig vedtatt. Dette var et viktig prosedyrespørsmål på kongressen.*

Punkt 9: LOs handlingsprogram

Forslaget til handlingsprogram for LO var Tor Halvorsens svennestykke som formannskandidat. Det var her at LO-ledelsens parole om «livsstandard» — eller på godt norsk, lønnsnedslag, — skulle vedtas i sin fulle bredde:

«Forslaget til handlingsprogram representerer ei dreining. Det stilles ikke lenger reservasjonsløst krav om sterk økonomisk vekst, vesentlig høyere forbruk eller andre materielle forbedringer. Handlingsprogrammets sentrale budskap er høyere livsstandard. I dette ligger vilje til avveining mellom vekst og vern,» sa Halvorsen i innledningsforedraget.

Parolen om «livsstandard» er LO-ledelsens svar på ropet om «ansvarlighet» fra klassebrødrene deres i NAF. LO-kongressens vedtak om handlingsprogrammet fikk da også en varm mottakelse i borgerpressen, der Kåre Selvig, ledende Høyre-politiker og Libertas ga sin uforbeholdne ros til LO-ledelsen.

LO-kongressen 1977 vil gå over i historia bl.a. som den kongressen som innvarsler et åpent arbeid for lønnsnedslag og krisehjelp til kapitalen. Men det kongressen vedtok var regjeringas og DNAs program, ikke de fagorganisertes:

HANDLINGSPROGRAMMET ER IKKE DE FAGORGANISERTES PROGRAM

Pål Steigan satte LO-ledelsens forslag til handlingsprogram opp mot de innkomne forslaga:

«Dirigent, meddelegater.

Det handlingsprogrammet som er lagt fram for denne kongressen har ingen tilknytning til hovedtyngden av de forslaga som er sendt inn av de lokale fagforeningene. Praktisk talt ingen vanlige fagorganiserte kjenner innholdet i dette programmet og langt mindre har de gått god for det.

De fagorganisertes handlingsprogram finner vi i den tjukke røde boka som vi har fått utdelt på denne kongressen. I hovedtyngden av forslaga finner vi handlingsparoler som står i skarp motsetning til det såkalte «handlingsprogrammet».

Ingen kan unngå å legge merke til hvordan handlingsprogrammet på punkt etter punkt legger opp en faglig politikk som bryter drastisk med krava fra grunnplanet.

— Når grunnplanet krever skikkelige lønnstillegg svarer LO-ledelsen med sin såkalte «livsstandard», som ikke er noe annet enn en parole for lønnsnedslag.

— Når grunnplanet krever frie forbundsvis oppgjør, svarer handlingsprogrammet med å skamrose kombioppgjøra.

— Når grunnplanet krever kortere arbeidstid svarer handlingsprogrammet med å varsle 4 år uten noen form for forkorting av arbeidstida.

— Når de lavtlønte krever skikkelige kronetillegg i oppgjøra svarer handlingsprogrammet med de samme vage orda og det samme uforpliktende pratet som de lavtlønte har hørt i alle år.

Representanten Asbjørn Larsen sa at vi ikke har noen faglig politikk. Dette er tvers gjennom feilaktig. De faglige kampsakene vi har reist på denne kongressen er et steinhardt bevis på at vi har en faglig politikk bygd på klassekamplinja og at vi våger å kjempe for den.

Larsen sa at det fins en sterk opposisjon på tvers av LO-ledelsens linje. Dette er riktig. Men kongressen har vist at de konsekvente representantene for denne opposisjonen langt fra er SV. Den såkalt «ansvarlige op-

posisjonen» har tvert om svikta de fagorganisertes krav her på kongressen og bøyd kne for LO-ledelsen.

Handlingsprogrammet representerer ikke de fagorganiserte, men er ei dårlig kamuflert avskrift av regjeringas langtidsprogram og DNAs valgprogram. Dette blir også avslørt ved at det såkalte handlingsprogrammet ikke inneholder ett ord om hva de lokale fagforeningene og klubbene skal gjøre.

Sjøl den sløveste borgerlige kommentator har skjønt at bak det fine ordet «livsstandard» skjuler det seg en plan om å skjære ned levestandarden.

Alle statistiske beregninger tyder på at vi er garantert lønnsnedslag i år, og ifølge Aspengren skal lønns-tillegga bli enda mindre neste år. Slik er sannheten om den «livsstandard» LO-ledelsen har å by de fagorganiserte. Slik er hovedinnholdet i handlingsprogrammet.»

STOR SKJULT ARBEIDSLØSHET

Kjell Gjerset tok opp gapet mellom arbeidsløshetsstatistikken og den virkelige arbeidsløsheten i Norge:

«Tor Halvorsen skrytet av at det er liten arbeidsledighet. Hadde det vært så ille som i resten av Europa, hadde vi hatt 100 000 ledige, sa Halvorsen.

Det spørres om ikke ledigheten er på 100 000 og vel så det. Ledighet forsvinner ikke fordi om registreringa forsvinner eller statistikken skriver «uførhet». Også Reiulf Steen innrømmer at uførhet ofte skjuler arbeidsløshet. Poenget er at tallet på uføretrygda steig med 90 000 på sju år, fram til 1975. I tillegg kommer omfattende skjult arbeidsløshet blant kvinner og ungdom.

Det står til og med i handlingsprogrammet at konkursramma bedrifter skal holdes i gang ved hjelp av arbeidsledighetstrygd i ei viss tid.

Konkurs er en vanlig måte å tjene penger på — Per

Sivle har skrevet godt om dette — og nå skal profittinteressene i tillegg få trygd! Dette må vi avvise. Samtidig står det at lønnstakerne som må flytte — skal få bedre økonomisk støtte. Det burde stått at *ingen* skal tvinges til å flytte.

DNA-regjeringa har aldri oppfylt sin egen parole om «hele folket i arbeid», og vil heller aldri greie det. Det kan bare skje ved at det kapitalistiske utbyttersamfunnet blir avskaffa. Kapitlet om «Arbeid og trygghet» er ikke et kapittel som forteller om hvordan fagorganiserte skal slåss for disse måla, men et program for hvordan arbeidsfolk skal tilpasse seg strukturendringer, arbeidsløshet og liknende, og det henvender seg til komiteer, utvalg og myndigheter.»

KAMP MOT UNDERTRYKKING AV UNGDOMMEN

Kjell Gjerseth fortsatte:

«Ungdommens arbeid og trygghet nevnes ikke, derimot omtales AUF og Framfylkingen, seinere i handlingsprogrammet. AUF sier at de er LOs ungdomsorganisasjon. Er dette vedtatt på noen kongress? I så fall må vedtaket gjøres om.

Det er fullstendig feilaktig å skjønne ungdommens muligheter i dagens samfunn. Kongressen har dessverre alt stemt ned forslag som ville ha styrka ungdommen i arbeidslivet og arbeidsløse unge.

Arbeidsløsheten rammer tusenvis av ungdom. De presses inn til byene. I stedet for ungdomsklubber, arbeid, skikkelige boforhold, ser vi eksempler som Hammersborg skole — et ungdomsmiljø som blei meia ned av bulldozere og politivold. Ungdom som tvinges til å oppholde seg på offentlige plasser som T-banestasjoner møtes av polititerror og stemples som pøbler, uten at de virkelige problema deres reises. Hva har for eksempel

ungdomsutvalget til LO gjort for å reise ungdommen til kamp for sine krav?

Ifølge beretningene fra perioden — *ingen ting*, annet enn å reise utenlands for å snakke om sakene. I perioden var det 34 utenlandsreiser — et medlem der var med på 24 av dem — i tilsammen 90 dager. Dessuten har de holdt 37 konferanser om forsvaret, lagt opp av den reaksjonære organisasjonen Folk og Forsvar.

Ingen ting har vært gjort for å støtte YLI, yrkeskoleelevenes og lærlingenes interesseorganisasjon. LO- og LOs ungdomsutvalg må også støtte YLIs krav om forhandlingsrett, og støtte ungdommens egen kamp for arbeid og utdanning.

Jeg vil fremme dette forslaget til nytt kapittel «Arbeid og Trygghet»:

Kongressen oppfordrer klubber og foreninger til å føre kamp mot oppsigelser og permitteringer. I de tilfeller dette ikke lykkes, skal de permitterte eller oppsagte ha 90 prosent av full lønn inntil de er gjeninntatt eller har fått en ny jobb. Lønn ved permitteringer dekkes av bedriften, ikke av våre skattepenger.

Arbeidsledighetstrygden skal være 90 prosent av full lønn. Ungdom — også kvinner — som søker arbeid skal ha full arbeidsledighetstrygd uansett om de har vært i arbeid tidligere eller ikke. Ungdom må få skikkelige fritidstilbud, fritidsklubber. Det må reises kamp mot politivold mot ungdom.

Konkursramma bedrifter kan ikke subsidieres av arbeidsledighetstrygda.

Arbeidsledige kan nekte å ta arbeid utafor hjemstedet uten å miste retten til arbeidsledighetstrygd. Arbeidskjøper kan ikke kreve flytting som betingelse for at en arbeider skal beholde jobben. Bort med innvandringsstoppen. Mot

gruppeimport av fremmedarbeidere. Bort med tariffavgift for fremmedarbeidere. Gratis språk-opplæring i arbeidstida med full lønn. Lærlinge-loven skal gjelde hele landet. Streikerett for lærlinger.

LO anerkjenner YLI som yrkesskoleevenes og lærlingenes interesseorganisasjon. LO støtter YLIs krav om forhandlingsrett.»

KAMP MOT INNVANDRINGSSTOPPEN

Pål Steigan rykka ut mot den delen av Handlingsprogrammet som behandla fremmedarbeiderpolitikken til LO:

«Kongressdelegater,

Jeg vil be delegatene bla opp i det reviderte forslaget til handlingsprogram på side 34. Der står det følgende:

«Fagbevegelsen mener at innvandring av utenlandske arbeidstakere må være regulert og skje i organiserte former, og med støtte i bilaterale avtaler.»

Hva betyr dette?

Betyr det at amerikanere eller dansker skal importeres til Norge i ladninger på ti og ti etter avtale mellom den norske regjeringa og henholdsvis den amerikanske eller danske? Nei, sjølsagt betyr det ikke det.

Dette betyr at arbeidere fra den tredje verden skal importeres til Norge som varer. Dette er rein rasisme.

Opp mot dette har jeg sendt inn et forslag om å oppheve innvandringsstoppen og forby gruppeimport av arbeidere.

Videre i handlingsprogrammet kan vi lese følgende:

«Gjennom lovregulering og avtaler må en sikre at utenlandske arbeidstakere likestilles med norske i alle forhold.»

Dette praktiseres ikke av LO-ledelsen i dag. Tvert om er det tariffavgift for fremmedarbeidere på ei rekke anlegg i Norge i dag.»

KVINNEKRAVA OG «DEN ANSVARLIGE OPPOSISJONEN»

Harald Minken advarte mot å sende forslag over til sekretariatet:

«Jeg har lyst til å komme med litt ros. Jeg syns at flere av kvinnene på denne kongressen har vært flinke til å reise kvinnekrava, og jobbe for å få kongressen til å ta konkret stilling til konkrete krav, ikke bare lause talemåter.

Det er nå på høy tid at disse forslaga som er innlevert med konkrete kvinnekraav kommer opp til *realitets*-behandling, de må ikke dyttes vekk i en sekk og sendes over til sekretariatet for velvillig overveielse. Jeg trur kvinnene krever at vi tar stilling, både kvinnene her på kongressen og i enda større grad kvinnene ute på arbeidsplassene.

Oppfatta jeg Gro Balas rett, så er hun svært godt fornøyd med at sekretariatet er villig til å se på sakene. Det er ikke godt nok! Det er tvert imot ei dødslinje for kvinnebevegelsen å stole på at *sekretariatet* ordner saka, at *partiene* ordner saka på Stortinget, i det hele tatt at saka tas ut av hendene på de breie massene og overlates til de høye herrer!

Alt er nå opp til delegatene. Hvis de ikke vil stå på saka, så faller den. Så enkelt er det. Det nytter ikke å si som Gro Balas at «jeg er glad for at likestillinga ennå ikke er kompromittert av AKP(m-l)». For nå får du

dødskysset, Gro Balas, jeg støtter kvinnenes krav. Så blir det opp til deg, vil du stemme mot dem fordi jeg er for dem — er du så fin på det?

Sjøløst vil det innafor kvinnebevegelsen være uenighet, ja, det vil stå en uforsonlig kamp mellom to linjer. Derfor går det ikke an å støtte kvinner bare fordi de er kvinner, det nytter ikke å gratulere med to kvinner i sekretariatet bare fordi de er kvinner. Det vil være *mye* uenighet, mange ting som kan diskuteres.

Men det fins en del konkrete brennende krav som vi bør kunne enes om.

Sissel Seim Buflood har reist et forslag til resolusjon som inneholder krav vi bør kunne enes om, bl.a. krav som skal reises til tariffoppgjøret 1978. Dette bør stemmes over separat, ikke opp mot handlingsprogrammet, men som et tillegg.

Ting vi er uenig om har hun reist i et eget forslag, hvis jeg forsto henne rett. Det gjelder bl.a. omsorgspermisjon. Jeg er enig i Heidi Larsens innvendinger her.

Jeg har reist et eget forslag:

Daghjem. Kongressen støtter disse krav:

1. Gratis daghjem for alle barn.
2. Ingen økning av daghemssatsene.
3. Støtt personalets krav om bedre bemanning og økte bevilgninger.
4. Flere og bedre daghjem.
5. Utvida åpningstid.»

Minken har også levert inn følgende forslag til uttalelser under pkt. 9, men tok dem ikke opp under innlegget:

Opp mot «En verden med frihet, arbeid og rettferd.»

«LO går mot kapprustninga til de to imperialistiske supermaktene USA og Sovjet.

Full boikott av fascistregimet i Chile og rasistregimene i det sørlige Afrika. Full støtte til frigjøringsbevegelsene i den 3. verden.

Bryt forbindelsene med de faglige organisasjonene og faglige lederne som de to supermaktene kontrollerer.

Styrk forbindelsene med fagorganisasjonene i de frigjorte land i den tredje verden og de sosialistiske land Kina og Albania.

Økonomisk og politisk støtte til streiker og aksjoner som fagorganiserte i andre land fører mot arbeidskjøperne.

Enhet norske arbeidere, fremmedarbeidere.

Bekjemp alle former for norsk imperialisme.

Forsvar norsk sjørråderett. Forsvar norsk suverenitet i Barentshavet og på Svalbard mot sovjetisk kanonbåt-diplomati og press. Norge ut av NATO.»

Opp mot «Et bedre arbeidsmiljø»:

«Verneombudet skal være helt og fullt under klubbens-/fagforeningens kontroll.

Verneombudet kan stanse arbeidet inntil tilfredsstillende vernetiltak er gjennomført. Dette gjelder selv om det ikke foreligger overtredelse av påbudte verne-tiltak.

Verneombudet kan ikke pålegges taushetsplikt av bedriften i noe forhold.

Omvendt bevisførsel. Det er bedriftens plikt å føre bevis for at f.eks. et stoff ikke er helsefarlig eller i forbindelse med en oppsigelse, at prøvetidsansatte ikke er skikket til jobben.

Alle nye produkter som ikke er kontrollert og godkjent stanses.

Boikott all bruk og produksjon av asbestholdige materialer nå. Minst årlig kontroll av helsefaren på alle bedrifter.

All overtid skal være frivillig.

Alle arbeidere skal ha rett til skikkelig helsekontroll minst en gang i året.

Bedriftshelsetjenesten skal omfatte alle lønnstakere.

Bedriftshelsetjenesten går inn i den offentlige helse-tjenesten.

At helsepersonale som er knyttet til bedriftshelse-tjenesten må stå i en fri stilling overfor arbeids-kjøperne, betales av staten.

De skal kunne sykemelde arbeiderne på bedriften.

Bestemmelsene om forbud mot nattarbeid gjennom-føres for tunnelarbeidere.

Høyeste lovlige støynivå: 70 decibel.»

FOR KORTERE ARBEIDSTID OG LAVERE PENSJONSALDER

Marit Engh stilte flere viktige krav på disse områda opp mot sekretariatets forslag til kapitlet om «Arbeid og trygghet» i handlingsprogrammet:

«Dirigent, kongressdelegater.

Forslaget til handlingsprogram som er lagt fram, garanterer ikke noen reell forbedring for arbeidsfolk, og står ikke for noe framgang for kvinnefrigjøringa. Derfor vil jeg fremme disse forslaga:

Det fremmes følgende forslag til handlingspro-grammet: Forslag opp mot kapittel «Arbeid og Trygghet»:

LO-kongressen krever at Stortinget gjør vedtak om at den alminnelige arbeidstid blir satt ned til 7 timer pr. dag innen 1978, og på lengre sikt 6 timer pr. dag. Det må gis full kompensasjon for arbeidstidsforkortelsen. Arbeidstidsreduksjonen må utfylles med tilsvarende flere ansettelse.

Kortere arbeidstid for skiftarbeid, også 2-skiftarbeid, og særlig tungt arbeid.

Den generelle arbeidstida kortes ned og gjøres lik for alle i vanlige arbeidssituasjoner, både arbeider og funksjonær, både i offentlig tjeneste og privat næringsliv.

Hvilepauser skal være inkludert i arbeidstida som forutsatt i loven.

All form for overtid må baseres på frivillighet.

Alle bestemmelser fra arbeidervernloven som gir bedriftene rett til å pålegge overtidsarbeid må fjernes. Ingen dispensasjoner fra reglene om nattarbeid.

Overtid må betales med 100 prosent av full timelønn. Dette må skje fra neste tariffperiode.

Forslag opp mot kapitlet om «Pensjonister»:

Nedsettelse av pensjonsalderen til 65 år med anledning til frivillig pensjonering ved fylte 60 år, uten reduksjon i pensjonen.

Grunnbeløpet i alderstrygda heves med 50 prosent straks. Alderstrygda må følge med i lønnsutviklinga og få automatisk regulering for prisstigninga.

Lik Folketrygd til alle.

Feriepenger til pensjonister.»

STYRK FAGBEVEGELSEN — BRYT MED NAF OG DNA

Brynjulf Mugaas tok for seg innholdet i sekretariatets linje for å «styrke» fagbevegelsen, og reiste motforslag:

«Dirigent, kongressdeltakere,

«En sterk fagbevegelse», det trenger arbeiderklassen, men hvordan er det med innholdet i forslaget fra

sekretariatet? Jo det konsentrerer seg i hovedsak om to saker som begge bare kan føre til å *svekke* fagbevegelsen. Nemlig tvangstiltak overfor uorganiserte og styrking av det såkalte samarbeidet med DNA. Dessuten så forbigår utkastet i sedvanlig taushet helt sentrale forhold som virkelig svekker fagbevegelsens kampkraft.

Tvangstiltaka har vært oppe tidligere i debatten. Jeg skal ikke gjenta argumenta, bare få minne om innlegget fra NKF i går, som trakk fram helt riktige argument mot organisasjonsplikt og tariffavgift. I det reviderte utkastet har sekretariatet ført på enda et nytt punkt: De uorganiserte skal gå først. I praksis betyr det at sekretariatet stiller seg på samme side som bedriftseierne og godtar oppsigelser og arbeidsløshet, så lenge det rammer de uorganiserte. De uorganiserte vil sikkert bli begeistra for LO når de omtrent trues med arbeidsløshet dersom de ikke blir medlem. Det er ikke mindre enn fantastisk når sekretariatet legger hovedvekta på å skremme de *uorganiserte* i et kapittel om å gjøre fagbevegelsen sterkere.

Det faglig/politiske samarbeidet med DNA har vi alt sett eksempler på her på kongressen. LO-ledelsen er villig til alt for å sikre taburettene for DNA. Men hvilken interesse har de fagorganiserte av at den politiske krafta bak bl.a. Hovedavtalen, NATO-medlemskapet, forsøket på EEC-medlemskap og bak de kombinerte og samordna oppgjørene — skal ha regjeringsmakta? Ingen!

Det er ikke snakk om samarbeid her, men om en økonomisk, politisk og organisatorisk *utnytting* av fagbevegelsen til formål stikk i strid med de fagorganisertes interesser. Det såkalte samarbeidet er en hån mot vedtektenes «en fri og uavhengig fagbevegelse». Et *brudd* i dette forholdet er en forutsetning for en sterk fagbevegelse. Men der er også et annet brudd som må gjøres. I dag driver LO-ledelsen bl.a. en rekke kurs for tillitsmenn og andre, *sammen med NAF*. Men hvordan

kan NAF skolere fagbevegelsen til fordel for de fagorganiserte? Det kan de sjølsagt ikke — og det har heller aldri vært hensikten. Dette forholdet er det reineste klassesamarbeid og ingenting annet.

Disse to bruddene som er *forutsetninger* for en kampkraftig fagbevegelse krever et sterkt grunnplan med skarp og kameratslig diskusjon innad i klubber og foreninger, og enhet og kampkraft utad i kampen mot arbeidskjøperne. LO-ledelsens linje går stikk i strid med dette. De vil avgjøre alle viktige spørsmål over hodet på og stikk i strid med medlemmenes krav. På toppen av det hele går flere i toppen her inn for en intensivering av kampanjen for å suspendere og ekskludere enhver opposisjon på grunnplanet. Alle forslaga i boka mot denne linja gjør det forståelig at Aspengren i mangel av argumenter tilkaller høyere makter. Hvilken sterk fagbevegelse kan det bli der *NAF* skal skolere våre tillitsmenn, mens alle som går inn for *kamp* mot NAF eller overhodet uttrykker opposisjon mot LO-ledelsen — skal feies ut?

Det er ikke bare gjennom kurs at NAF svekker kampkrafta. På tusen og en måte prøver de å fjerne tillitsmenn fra grunnplanet og gjøre pamper av dem. Forslaget fra Film og Teater om 3 måneder i produksjon i året og lønn tilsvarende gjennomsnittet i industrigren/etat, er ett viktig tiltak mot dette. Til slutt: En sterk fagbevegelse må kjempe *mot* all sjåvinisme og rasisme og *for* enhet norske arbeidere og fremmedarbeidere. Slik står hele forslaget stikk i strid med det som trengs for å gjøre klubber og foreninger til kamporganisasjoner — og må avvises!»

Forslag til handlingsprogrammet:

Opp mot «En sterk fagbevegelse»:

«Kongressen krever brudd med DNAs økonomiske,

politiske og organisatoriske utnytting av fagbevegelsen. Brudd med alt samarbeide med NAF.

For en fri og demokratisk diskusjon i fagbevegelsen. Mot suspensjoner og eksklusjoner av fagorganiserte som står i opposisjon til LO-ledelsens linje. Suspensjoner og eksklusjoner som er foretatt på det grunnlaget oppheves. Eksklusjonen av SEF og av NSEL oppheves.

Forbundsstyrene skal bare ha rett til å ekskludere nazister/fascister og streikebrytere.

Fastlønte tillitsmenn skal være i produksjon i sitt gamle arbeid minst 3 måneder i året. De skal ikke lønnes høyere enn gjennomsnittet innafor den industrigren/etat de kommer fra.

Mot tvangsorganisering og tariffavgift for uorganiserte.

Gjør klubber og foreninger til kamporganisasjoner.»

Avstemminga over handlingsprogrammet

Denne avstemminga er et studium verd. Av den lange rekka med forslag til handlingsprogrammet fikk kongressen utelukkende realitetsbehandla 9 (ni!). Ikke nok med det. Disse ni forslaga var forslag som LO-ledelsen var enig i. Alle forslag som streid imot linja i handlingsprogrammet blei ikke stemt over, men oversendt sekretariatet.

Kongressen stemte ikke over om de var enig eller uenig i innholdet i de enkelte kapitla i handlingsprogrammet. Det eneste som blei stemt over var om man var for eller mot de ni endringene som ledelsen foreslo!

Etter avstemminga på disse ni punktene, ble det stemt over følgende forslag:

«For de øvrig innsendte forslag fra grunnorganisasjonene til handlingsprogrammet, og de øvrige forslag fremmet under Kongressen, gis Sekretariatet i fullmakt å foreta de nødvendige endringer i Handlingsprogrammet hvis det er saklig begrunnelse for det. (vår utheving — Red.)

De innsendte forslag til Handlingsprogrammet som ikke direkte henhører under programmet, vurderes nærmere av Sekretariatet.

Sekretariatet gis fullmakt til å foreta de nødvendige redaksjonelle endringer.

Representantskapet godkjenner det endelige handlingsprogram.»

Dette forslaget blei vedtatt mot 8 stemmer! Dermed stemte så og si hele den «ansvarlige opposisjonen» for at kongressen ikke skulle vedta noe handlingsprogram, men overlate det til sekretariatet og representantskapet. Slik forsvant grunnplanskrava under dette punktet. Ikke engang den så og si handplukka kongressen fikk fatte avgjørende vedtak om fagbevegelsens handlingsprogram.

Punkt 10 på dagsorden, diverse forslag

Dette punktet omfatta hele 42 saker av vidt forskjellig karakter. Også her ble debatten tatt i en haug.

MINST 50% AV ALT LO-MATERIELL PÅ NYNORSK

Harald Minken:

«I mi tid som tillitsmann og fagorganisert — og det er da faktisk noen år, sjøl om mange her tydeligvis trur at jeg blei født i forgårs og gikk ut av skolen i går — i mi tid som fagorganisert og tillitsmann kan jeg ikke huske å ha kommet over et skriv av noe slag fra LO som var på *nynorsk*.

Den språklige undertrykkinga av nynorsk i LO er ikke et hår bedre enn den som drives av Industriforbundet, NAF og av bedriftsledere og forretningsfolk ellers. Her skjer brudd på alminnelig høflighet og elementære rettferdskrav.

Det er alminnelig høflighet i Norge å svare på henvendelser på nynorsk på samme språk. Og det er et helt elementært rettferdskrav at nynorsk skal være likestilt med såkalt bokmål. Derfor bør skriv og meldinger, studiemateriell og avtaler, programmet osv., foreligge på begge mål. Det minste er at i hvert fall halvparten av alt materiell kan fås på nynorsk.

Jeg tar derfor opp forslag 1389 og 1390.

Det er gledelig at kravet om rettferd for nynorsken har vært reist med slik styrke før kongressen. Det har vært mye skrivning om det i pressa, og en av de foreningene som har reist det, har utfordra delegatene i et åpent brev. Ifølge Riksutgåva av Gula Tidend, medlem-

bladet for Noregs Mållag, får kravet full støtte fra ei rekke tillitsmenn på store bedrifter på Vestlandet.

Mange av oss er blitt lært opp til å bruke bokmål på skolen, sjøl om nynorsk hadde vært mest naturlig. Nynorsk er samnemneren for de norske dialektene. Men uansett hvilket språk delegatene her bruker, så vil jeg oppfordre alle: Svik ikke alle de fagorganiserte som bruker nynorsk. Stå på at dette rettferdskravet skal opp til realitetsbehandling, og stem det gjennom. Ikke gjør dette til noen prestisjesak — stem ned innstillinga fra sekretariatet for en gangs skyld!»

Nr. 1390

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND
Avd. 64, Kvinnherad, foreslår:

«For å få språkleg jamstilling i LO meiner vi at alle brosjyrer, avtalar og skriv må koma på nynorsk samstundes som dei kjem på bokmål. Dersom dette ikkje kan gjennomførast meiner vi at minst halvparten av materialet som LO sender ut skal vera på nynorsk. Vidare meiner vi det er rimeleg at LO svarar på brev på same mål som brevet er skrive på.»

Nr. 1390

**NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDEL-
ARBEIDERFORBUND**

Gruppe 256, Bygstad, foreslår:

«Bruk av nynorsk.

Alle avdelingar og alle medlemmer av LO skal seinast frå 1/1 1978 få tilsendt skriv og meldingar frå forbundet og LO på nynorsk når dei krev det.

Medlemsbøker må vere å få på begge mål.»

LO-LEDELSEN ER FOR INNVANDRINGSSTOPPEN

Harald Minken fortsatte:

«Jeg tar opp forslag nr. 1136 fra Norsk Tjenestemannslag, avd. 2 — 10 om regjeringas innvandringspolitikk.

Dette forslaget er svært godt uttrykt! Jeg er glad for at flere og flere innser karakteren av den innvandringspolitikken regjeringa fører, og som faktisk er drevet gjennom av LO-ledelsen! Jeg skal derfor lese forslaget:

«LO-kongressen vil skarpt kritisere den innvandringspolitikken som regjeringen og stortingsflertallet har knesatt.

Innvandringsstoppen, og nå i høst, visumtvang for pakistanere, tyrkere m.v., innebærer at Norge i praksis følger en innvandringspolitikk som er rettet mot arbeidere fra den tredje verden og som dermed fungerer rasistisk.

Ordningen med gruppeimport av fremmedarbeidere innebærer en alvorlig svekkelse av fremmedarbeidernes rettigheter i Norge. Denne formen for slavekontrakter er også en hån mot fagorganisasjonen.

Arbeidere fra andre land som kommer til Norge, må gis aktiv støtte mot rasistisk hets. Forbud mot nazipartiet «Norsk Front» og effektiv og hard reaksjon fra myndighetenes side mot enhver form for rasediskriminering er krav fagorganisasjonen ikke firer på.

Landsorganisasjonen ser internasjonal solidaritet som uløselig knyttet til kampen for fremmedarbeidernes interesser i Norge. Kongressen vil derfor skarpt kritisere Skog og Lands opptreden i konflikten ved Norsk Champignon. Hvis ikke fagorganisasjonen selv tar fremmedarbeidernes interesser alvorlig og avviser alle tendenser til unnfallenhet i egne rekker, er dette i virkeligheten en kapitulasjon for rasistene.»

«NORSK FRONT» MÅ FORBYS

Kjell Gjerset:

«Etterhvert som nazipartiet «Norsk Front» er blitt kjent på arbeidsplassene, har det reist seg et massivt krav fra arbeidsfolk om å kreve forbud mot «Norsk Front.»

De som sto i spissen i kampen mot nazismen før og under krigen, har lært oss at bare uforsonlig kamp kan hindre nazismen i å vokse fram.

«Norsk Front» står for et program som vil oppløse fagbevegelsen, ta fra arbeiderklassen de demokratiske rettene. De propaganderer åpent at de er rasister — noe som i seg sjøl er forbudt etter norsk lov.

«Norsk Front» har samme mål som Quislings NS. Erich Blücher ønsker å gjenoppta det djevelske livsverket til Hitler og Mussolini.

«Norsk Front» har markert seg med bombeattentater, slåsshanser og kjetting i angrep på progressive demonstrasjoner, angrep på fremmedarbeidere og ved å håne kvinnebevegelsen. Våre eldre kamerater kjenner dem fra før, mange av dem fra opphold i konsentrasjonsleirer.

Har vi ikke lært hva nazistene står for? Er det noen som mener at det er nødvendig å diskutere med riksledelsen, hirdsjefen eller kommandøren for «Norsk Front»?

Nei. Folket i Norge har behov for at vi tar konsekvensen av det historia har lært oss.

Jeg veit at det er mange her som ønsker et vedtak fra kongressen som klart krever forbud av nazipartiet «Norsk Front». Kravet er reist i 13 — 14 forslag til kongressen, bl.a. fra mi ega avdeling, Oslo Støperiforening.

Stavanger Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening skriver at det vil være en hån mot det norske folket og

særlig dem som kjempa med livet som innsats, om et parti som står for nazisme og fascisme fikk oppstå.

La oss overvinne uenigheten om de øvrige sakene og gjøre et enhetlig og klart vedtak for forbud mot «Norsk Front».

Dette er de forslaga som Kjell Gjerset reiste:

Nr. 1351

Avd. 289, Stavanger Stein-, Jord- og Sementarbeiderforening, foreslår:

«Norsk Front.

LO-kongressen må kreve et klart forbud av nazipartiet Norsk Front. Det ville være ren hån mot det norske folket, og særlig de som kjempet med livet som innsats, om et parti som står for nazisme og fascisme fikk oppstå.»

Nr. 1361

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

For. 1, Oslo, foreslår:

«Oslo Bryggearbeideres Forening oppfordrer LO-kongressen til å bruke sin innflytelse til å få knesatt et lovforbud mot nynazister eller fascistiske partier i Norge. Yderst påkrevende i disse dager er et klart forbud mot nazipartiet Norsk Front.»

8 — 10 andre delegater reiste forslaget om forbud mot «Norsk Front». Odd Kapstad sa blant annet følgende (sitert fra protokollen):

«Odd Kapstad, Kommuneforbundet, mente det måtte være en grense for hva man skulle tillate av partier og tenkte på Norsk Front. Fagbevegelsen skulle huske at Hansteen og Wickstrøm var de første som døde for brune svin av bevegelsens medlemmer under krigen. Redaksjonskomitéen burde derfor inntatt et sterkere standpunkt i spørsmålet.»

AVVIS SPANSKE TILSTANDER I NORSK FAGBEVEGELSE

Pål Steigan:

«Dirigent, kongressdeltakere,

Jeg har blant annet stilt et forslag mot oljepolitikken til regjeringa, og forslag 1285. Men det jeg vil kommentere er dette:

Under avslutninga av debatten i går blei det satt fram et svært reaksjonært forslag av delegaten Holgersnes, nemlig forslag 1346*. Jeg ber delegatene bla opp på dette forslaget og lese det grundig. Innholdet i det er å innføre et forbud mot medlemmer og sympatisører av AKP(m-l) i LO. Innholdet er å kaste ut tusenvis av fagorganiserte p.g.a. den politiske oppfatninga de har. Innholdet er å innføre spanske tilstander i norsk fagbevegelse.

Mange delegater her som er uenige med oss, har sagt at de ønsker å bruke demokratiske virkemidler. Nå har dere muligheten til å vise hvor mye dere mener med disse forsikringene. Er dere oppriktige må dere uten å vakle stemme ned forslag 1346. Dette er ikke ei avstemming for eller mot AKP(m-l). Det er ei avstemming for eller mot det faglige demokratiet. Jeg oppfordrer folk som kommer etter meg på talerstolen, uansett partitilknytning, om å bli med i forsvaret av det faglige demokratiet ved å ta kraftig avstand fra det reaksjonære forslaget 1346.»

Dette er det reaksjonære forslaget som Holgersnes fremma:

* Se innlegget til Brynjulf Mugaas under kap. 1, LO-kongressen konstituerer seg. — Red.

Nr. 1346

NORSK TJENESTEMANNSLAG

Avd. 108—6, Tjenestemannslaget ved Universitetet i Trondheim, foreslår:

«Medlemmer av flere fagforbund i LO har den senere tid vist at de ikke respekterer sine forbund og LO's vedtekter.

Vi vil derfor foreslå at vedtektene blir innskjerpet.

Da disse brudd på vedtektene hovedsakelig har blitt satt ut i livet av medlemmer og sympatisører av partiet AKP(m-l), må vedtektene særskilt innskjerpes med henblikk på å stoppe disses nedbrytende virksomhet.

Dette partiet har også erklært seg selv som en hemmelig organisasjon. Partiet viser derved også en klart udemokratisk holdning som strider helt imot grunnprinsippet i vedtektene.

Under henvisning til §3, pkt. 2 a i vedtektene om medlemskap i NTL kan vi konstatere at dette partiet er beslektet med partier som har nazistisk eller fascistisk program.

Konklusjonen på dette er at vi vil foreslå at medlemmer av AKP(m-l) nektes medlemskap i LO og dens tilknyttede forbund.»

6 — 7 andre talere gikk mot dette forslaget. Det blei ikke tatt opp til votering!

Pål Steigans forslag om oljepolitikken:

- Ingen utvinning av olje til sikkerheten er garantert,
- Vekk med de utenlandske selskapene i Nordsjøen,
- Norge ut av IEA,
- Ingen boring nord for 62. breddegrad. (Stilles opp mot sekretariatets innstilling.)

Nr. 1285

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 1, Oslo, foreslår:

«Landsorganisasjonen krever at bygging av kjerne-
kraftverk ikke gjennomføres i Norge.»

Nr. 1090

NORSK BYGNINGSINDUSTRIARBEIDERFOR-
BUND

Avd. 410, Harstad Bygningsarbeiderforening, foreslår:

«LO-kongressen må kreve av den norske regjering at
den håndhever norsk suverenitet på en langt mer prin-
sippfast måte på Svalbard og i Barentshavet enn det
som har vært tilfelle hittil.»

Nr 1151

NORGES HANDELS- OG KONTORFUNKSJO-
NÆRERS FORBUND

Luftfartens Funksjonærforening foreslår:

«LO-kongressen krever at alle barn får et reelt tilbud
om gratis daghjems plass.»

Nr. 1160

NORSK KOMMUNEFORBUND

Tromsø Sykehus Personalforening, avd. 404, foreslår:

«Svalbard er norsk land. På bakgrunn av dette pro-
testerer man mot at Sovjet oppretter helikopterbasen
der.»

Nr. 1173

NORSK JERN- OG METALLARBEIDERFORBUND

Avd. 108, Levanger-Verdal, foreslår:

«Full åpenhet i alle saker som behandles på bedrif-
tenes styremøter.»

NORSK TRANSPORTARBEIDERFORBUND

Nr. 1186

Forening 13, Kristiansand, foreslår:

«Havnearbeiderne må få rett til fast representant i havnestyret.»

Nr. 1193

NORSK ARBEIDSMANDSFORBUND

Avd. 5, Oslo og Omegn Arbeidsmannsforening,
foreslår:

«LO krever at arbeidstakere tilstås gratis legeundersøkelse én gang i året ved kontinuerlig arbeid eller etter 1 000 arbeidstimer ved sesong- eller liknende arbeidsopdrag.»

Nr. 1194

Avd. 8, Sør-Trøndelag Arbeidsmannsforening,
foreslår:

«Bedriftslegeordning må kreves omorganisert og utbygd til å bli en del av det offentlige helsevesen, og til å omfatte alle arbeidsplasser og arbeidstakere.»

NEI TIL YRKESFORBUD

Brynjulf Mugaas:

«Dirigent, kongressdelegater.

Den siste tida har gitt oss mange eksempler på at arbeidssøkere nektes jobb. Dette er et resultat av den svartelistinga NAF har satt i gang. De har sendt ut et rundskriv der det åpent oppfordres til å kartlegge arbeidssøkeres politiske oppfatning. Dette er et grovt angrep på demokratiet i yrkeslivet. Det er et forsøk fra NAFs side på å skape tyske tilstander med «berufsverbot».

Denne yrkesforbudskampanja kommer nå fordi vi i de siste åra har hatt ei rekke streiker og økt motstand blant arbeidsfolk mot forverra leveforhold og arbeidsmiljø. Arbeidskjøpernes viktigste metode for å hindre bevegelse på grunnplanet og hindre de fagorganisertes

krav i å bli reist, er å angripe og isolere de kampinnstilte folka som har stilt seg i spissen for motstanden.

På Norsk Hammerverk blei som kjent en arbeider sagt opp på klart politisk grunnlag og han og hans arbeidskamerater kjemper fortsatt for å få gjort om denne oppsigelsen.

På landsmøtet til DNA kunne ei lærerinne fra Svalbard fortelle at hun holdt på å miste jobben på grunn av det politiske arbeidet sitt.

På EB blei 9 arbeidere oppsagt på politisk grunnlag etter ei «fei dem ut»-kampanje som klubbledelsen sto bak. Klubbledelsens utfall blir nå fulgt varmt opp av arbeidskjøperne. EB-arbeiderne som har blitt oppsagt, er blitt nekta jobb på bl.a. Mustad, Elco, Granfos, NEBB og Kodak Norge A/S. Her ser vi hvordan folk som støtter «ugras»-kampanja til Aspengren dømmer folk til arbeidsløshet. Ett skritt lenger går den som reiste forslaget her i går om å utelukke medlemmer og sympatisører av AKP(m-l) fra LO. Det er å åpne for å forby et lovlig parti med representanter i flere kommunestyrer og mange tusen aktive medlemmer og sympatisører. Dette grove angrepet på demokratiet må avvises blankt av kongressen.»

NEI TIL POLITIVOLD MOT ARBEIDERE I STREIK

Marit Engh krevde at LO-kongressen skulle gå mot politivold mot streikende arbeidere:

«Jeg fremmer forslag 1221 hvor det heter: «Forsvaret og/eller politiet skal ikke settes inn mot streikende arbeidere. Forsvaret skal kun nyttes mot inntrengere utenfra.»

Alle midler blei brukt for å knekke kampviljen til bryggearbeiderne og linjegydsarbeiderne. Det alvorligste og råeste middelet var politivolden. På brygga var

det oppmarsjert over 100 politifolk for å sleppe til streikebrytere.

Det er også avslørt militærøvelser retta mot streikende arbeidere i Trondheim og Odda. Vi må på det sterkeste gå mot slike overgrep og stemme for forslaget.»

GRATIS DAGHJEM TIL ALLE BARN

Hun fortsatte:

«Jeg fremmer på ny forslag om daghjem. Forslag 1152 til LO-kongressen krever at alle barn får et reelt tilbud om gratis daghjems plasser, og forslag 1149 krever flere daghjem, utvida åpningstid og går mot prisstigninga på daghjem.

Disse daghjemskrava gir jeg meg ikke på før det er gjennomført, fordi de er *helt* avgjørende for kvinnenes rett til arbeid og kvinnefrigjøringa.

Jeg må også si at jeg er helt sjokkert over den behandlinga de fleste av forslaga har fått på kongressen, det høgste organet i LO.

Å sende store blokker med forslag over til sekretariatet er det samme som å ta fra oss retten til realitetsbehandling av brennende krav som arbeidsfolk reiser.

Til arbeiderkvinnenes 60 år gamle krav om sjølbestemt abort, så må vi kreve det innfridd *nå*. Det blei vedtatt på forrige kongress, men sekretariatet har ikke tatt noen tiltak for det. Vi har en lov som er verre enn den vi hadde, og DNA og SV, som har stortingsflertallet, er ansvarlig for det.»

Nr. 1152

NORSK HANDELS- OG KONTORFUNKSJONÆRERS FORBUND

Oslo, avdeling 8, foreslår:

«LO-kongressen krever at alle barn får et reelt tilbud om gratis daghjemsplasser.»

Nr. 1149

NORSK GRAFISK FORBUND

Uttalelse fra forbundets landsmøte i 1975:

«Norsk Grafisk Forbunds landsmøte vil understreke nødvendigheten av økt takt i utbyggingen av daghjem.

Kvinnen må ikke betraktes som arbeidskraftreserve. Hun har krav på å kunne delta i yrkesaktivitet utenfor hjemmet på lik linje med mannen. Bl.a. mangelen på daghjem hindrer henne i dette. Derfor må myndighetene øke takten i utbyggingen av daghjemsplasser. Foreldre har krav på å føle at barna er i trygghet mens de selv er på arbeid. Barna har krav på et tilbud som gir dem muligheter for stimulerende og utviklende samvær med andre barn, og i et miljø der det skjer en pedagogisk tilrettelegging.

I dag er det et skrikende behov for daghjem.

Norsk Grafisk Forbund krever derfor:

- at myndighetene forserer takten i utbyggingen av daghjem.
- at staten overtar mer av det økonomiske ansvaret for bygging og drift av daghjem.
- at daghemssatsene ikke økes.
- at friplassgrensene heves.
- at åpningstidene på daghjemmene tilpasses foreldrenes behov mer enn i dag.»

Avstemming over diverse forslag

SVerne STØTTA REGJERINGAS INNVANDRINGSPOLITIKK!

Under avstemminga om innvandrings spørsmål blei forslaget fra Avd. 2—10, Regjeringskvartalet, NTL, tatt opp til avstemming. Vi har sitert forslaget før. Men vi gjentar det gjerne slik at leserne kan se hva avstemningsresultatet virkelig vil si:

«LO-kongressen vil skarpt kritisere den innvandringspolitikken som regjeringen og stortingsflertallet har knesatt.

Innvandringsstoppen, og nå i høst, visumtvang for pakistanere, tyrkere m.v., innebærer at Norge i praksis følger en innvandringspolitikk som er rettet mot arbeidere fra den tredje verden og som dermed fungerer rasistisk.

Ordningen med gruppeimport av fremmedarbeidere innebærer en alvorlig svekkelse av fremmedarbeidernes rettigheter i Norge. Denne formen for slavekontrakter er også en hån mot fagorganisasjonen.

Arbeidere fra andre land som kommer til Norge, må gis aktiv støtte mot rasistisk hets. Forbud mot nazi-partiet Norsk Front og effektiv og hard reaksjon fra myndighetenes side mot enhver form for rasediskriminering er krav fagorganisasjonen ikke firer på.

Landsorganisasjonen ser internasjonal solidaritet som uløselig knyttet til kampen for fremmedarbeidernes interesser i Norge. Kongressen vil derfor skarpt kritisere Skog og Lands opptreden i konflikten ved Norsk Champignon. Hvis ikke fagorganisasjonen selv tar fremmedarbeidernes interesser alvorlig og av-

viser alle tendenser til unnfallenhet i egne rekker, er dette i virkeligheten en kapitulasjon for rasistene.»

Forslaget avvist mot 7 — sju! — stemmer!

**KRAVET OM GRATIS DAGHJEM
OG INGEN ØKNING AV SATSENE;
«OVERSENDT SEKRETARIATET».**

Helt i tråd med de SV-bystyrerepresentantene som har stemt for økte daghjemspriser, så stemte det store flertall av SVere på kongressen for å sende hele pris-spørsmålet over til sekretariatet. Dette blei nemlig vedtatt mot 7 stemmer.

**PROTEST MOT SOVJETS HELIKOPTERBASE
PÅ SVALBARD AVVIST.**

Dette forslaget fra Tromsø Sykehus Personalforening, blei satt opp mot sekretariatets innstilling. I den heter det bl.a.: «Kongressen understreker i denne sammenheng Norges og Sovjetunionens og andre makters ansvar ...»

Sekretariatets forslag vedtatt mot 5 stemmer.

**KONGRESSEN VEDTAR FULL STØTTE
TIL POLITI OG MILITÆRE MOT
STREIKENDE ARBEIDERE!**

Opp mot forslaget fra avd. 242 av Norsk Elektriker- og Kraftstasjonsforbund om at forsvaret og/eller politi ikke skal settes inn mot streikende arbeidere, stilte sekretariatet følgende forslag:

«Forbundsstyrets innstilling:

Forbundsstyret kan ikke tiltre forslaget. Forbundsstyret viser til at en bor i en rettsstat, og forutsetter at slike virkemidler ikke vil bli brukt uten for å opprettholde ro og orden innenfor gjeldende lovverk.

Fra Sekretariatet:

Forbundsstyrets innstilling tiltres».

Dette reaksjonære forslaget, som innebærer full støtte til bruken av politi mot bl.a. bryggearbeiderne, Linjegodsarbeiderne og Hustadarbeiderne, blei vedtatt med «overveldende flertall»!

**KONGRESSEN: FULL STØTTE TIL
REGJERINGAS OLJEPOLITIKK.**

I uttalelsen som blei vedtatt «med overveldende flertall» prates det en del vagt om å bedre sikkerheten, men innholdet kommer klart fram i følgende kraftsats som avslutter uttalelsen: «Bare en regjering utgått fra arbeiderbevegelsen kan sikre at oljeinntektene ikke blir gjenstand for privatøkonomiske profittmotiver.» (!)

Denne uttalelsen sto opp mot bl.a. Steigans forslag, referert etter hans innlegg på side 140

Sekretariatets forslag blei vedtatt mot noe i underkant av 20 stemmer. Det betyr at minst 5—10 av de som stemte for bevilgning til SVs Ungdom, samtidig stemte for regjeringas oljepolitikk. Kort sagt en meget ansvarlig «opposisjon».

**KUPP FRA MØTELEDELSEN FORHINDRA
AVSTEMMING OM FORBUD MOT
«NORSK FRONT»!**

Det var 8—9 talere, utenom Gjerset, som tok til orde for forbud mot «Norsk Front». Men i redaksjons-

*komiteens innstilling var forslaga om forbud «for-
svunnet»!*

Under de andre punkta på dagsorden var det vanlig at delegatene i en oppklaringsrunde kunne reise forslag til voteringsgrunnlaget. Men denne gangen var det plutselig ikke mulig, «redaksjonskomiteens innstilling var vedtatt som avstemmingsgrunnlag.» Harald Minken hadde ordet til oppklaringsrunden og sa at «han saknet forslaget sitt om å totalforby «Norsk Front». Hvis vi har vedtatt at vi ikke skal stemme over mitt forslag, da skjønner ikke folk hva vi har vedtatt» (fra møtereferatet).

Da punktet om nynazistiske partier kom opp til avstemming, tok Pål Steigan ordet til forretningsorden og sa at forslaget om forbud mot «Norsk Front» ved et kupp blei unndratt realitetsbehandling, og ba om avstemming over forslaget her. «Dirigenten spurte forsamlingen om det var stemning for å fravike det voteringsgrunnlaget man tidligere hadde vedtatt? Det var det ikke.» (fra møtereferatet) Og kuppet var et faktum. Møteledelsen ville for enhver pris forhindre avstemming om forbud.

I stedet blei det stemt over et forslag fra Væring som sa at bakgrunnen for de nazistiske grupperingene var de samme samfunnsødeleggende ideer og politikk som Nasjonal Samling sto for, og henstilte til LO-ledelsen å følge nøye med i nazistenes virksomhet. Dette forslaget blei vedtatt mot to stemmer.

KONGRESSEN FORSVARER NAFs YRKESFORBUDKAMPANJE

Ei rekke representanter tok opp forslag mot yrkesforbud. Mot disse stilte LO-ledelsen et forslag der det bl.a. heter: «Norge er en demokratisk rettsstat ...» og «På den annen side kan ikke LO forhindre at NAF eller

andre organisasjoner gir sine medlemmer råd så sant dette skjer innenfor norsk lov.»

Dette ble vedtatt mot anslagsvis 40—50 stemmer!

**MÅLREISINGA OG LO:
«DET NEDSETTES EN KOMITE ...»**

Minken krevde ega avstemming over forslaget om språklig likestilling i LO. Dette blei avvist. Subsidiært blei det da stemt for et forslag fra Aksel Kloster om at det blir nedsatt en komite for å vurdere spørsmålet, som så skal legge fram innstilling til neste kongress.

**100 ÅR GAMMELT KRAV OM
FORLENGELSE AV NORD-NORGE-BANEN;
«OVERSENDES SEKRETARIATET»!**

Dette kravet blei reist og talt varmt for av ei rekke talere. Men det blei vedtatt «oversendt sekretariatet med overveldende flertall» (fra møtereferatet). Vi har dessverre ikke oversikt over hvor mange tidligere kongresser som har vedtatt det samme!

Punkt 11: Valg

STEM MOT DEN NYE LO-LEDELSEN!

Pål Steigan tok ordet etter at valgkomiteen hadde lagt fram si innstilling:

«Denne kongressen har vært en nyttig skole. Den har vært en skole i hvor langt LO-ledelsen er villig til å gå i sin maktarroganse for å prøve å knekke enhver opposisjon.

Den har vært en nyttig skole i hvordan krava fra arbeidsplassene blir avvist av det som skal være de fagorganisertes høyeste organ.

(Her blei Steigan avbrutt av møtelederen, Steen, som sa at dette innlegget ikke var til valg. Steigan svarte: «Jo, dette er til valg,» og fortsatte):

— Disse lærdommene skal vi ikke glemme, og vi skal heller ikke unnlate å bringe disse lærdommene videre ut på arbeidsplassene, til alle de fagorganiserte som hadde forhåpninger om at denne kongressen skulle slutte seg til deres krav.

(Ny avbrytelse: Dirigenten: — Jeg ber om at man holder seg til saken. Ellers blir jeg nødt til å avbryte. Steigan: — Det har Steen allerede gjort to ganger. Der- som han ikke avbryter igjen, skal jeg komme til konklusjonen.)

Disse lærdommene gjør det lettere for arbeiderklassen i Norge å innse hvordan LO-ledelsen står for ei borgerlig klassesamarbeidslinje, stikk i strid med arbeiderklassens interesser.

Disse lærdommene gjør det lett å konkludere slik; Ingen *virkelig* opposisjon her på denne kongressen kan stemme for valgkomiteens innstilling på noe punkt!»

STÅENDE HYLLEST TIL HALVORSEN

Tor Halvorsen blei valgt til LOs nye formann mot fem stemmer. Hele kongressen, minus fem, reiste seg til stående trampeklapp for Halvorsen, arkitekten bak «livsstandardparolen»!

Alle de andre medlemmene av sekretariatet blei valgt mot 5 stemmer. Leif Haraldseth blei valgt mot 6 stemmer.

SVER VILLE HA PENGER TIL Å BEKJEMPE AKP(m-l)

Etter valga blei det tatt opp bevilgninger til forskjellige organisasjoner, bl.a. AUF. Arvid Jacobsen, Arbeiderpartiets presseforbund (han som ville ha 5 kr. i måneden i fire år fra hvert LO-medlem til A-prensa) foreslo at bevilgningene til AUF blei økt fra 100 000 til 250 000 kr. Begrunnelsen var utelukkende bekjempelse av «myggen».

SVeren Per Ryanæs tok ordet og sa at han «syntes kongressen var i ferd med å strø ut penger. Han minnet om Muffetangens forslag om 100 000 kroner til SVs ungdomsorganisasjon. Skulle man stoppe myggen måtte man også støtte andre organisasjoner enn de med DNA-tilknytning som motarbeidet den.» (siteret fra møtereferatet)

SVeren Ryanæs var bare konsekvent i sin «opposisjon» i de tilfeller det dreide seg om å gjøre LO til mjølkeku, ikke bare for ett, men for to partier. Begrunnelsen hans for penger til SV og SU var som vi ser nøyaktig den samme som LO-ledelsens for bevilgninger til DNA og AUF: Holde DNA ved regjeringsmakta og bekjempe AKP(m-l) og Rød Ungdom.

I avstemminga var det bare 8 som stemte mot bevilgning til AUF. 21 stemte for bevilgning til SU.

I praksis var dette også den «ansvarlige opposisjonens» innsats for ungdommens krav på kongressen: Støtte til AUF!

Pengesløseri og bestikkelser

LO-ledelsen er aldri snau når det gjelder å sløse med medlemmenes penger. Det fikk vi eksempler på også på denne kongressen. Da delegatene møtte opp på den første kongressdagen venta det ei fin «kongressmappe» på dem. En utgiftspost på 90—100 000 kroner på kongressbudsjettet. Oppe i den fant delegatene utover de nødvendige sakspapirene også gaver til ca. 90 kroner hver.

Seinere i uka fikk delegatene Ouslands historie om «Fagbevegelsen i Norge» til ca. 170 kroner og noen andre bøker. Så vidt vi veit hadde de forskjellige forbunda fest for sine delegater der det vanka gratis mat og drikke til en ikke oppgitt sum. Delegatene fikk billetter til ei opera-forestilling og nok en gratis fest etter den.

I samband med denne festen skjedde det en lærerik episode. Til festen blei nemlig også solistene invitert, men ikke en eneste tekniker eller scenearbeider. (Teaterarbeiderne i Oslo har ikke glemt at da operaen hadde besøk av Peking-operaen i begynnelsen av 50-åra, så nekta de kinesiske aktørene å delta på festen til også scenearbeidere og teknikere var invitert. Men slikt sømmer seg altså ikke for norsk LO.)

Det hører med til historia at da fagforeningsformannen til film- og teaterteknikerne likevel stilte opp på operafesten blei han kasta ut.

Det er ikke urimelig at delegatene får dekt tapt arbeidsfortjeneste på en slik kongress. Det gir i det minste vanlige arbeidere samme mulighet til å delta som de fastlønte i LO-apparatet. Men det hører ingen steder

hjemme at kongressdelegater skal ha 130 kroner dagen i diett. En skal ha fine vaner for å spise for et slikt beløp! Ved siden av at alt dette er et stort sløseri med fagforeningskontingenten, så er det også en opplagt form for bestiktelser til delegatene. Dette er en del av hele det arbeideraristokratiske systemet i Norge i dag. Hele dette systemet må bekjempes fra grunnen av.

Sjølsagt avviste de fem delegatene fra Oslo Jern og Metall disse bestikkelsene og dette sløseriet. Dette er helt i tråd med motiveringa til det forslaget de reiste under vedtektene om å fjerne privilegier for faglige tillitsmenn. Det er Film og Teaterteknisk forening i Oslo som har sendt inn dette forslaget, og i motiveringa heter det blant annet:

«Vi kan ikke se at fagbevegelsen er tjent med å ha et sjikt av tillitsmenn/-kvinner, som på nesten alle områder er privilegerte i forhold til fagorganiserte ellers. Fagbevegelsen og arbeiderklassen vil være tjent med at alle privilegier fjernes, slik at mulighetene for at folk i slike verv fjerner seg fra arbeidsfolks rekker blir minimale.»

Etterord

LO-kongressen avviste krava fra grunnplanet og vedtok en ytterst reaksjonær politikk

Hovedtyngden av de forslaga som var sendt inn fra de fagorganiserte var progressive krav. Det overveldende flertallet av de vedtaka som blei gjort på kongressen var reaksjonære. Slik er fasiten etter den 24. LO-kongressen. Svært mange av disse vedtaka blei gjort med støtte fra stemmene til de delegatene som sokner til SV og «NKP». Fagorganiserte har all grunn til å merke seg hvordan denne såkalte «ansvarlige opposisjonen» i sak etter sak ga sin stemme til LO-ledelsens klassesamarbeidspolitik.

ET HANDLINGSPROGRAM FOR LØNNSNEDSLAG

Mot få stemmer vedtok kongressen LO-ledelsens plan om å redusere lønnskrava i tida som kommer. Det vil si at arbeiderklassen går en senka levestandard i møte, om den ikke reiser en aktiv kamp på grunnplanet mot dette. I tida som kommer blir det nødvendig med langt flere streiker og aksjoner om ikke lønningsposene skal skrumpe ganske kraftig. Det er dette svaret de fagorganiserte må gi på Halvorsens parole om «livsstandard».

Steigan sier i sin tale om handlingsprogrammet at det ikke er de fagorganisertes program, men ei dårlig kamouflert avskrift av regjeringas langtidsprogram og

DNA's valgprogram. Dette er ettertrykkelig bekrefta i et intervju med Trygve Bratteli, der han sa følgende:

«Langtidsprogrammet, LOs handlingsprogram og Arbeiderpartiets program må sees som et hele.» De utgjør en helhetlig strategi for lønnsnedslag fra DNA/LO-toppen. En strategi som borgerskapets regjering har utarbeidd for å sikre kapitalens profitt.

Handlingsprogrammet avviser også kravet om kortere arbeidstid og lavere pensjonsalder. Skal det skje noe på disse områdene før langt inn i åttiåra er det nødvendig å ta opp den lokale kampen for disse krava her også. Dette bør særlig de fagforeningene som har reist krav om dette til kongressen merke seg.

Handlingsprogrammet knesetter en rasistisk innvandringspolitikk, der LO-kongressens flertall har åpna veien for rene slavekontrakter for arbeidere fra den tredje verden.

Opp mot denne skammelige, sjåvinistiske linja må de fagorganiserte styrke den proletariske internasjonalsismen — styrke enheten mellom norske og utenlandske arbeidere.

PLAN FOR EI NY SUSPENSJONSBØLGE I FAGBEVEGELSEN

Mens mange fagforeninger sendte inn skarpe resolusjoner mot de suspensjonene som har funnet sted mot kommunister og andre klassebevisste arbeidere, vedtok LO-kongressen et forslag fra sekretariatet som forbereder ei ny bølge med suspensjoner i fagbevegelsen.

LO-sekretariatet våga ikke å gi seg inn på de ekstremt reaksjonære forslaga om å forby medlemmer og sympatisører av AKP(m-l) medlemskap i fagbevegelsen, slik en liten reaksjonær klikk har foreslått. Men de la fram et forslag der det hét at ei forutsetning for at et slikt vedtak ikke blei fatta, var at alle muligheter for å bruke eksklusjonsparagrafen lokalt blir benytta.

I vedtaket heter det at:

«Kongressen innskjerper den lojalitetsplikt som medlemskapet i LO medfører, og at det er i strid med denne lojalitetsplikt å sette seg utover organisasjonens vedtekter, lovlig gjorte vedtak, eller i øvrig å opptre på noen sådan måte at det kan skade organisasjonen. Medlemmer som gjør seg skyldig i sådanne handlinger, bryter derved forutsetningene for sitt medlemskap med den følge at de rettmessig kan utelukkes fra medlemskapet.

Når kongressen ikke har funnet å ville ta opp forslaget under nr. 56 til paragraf 2, så er dette ut fra den forutsetning at de enkelte organisasjonsledd gjør bruk av den adgang som de har til å utelukke medlemmer som i gjerning bryter den lojalitetsplikt som de har overfor sin organisasjon.»

Dette vedtaket blei fatta mot 6 stemmer.

Slik det er utforma, kan det brukes til klappjakt på *enhver* opposisjon i LO. Det innskjerper at folk kan ekskluderes for å *gå imot vedtak som er fatta i LOs organer*. Det betyr at folk kan bli ekskludert for å delta i en streik som LO-ledelsen stempler som ulovlig. Det betyr at folk kan bli kasta ut dersom de bekjemper planen om lønnsnedslag som kongressen har vedtatt. Det betyr at folk kan ekskluderes for å bekjempe regjeringas oljepolitikk, som også er bifalt av LO-kongressen. Kort sagt, all opposisjon, alle som på en eller annen måte står for ei klassekamplinje, skal uten videre ekskluderes, slik er LO-kongressens linje. Typisk nok er det ikke nevnt med ett ord at streikebryteri er i strid med medlemskap i LO. Dette er typisk for LO-ledelsens arbeiderfiendtlige linje og bør ikke overraske noen. Men arbeiderklassen bør merke seg hva slags linje suspensjonsbølga er uttrykk for.

På kongressen var det en reaksjonær klikk med NTLs Per Berge i spissen som gikk lengst i retning av å kreve forbud mot AKP(m-l). De fikk applaus fra et ganske stort mindretall av salen. Hittil har nazipartiet «Norsk Front» vært aleine med å stille slike paroler. Men det er tydelig at en del av arbeideraristokratiet nå jobber mer og mer aktivt for å skape en opinion for gradvis innføring av fascistiske tilstander i Norge. Derfor må alle klassebevisste og anti-fascistiske arbeidere slutte rekkene sine tettere sammen og forberede seg på å kjempe hardere mot slike framstøt.

NYE KOMBIOPPGJØR — OPPLEGG FOR TVANGSSENTRALISERING

Helst ville LO-ledelsen hatt et klart prinsippvedtak om fortsatte kombioppgjør. Men motstanden mot dette blant de fagorganiserte var for sterk til det, derfor valgte de ei linje med at kongressen skulle gi sekretariatet frie hender. Dette blei også i virkeligheten vedtatt etter at LO-ledelsen hadde gitt noen uforpliktende løfter om at oppgjøret i -78 skal bli et «forbundsvisst oppgjør». DNA/LO-ledelsen ønsker å ha muligheten til å avgjøre oppgjørsforma til etter valget. Bli det DNA-regjering vil de gå inn for størst mulig samordning. Bli det ei anna slags borgerlig regjering, vil de ha muligheten til å bruke forbundsvisse oppgjør. På lang sikt betyr handlingsprogrammet et klart standpunkt for kombioppgjør og statsinngrep som hovedlinje for lønnsoppgjøra. Her er det også grunn til å merke seg at ingen av SVerne på kongressen kritiserte handlingsprogrammet for dette, de var tvert om med på å godkjenne denne politikken med si stemmegiving.

LO-ledelsen har i lang tid jobba med å likvidere forbund og omgjøre LO til en organisasjon uten forbund der ansatte sekretærer har makta på alle plan. Sjøl om de i siste liten måtte frafalle forslaget om valg av ledelse

på livstid, har de gjennom å vedta organisasjonskomiteens innstilling fått frie hender til tvangsentralisering av LO i tida som kommer. De har fått frie hender til å jobbe videre med å slippe arbeidsledere inn i de reine arbeiderforeningene, for ytterligere å svekke klasseorganiseringa av arbeiderklassen. Nøyaktig hvor mange som stemte mot organisasjonskomiteens innstilling får vi aldri vite fordi DNA-formannen Reiulf Steen fuska med opptellinga fra dirigentplassen. Men det vi veit er at tallet ikke var over tjue. Det betyr at en del av de delegatene som stemte for bevilgning til SVs ungdom må ha stemt for organisasjonskomiteens innstilling. Var det redselen for å bli tatt til inntekt for AKP(m-l) som skremte SVere til nok en gang å stemme for en reaksjonær politikk? Hva nå grunnene må ha vært, så vil SV-sympatisører og andre få se virkninga av stemmegivinga til SVerne og kongressflertallet når LO-ledelsen kommer igang med tvangsorganiseringa for alvor.

HOVEDAVTALEN — TVANGSLOV MED SV-STØTTE

Det viktigste dokumentet i klassesamarbeidets arbeiderfiendtlige regelverk er Hovedavtalen. Det er Hovedavtalen som gir LO-ledelsen grunnlag for å forby streiker. Det er Hovedavtalen som pålegger en tillitsmann at han skal svike arbeidskameratene sine om LO-ledelsen har erklært streiken deres ulovlig. Det er i Hovedavtalen NAF finner de paragrafene som gir dem «rett» til å diktere hvem som skal være arbeidernes tillitsmenn. Hovedavtalen er «grunnlova» for klassesamarbeidet. Den representerer hundrevis av restriksjoner og forbud som holder den norske arbeiderklassen nede. Derfor er det ei svært sentral oppgave for alle klassebevisste arbeidere å ta opp kampen mot Hovedavtalen og alt den står for. Representanten

fra Oslo Jern og Metall, Pål Steigan, la fram følgende forslag: «Prinsippene i Hovedavtalen avvises».

Reglene på LO-kongressen gir ordstyreren rett til å avvise forslag dersom de «bare» blir støtta av representanter fra ett forbundsområde. For at Steigans forslag skulle komme opp til votering var det derfor helt nødvendig at det fikk støtte fra representanter fra andre forbund. Dette var med andre ord en prøvestein på hvordan SV stiller seg til den arbeiderfiendtlige avtalen. Og ganske riktig. *Ingen* representanter utover de fem fra Oslo Jern og Metall støtta forslaget, og dermed var det avvist av kongressen. Dette bør være en viktig lærdom for alle de arbeiderne som i de siste åra har fått føle på kroppen hva Hovedavtalen betyr. Dette gjelder telefonsentralmontørene, heismontørene, bryggearbeiderne, Linjegodsarbeiderne, Zinken-arbeiderne og alle de andre, som enten har hatt truselen fra Hovedavtalen hengende over seg, eller som har fått oppleve politioppbud og streikebryteri under dekke av Hovedavtalens krav om *fredsplikt*. Nå veit de at prinsippene i denne Hovedavtalen er godkjent av samtlige av de SVerne og «NKP»-erne som var på LO-kongressen. De veit også at de eneste som reiste den prinsipielle kampen mot Hovedavtalen var de fem representantene fra Oslo Jern og Metall.

KVINNEKRAVA — OVERSENDES PAPIRKORGA

LO-ledelsen har alltid hatt en arrogant og avvisende holdning til kvinnes kampkrav. Dette viste seg også på denne kongressen. Flere delegater tok opp konkrete og forpliktende forslag om å støtte kvinnekrava. Det gjaldt krava om rett til arbeid, gratis daghjem til alle barn, sjølbestemt abort nå, osv. Blant dem som reiste kvinnekrava på kongressen var det to vidt forskjellige linjer. Representantene fra Oslo Jern og Metall og et par andre ønska at kongressen skulle fatte forpliktende vedtak. Men opportunistene med lederen for «Oslo

faglige kvinnebevegelse», Gro Balas, i spissen, la seg på linja med at krava skulle oversendes sekretariatet. Før kongressen hadde de samme folka gitt kvinnene håp om at de skulle slåss for kvinnekrava på kongressen. Men lederne for «Oslo faglige kvinnebevegelse» er ute etter en eller annen form for anerkjennelse fra LO-ledelsen. Derfor presterte Gro Balas å framføre reine hyllingstaler for Tor Halvorsen og sekretariatet. Hun erklærte skråsikkert at når kvinnekrava blei oversendt sekretariatet, så ville det sikkert bli gjort noe med dem. Dette er stikk i strid med erfaringene til arbeiderkvinnene og andre progressive kvinner, som kjenner LO-ledelsen som en konsekvent reaksjonær og kvinnefiendtlig ledelse. Arbeiderklassen veit godt av erfaring at «oversendes sekretariatet» betyr å bli oversendt til den store papirkorga. Alt som tjener arbeiderklassens interesser og står i strid med interessene til den borgerlige LO-ledelsen vil lide samme skjebne om de oversendes sekretariatet. Dette veit sjølsagt revisjonistene også, men de er først og fremst ute etter å bli offisielt godkjent av LO-ledelsen, så får det gå som det vil med kvinnenenes krav.

EN HÅN MOT UNGDOMMEN

En stor del av de fagorganiserte i Norge er unge. Dessuten fins det blant ungdommen forøvrig store problemer som har oppstått på grunn av kapitalens klasseundertrykking. Særlig kampen mot arbeidsløsheten og for retten til arbeid står svært sentralt for ungdom i Norge i dag. LO-ledelsen gjør krav på å representere også de unges interesser. Men hva opplever vi på kongressen? Jo, vi opplever at praktisk talt det eneste som sies om ungdommen er støtte til den reaksjonære ungdomsorganisasjonen AUF. Dette er en hån mot ungdommen, og det viser hvor fjernt LO-ledelsen står fra arbeiderklassens virkelighet.

Kjell Gjersest fra Oslo Jern og Metall reiste derfor et forslag som tok opp noen av de mest sentrale ungdomskrava. Der heter det blant annet:

«Arbeidsledighetstrygden skal være 90 prosent av full lønn. Ungdom — og også kvinner — som søker arbeid skal ha full arbeidsledighetstrygd uansett om de har vært i arbeid tidligere eller ikke. Ungdom må få skikkelige fritidstilbud, fritidsklubber. Det må reises kamp mot politivold mot ungdom. ... Lærlingeloven skal gjelde hele landet. Streikerett for lærlinger. LO anerkjenner YLI som yrkesskoleelevenes og lærlingenes interesseorganisasjon. LO støtter YLIs krav om forhandlingsrett.»

Og hvilken skjebne fikk disse krava på kongressen? Jo, ganske riktig, oversendt til sekretariatet uten realitetsvotering. Så nå kan ungdommen være sikker på at krava deres er grundig gjømt bort i nye fire år, i det minste for LO-ledelsens del.

LO-LEDELSEN — EI ÅPEN DØR FOR SOSIALIMPERIALISMEN

Både Tor Aspengrens tale om internasjonale spørsmål og de vedtaka som kongressen fatta, viser mer enn klart nok at LO-ledelsen på mange punkter gjør seg til talsmann for den samme analysen av den internasjonale situasjonen som den nye herskerklassen i Sovjet. I LO-ledelsens verdensbilde fins det bare «fred og avspenning». De lukker entusiastisk øynene for at det fins to supermakter som forbereder en ny krig. Gjennom vedtaka på kongressen har de forplikta seg til å fortsette arbeidet med å prøve å blinde arbeiderklassen på samme måte.

LO-kongressen ga sin tilslutning til at LO skal ha kontakt med de fascistiske «fagorganisasjonene» i Øst-Europa, at LO skal late som om Tsjekkoslovakia ikke er okkupert og som om ikke «fagorganisasjonen» i

Tsjekkoslovakia er leda av quislinger for den sovjetiske okkupasjonsmakta. I spørsmålet om Svalbard og Barentshavet fatta kongressen vedtak som bygger opp under og styrker sosialimperialismens framstøt mot Norge.

Det er også tydelig at Sovjet og revisjonistene ellers i Øst-Europa setter stor pris på denne tendensen i norsk LO og at de oppmuntrer den på alle måter. Blant annet blei kongressen hilst både av den sovjetiske, den tsjekkosllovakiske og den øst-tyske «fagorganisasjonen».

Dette viser hvordan sosialimperialismen har skaffa seg et fotfeste i arbeideraristokratiet i Norge, og at Sovjet bruker dette som ledd i sine psykologiske krigsforberedelser. Sentrale deler av arbeideraristokratiet i Norge har tatt på seg oppgava med å sløve årvåkenheten i arbeiderklassen mot krigsfare. Kongressen varsla om at denne utviklinga vil gå fortore i framtida. Dette lærer arbeiderklassen på nytt riktigheten i Lenins læresetning: «Det er umulig å bekjempe imperialismen uten samtidig å bekjempe opportunismen».

HVORDAN DE FEM REPRESENTERTE JERNARBEIDERNE I OSLO

Det går fram av denne boka hvilke forslag de fem representantene fra Oslo Jern og Metall stilte, og hva de sa for å begrunne disse forslaga. Dette er handfaste beviser på at de fem var uredde og konsekvente representanter for arbeiderklassens interesser. Jernarbeiderne i Oslo har grunn til å være fornøyd med at de var representert av slike ubestikkelige folk, delegater som aldri lot seg presse til å frafalle de fagorganisertes krav uansett om de reaksjonære brukte alle slags skjellsord og triks.

Jernarbeiderne i Oslo bør også merke seg at de fem

systematisk reiste forslag som er vedtatt av jernarbeiderne i Oslo sjøl.

De stilte f.eks. forslaget fra avdeling 235, støperiarbeiderne, om å gå imot kombioppgjør, mens formannen i avdeling 1, Svein Christiansen, stemte imot. De reiste kravet fra avdeling 1 om at det ikke skal bygges kjernekraftverk i Norge. Svein Christiansen stemte imot.

Pressa laga ei voldsom kampanje før kongressen om at de fem ikke var representative. Men hvem er representative for jernarbeiderne i Oslo! Er det de som kjemper for deres interesser eller de som motarbeider dem?

Det møtet som valgte de fem vedtok først at representantene til kongressen måtte reise kampen mot yrkesforbud, mot kombioppgjør og mot «Norsk Front». De fem fulgte dette pålegget fra avdelingsmøtet, og de gikk aktivt inn i debatten for å føre denne kampen. Når Oslos jernarbeidere ikke fikk krava sine gjennom på kongressen, må det sjølsagt lastes den kongressen som avviste dem og ikke de representantene som førte an i kampen for disse krava.

Ingen må undervurdere vanskene med å føre ei konsekvent opposisjonslinje på en slik kongress. Det blir behandla hundrevis av forslag i et stort tempo, og stadig bruker LO-ledelsen makta si for å skape forvirring og hindre opposisjonen i å få opp sine forslag til votering. Med noen ganske ubetydelige unntak klarte de fem fra Oslo Jern og Metall alltid å være på høyden og avsløre denne taktikken. De opplevde mer enn en gang at de var de eneste som stemte for progressive forslag som var satt fram av andre delegater!

For å være i stand til å stå opp mot klasse-samarbeidsfolkas velsmurte maskineri og drevne møte-manipulering er det nødvendig å stå fullstendig fast på klassekamplinja uten å vakle. Det er nødvendig å ha en god oversikt over de spørsmåla som skal behandles, slik at en er i stand til å avsløre alle innebygde feller i for-

slaga. Det er nødvendig å ha god organisasjonskunnskap og alltid være svært årvåken. Det er derfor ei ildprøve å være i opposisjon på en LO-kongress. Denne boka viser at de fem delegatene fra Oslo Jern og Metall besto denne prøva med heder.

HVEM UTGJORDE LO-KONGRESSEN?

Det er grunn til å reise spørsmålet om hvordan det har seg at LO-kongressen kan vedta ei linje som til de grader er i strid med arbeiderklassens interesser. Årsaka er at LO-apparatet er helt i arbeideraristokratiets makt. Folk som er lojale mot borgerskapet sitter i alle nøkkelposisjonene, og hele klassesamarbeidssystemet produserer denne typen folk. LO-kongressen var stort sett handplukka folk, folk som blei delegater fordi de følger LO-ledelsens linje i ett og alt. Reiulf Steen skrøyt av at 250 av delegatene var medlemmer av DNA, men i virkeligheten er dette en innrømmelse av *hvordan* kongressen blir sammensatt. Det var bare et fåtall av delegatene som var valgt direkte på medlemsmøter, slik som delegatene fra Oslo Jern og Metall. De andre var valgt på en slik måte at forbundsstyrene fikk stor makt over sammensetninga. Flere steder forteller fagorganiserte at de leste i avisene om hvem som var valgt, før de sjøl hadde stemt. Det viser hvor skråsikre pam-pene var på at det var umulig for medlemmene å rokke ved deres innstilling.

I mange forbund foregår valga på landsbasis med bare ei liste. Formelt er det adgang til å stemme på andre kandidater. Men i virkeligheten er det forbudt å stille opp andre lister eller samordne motkandidater på landsbasis. Derfor vil den offisielle lista nesten alltid gå igjennom.

I tillegg stiller flere forbundsstyrene med egne delegater. Forbundsstyret i Jern og Metall har f.eks. 6 delegater, dvs. mer enn den største avdelinga i for-

bundet. På denne måten er de heltidsansatte en svært stor andel av kongressen.

LO-kongressen er på denne måten sikra ei sammenheng som tjener borgerskapet. Det at de fem delegatene fra Oslo Jern og Metall stadig stemte aleine, at de blei skjelt ut osv., er ikke noe uttrykk for at de var isolert fra arbeiderklassen. Arbeiderklassen glimra nemlig stort sett med sitt fravær.

Dette betyr slett ikke at en kan skjære alle de øvrige delegatene over en kam. Det fans tendenser til en opposisjon blant en del delegater, slik denne boka viser. Men denne tendensen kunne aldri bli til en konsekvent opposisjon så lenge disse delegatene fortsatte å henge fast i klassesamarbeidsideologien. Kongressen burde ha demonstrert hvor håpløst det er å forsøke å stå med ett bein i hver leir.

SV OG «NKP» — HANS MAJESTETS LOJALE OPPOSISJON

SV og «NKP» har etter kongressen forsøkt å skyve skylda for sine egne reaksjonære gjerninger over på delegatene fra Oslo Jern og Metall. Logikken i dette er slik: Når SVerne stemmer for å godkjenne LO-ledelsens politikk de siste fire åra, så må marxist-leninistene ta skylda, fordi *de* stemte imot å godkjenne denne politikken!

Dette er ikke noe annet enn et svært ynkelig forsvar for sin egen opportunisme og feighet. Når SV-lederen Froyn snakker om at opposisjonen blei manipulert bort, så dekker han over at SVerne stemmegivning på kongressen er et direkte uttrykk for SVs faglige politikk. I virkeligheten løp en lang rekke SV-ledere ut og inn av LO-kongressen for å lede fraksjonen sin. Både Froyn sjøl, Kirsten Rytter, Ove Larsen og Karl Richardsen gikk omkring i korridorene og dirigerte troppene. Når SV ikke sto fram som en opposisjon på

kongressen betyr det simpelthen at *SV ikke var noen opposisjon*.

De SVerne som var valgt til kongressen var ikke noe sted valgt i opposisjon til de lojale DNA-folka. De SVerne som var på kongressen, var der fordi de var godtatt av DNA. De var ført opp av sosialdemokratene på de offisielle listene. Dette gjorde DNA-folka i trygg forvisning om at SVerne sto for den samme linja som de sjøl i alle hovedspørsmåla og derfor ikke ville by på noe problem på kongressen.

SVerne på kongressen levde opp til sosialdemokratenes forventninger. De var der ikke som noen opposisjon *mot* LO-ledelsen. De var LO-ledelsens lojale opposisjon.

Dette bekrefter SVs rolle i klassekampen i Norge, eller for den saks skyld på Stortinget. SV er et borgerlig regjeringsparti uten ministre. Det er et parti som ønsker å opprettholde det bestående, bare de sjøl får en plass i sola. Ingenting av det SVerne gjorde på LO-kongressen var av en slik karakter at DNA/LO-ledelsen vil ha noen betenkeligheter med å fortsette å tildele dem noen «bein» nå og da. SVeren Ryanæs talte til og med varmt for å få LO-ledelsen til å forstå hvor stor nytte den har av SV i kampen mot marxist-leninistene. Uten å være klar over det understreka han på den måten den gamle lærdommen om at revisjonismen og opportunismen er borgerskapets beste våpen i arbeiderbevegelsen.

Når det gjelder «NKP» så sies det at noen delegater på kongressen tilhørte det partiet. Det er mulig det. Men det var umulig å se noen som helst forskjell på eventuelle «NKP»ere og sosialdemokratene ellers. Det eneste som skilte ut «NKP»erne var at de var enda mer rabiante i anti-kommunismen sin. Det er derfor umulig å snakke om at «NKP» utgjorde noen opposisjon på LO-kongressen. Derimot fins det folk i DNA som ligger nær opp til de bresjnevistiske og sosialimperialistiske synspunktene til «NKP». Det er derfor nødvendig å slå fast at «NKP» er et viktig redskap for Sovjet i å spre

slike synspunkter i arbeideraristokratiet. Dette betyr at det ikke er noen grunn til å undervurdere «NKP», sjøl om partiet er lite og temmelig udugelig. Det er nødvendig å føre en innbitt kamp for arbeiderklassens interesser mot «NKP»s moderne revisjonisme. Ikke minst i fagbevegelsen.

SVAR PÅ KONGRESSEN MED Å REISE DEN LOKALE KAMPEN

LOs 24. kongress har i de aller fleste spørsmåla fatta reaksjonære vedtak. Kongressen har stadfesta klasse-samarbeidslinja og vendt tommelen ettertrykkelig ned for de aller fleste krava fra grunnplanet. Samtidig varsla kongressen om at ei ny tid er i emning. For første gang på årtier stilte det en prinsippfast opposisjon med solid forankring i klassekamplinja. Sjøl om denne opposisjonen er liten, så er den lovende, fordi den viser at klassekamplinja og den revolusjonære politikken får økt oppslutning i arbeiderklassen. Derfor gir opposisjonen nytt håp til alle dem som har trudd at det ikke nytter å kjempe. Slik bør kongressen være en inspirasjon til å slutte seg tettere sammen om den revolusjonære linja som marxist-leninistene er de fremste representantene for. Den bør være en inspirasjon for langt flere til å ta opp kampen.

Og det er nettopp det som bør være svaret på LO-kongressens linje. Kampen mot classesamarbeidslinja må reises lokalt i fagbevegelsen. Gjennom å ta opp den lokale kampen mot kapitalister og classesamarbeidsfolk kan LO-kongressens linje gjøres til papirvedtak. Vedtaket om lønnsnedslag kan settes ut av kraft ved at arbeidsfolk tar opp kampen for lønnskrav på sin egen arbeidsplass. Gjennom streiker og aksjoner kan planen om et lønnsnedslag gjøres til skamme, akkurat som linja med å suspendere klassebevisste arbeidere kan avvises i den lokale kampen.

KAMP MOT REVISJONISMEN — FOR EN REVOLUSJONÆR FAGLIG POLITIKK

LO-kongressen har vist at skillet mellom politikken til DNA/LO-ledelsen, SV-ledelsen og «NKP» på den ene sida og AKP(m-l) på den andre sida er som mellom ild og vann. Kongressen viser at den virkelige ledelsen for opposisjonen mot klassesamarbeidspolitikken er det AKP(m-l) står for. Ikke noe annet parti er i stand til å utforme ei linje som på denne måten uttrykker hele arbeiderklassens interesser. Ikke noe annet parti er i stand til å forene arbeiderklassens langsiktige og kortsiktige interesser, slik AKP(m-l) gjør. Fordi partiet har en klar analyse av kapitalismen og statens klassekarakter er det også i stand til å stake ut den revolusjonære vegen til sosialismen. Det har utvikla en faglig politikk og en faglig praksis som har gitt styrke og riktig retning til de klassekampene som arbeiderklassen har ført i de seinere åra.

I Prinsippprogrammet til AKP(m-l) heter det:

«Det er eit prinsipp for partiet vårt å stå saman med dei arbeidande massane i den daglege klassekampen dei fører. Samstundes går ikkje partiet med i desse kampane som eit passivt etterslep på den spontane rørsle. Partiet går med i dei for å målretta dei alltid skarpare mot reaksjonen, mot borgarskapet, monopola og imperialismen. Partiet nøyer seg ikkje med å vera den mest lojale og beste kjemparen for dagsinteressene. Det går alltid vidare, held fram dei langsiktige måla, brukar dei små daglege kampane som reiskapar for alltid å forklåra at den store kampen, for revolusjonen og sosialismen trengst. Dette er ei *revolusjonær line* for dagskampen.»

Derfor trenger arbeiderklassen AKP(m-l). Den trenger marxist-leninister til å gå i spissen for kampen enten det skjer på en LO-kongress eller ute på arbeidsplassene. Framgang for den revolusjonære faglige linja

til AKP(m-l) er derfor en framgang for arbeiderklassen, en framgang på den vegen som engang skal frigjøre arbeiderklassen fra lønsslaveriet.

Dagen etter delegatvalget i Avd. 1 Jern og Metall:

«PÅ SPARKET» MED HERADSTVEIT, FISKERUD OG STEIGAN

(14. april 1977)

Heradstveit: — Ja, det var egentleg eit kupp, det som skjedde i går kveld, Steigan?

Steigan: — Nei, på ingen måte. Det var et vanlig, lovlig innkalt avdelingsmøte, varsla i god tid på forhand. Det blei stilt motkandidater. Men det er vel gjerne sånn at når representantene for det bestående, når pampene lider nederlag, da er det kupp. Men når de sjøl gjennomfører reaksjonære forslag på dårlig besøkte møter, forslag som aldri har vært ute hos medlemmene til behandling, ja, da kalles det ikke kupp.

Heradstveit: — Så De godkjenner kort og godt ikkje uttrykket «kupp» i denne sammenhengen?

Steigan: — Nei, på ingen som helst måte.

Heradstveit: — Kva gjer Fiskerud?

Fiskerud: — Ja, det er klart at «kupp» er det eneste ordet som er dekkende her. Og det er i grunnen i og for seg ikke noe problem å få til innafor Jern og Metall. Hvis for eksempel en av de store verkstedklubbene virkelig ville organisere et slikt forhold, så er det klart at hvem som helst av dem kunne fått samtlige. Spørsmålet her er nemlig ikke at det har blitt en del delegater fra forskjellige arbeidsplasser. Det er ei samla AKP-gruppe som skvisa ut hele fagforeningsorganisasjonsapparatet som er valgt på arbeidsplassene og dermed foretok et regulært kupp, og som sagt ikke er noe problem med å gjøre, fordi hvis du sitter med en slags mobilisering den ene dagen og en kontra-mobilisering, så er det klart at det er et umulig organisasjonsforhold innafor en ...

Heradstveit: — Kan eg spørre, foregjekk dette i lovlege former, meiner De, Fiskerud, eller var det noe ulovleg i dette, noe som var imot reglement eller andre vedtekter?

Fiskerud: — Nei, det er klart at du kan ikke si på den formelle sida at det for eksempel ved at vi ikke har bokkontroll, det er medlemmer som kommer inn, og det er medlemmer alle sammen, men det er sjølve opptrædenen, altså kuppet i seg sjøl som er ekstraordinært. Men sjølve den formelle, for eksempel inngangen og adgangen til møtet, den skjedde da på en skikkelig måte.

Heradstveit: — Då er vi kome så langt at begge to er einige i at det i alle fall ikkje har foregått noko irregulært, ikkje sant? Kan eg spørre Steigan om dette resultatet kom som eit sjokk for AKP? Var dette noe ein hadde venta, at ein skulle få alle fem utsendingane?

Steigan: — Først vil jeg kommentere det Fiskerud sier. Han må jo da innrømme at jeg og de andre delegatene er valgt på lovlig vis. Det ber jeg da folk merke seg. Som et sjokk? Det vil jeg ikke si. Vi har reist forslag i denne avdelinga i mange år. Enkelte ganger har de blitt vedtatt og enkelte ganger har de blitt nedstemt. Og det er klart at mot de delegatene som var stilt opp fra styret, så måtte det stilles motkandidater. Kandidatene som var stilt opp fra styret, de vender seg mot det som er de overveldende krava som har kommet inn som forslag til LO-kongressen, nemlig kamp mot kombioppgjøret, kamp mot lønnsnedslaget, for frie forbundsvisse oppgjør, forbud av det nye nazi-partiet «Norsk Front» og kamp mot yrkesforbud.

Heradstveit: — Men hadde AKP-gruppa venta seg at dette ville utvikle seg slik det gjorde eller kom det uventa? Det er spørsmålet.

Steigan: — Nei, våre motstandere gjorde en veldig dårlig, uventa dårlig jobb på møtet. De argumenterte så slett for sine standpunkt, og de som var foreslått fra styret hadde ikke engang ordet i den generelle debatten

om hva som skulle skje på LO-kongressen. Så jeg trur at vi vant en god del stemmer gjennom diskusjonen.

Heradstveit: — Men korleis kunne dette skje da, Fiskerud, av 18 000 medlemmer, og De vil vel hevde at det var 150 AKP. Korleis kunne dette skje?

Fiskerud: — Ja, det er det vel selvfølgelig flere årsaker til. Men det er klart det at Steigan for eksempel her er inne på framgangsmåten her. Det er klart at det han sier om de foreslåtte kandidatene, det er kandidater som ble valgt med overveldende flertall på årsmøtet. Der var det 1000 medlemmer. Der stilte også AKP opp med sin fraksjonsvirksomhet. Men de fikk 96 stemmer. Det var omtrent det tallet som gikk igjen på samtlige avstemninger, når konfrontasjonen ble gjort gjeldende for eksempel ved valg osv.

Heradstveit: — Ja, korleis kunne møtekarakteren då snu sånn totalt?

Fiskerud: — Jo, det kommer av at de folka selvfølgelig har fått den tilliten. Og som jeg sier, det er klart at vi kan beklage møtedeltagelsen, det er flere årsaker til, og det er en pågående debatt i fagbevegelsen om å få retta på det. Men man skal være klar over også at det er ikke all verdens betydning at for eksempel valget av delegater i den forbindelse at noen er villige til å foreta et kupp. La oss si at vi nå kjenner til valget. De folka får jo tillit. Stort sett så er det slik at man får forslag fra klubber. Man behandler dette i styret. Innstilt her det var jo klubbformenn, fra små bedrifter, mellomstore bedrifter og fra de store Oslo-bedriftene, som er valgt på et meget klart grunnlag, og som står sterkt i sine grupper. De fem som nå kom inn, hå, de er blant annet ekskludert fra sine foreninger. Folk vil ikke ha noe med dem å gjøre. En mann på for eksempel Nyland Vest, han får ikke engang lov til å delta på klubbmøtene, for arbeidsfolk vil ikke ha noe med ham ... Dette er folk som folk tar avstand fra. Vi har vært opp-tatt av ett problem, det er hvordan vi skal få mest mulig rettferdig fordeling på LO-kongressen. Vi har ikke

greid skikkelig å løse det spørsmålet. Det gjenstår ennå. Det skal vi gå ut på grasrotplanet. Men en en gang ting, i dette tilfellet fikk vi inn fem stykker som bare er AKP i Oslo Jern og Metall. Vi har ingen andre. De stemmene som Steigan sier de fikk under denne diskusjonen, nei, det var frelste AKPere hver eneste en. De stemte likt på alle spørsmål. Det var ingen distansering på noe som helst spørsmål.

Heradstveit: — Steigan.

Steigan: — Ja, jeg vil si der at framstillinga fra årsmøtet i avdelinga stemmer jo slett ikke. For der var det jo den største opposisjonen som har vært noen sinne, og ett av forslaga som var oppe, nemlig mot å pøse fagforeningspenger inn i de borgerlige arbeiderpartiene, så var det jo 300 stemmer mot den linja som styret sto for. Det var 250 stemmer for linja med kritikk av styret på Jøtul-saka. Og dette styret har gjort seg så upopulært blant fagorganiserte i Oslo at de har hatt vanskelig for å få folk til å stille på avdelingsmøtene tidligere.

Heradstveit: — Men der står vi vel i den situasjonen at disse fem har bunde seg til for eksempel å arbeide imot det kombinerte oppgjeret, for eksempel på LO-kongressen, ikkje sant, mens antakelig stemninga blant de 18 000 er den motsatte, eller hur?

Fiskerud: — Nei, det er det ingen grunn til å si. Det er klart at Steigan stilte en slags form for kabinett, ikke Steigan da, men hans representanter går forsåvidt ut på ett, fordi det er omtrent som å høre et ekko hele veien. Men det som gjorde da et slags kabinettsspørsmål og krevde at representantene skulle stille opp på møtet med et slags bundet mandat, et vedtak som da ble vedtatt av det samme flertallet som da åpenbart var tilstede. Men det er klart at det er ikke slik det foregår. De som ble valgt og de som ble stilt opp til valg på LO-kongressen, de møter med et fritt mandat. Det kan ikke ha vært annerledes, og du kan jo ikke binde opp mandatene fra Oslo når resten av landet møter med fritt mandat. Men det er klart at de ble valgt fordi de har

tillit, og det er klart at det har de jo, bortsett fra at da selvfølgelig når dette organiserte kuppet ...

Heradstveit: — Kan eg spørre Fiskerud, De har jo i dag hatt ei viss kjensle av stemninga i LO og i fagforbunda. Kva har reaksjonen på dette som skjedd vore på sentralt LO-hald for eksempel?

Fiskerud: — Vel, jeg skal ikke uttale meg på vegne av Aspengren og våre forbundsformenn osv. Jeg har jo ikke hatt så god kontakt. Men en del refleksjoner er det klart at ...

Heradstveit: — Men kva har skjedd på Youngstorget i dag? Har det vore ei rekke møter?

Fiskerud: — Ja, det kan en si at i og for seg er det klart at en ser på det som veldig alvorlig at en suspenderer for eksempel fra en klubb på Aker skal representere på LO-kongressen. Vi må blant annet huske på at i vedtektene til Jern og Metall så står det at folk som for eksempel skjeller ut, sjikanerer tillitsmannen og opptrer uverdige osv., de kan ekskluderes, suspenderes eventuelt da fra foreningsområdene.

Heradstveit: — Så det har vore ei rekke møte omkring desse tinga i dag?

Fiskerud: — Ja, det er klart at det har det vært. Og det er klart at i og for seg kommer det som et sjokk for vi er ikke vant til, vi har kanskje ikke apparat til å møte ekstremistorganisasjoner, blant annet som har slått til her.

Heradstveit: — Har det vore møte rundt om i klubbane også i dag?

Fiskerud: — Ja, vi har hatt klubbmøte på Asea-Per Kure, og der har vi, i likhet med på årsmøtet har vi sju AKPere. De går gjerne under betegnelsen de sju små dverger. De verken vokser eller minker. De er der trofaste, de tilhører menigheten til Steigan, og de var også de eneste som gikk imot når vi i dag vil oversende til avdelingen et krav om at det blir holdt et nytt medlemsmøte og hvor man omstøter valget av disse fem

som ikke er representative og som er uverdige representanter for Oslo-avdelingen.

Heradstveit: — Så det som er i ferd med å skje nå er at klubbstyre etter klubbstyre vil gjere liknande vedtak?

Fiskerud: — Ja, det kan ikke jeg svare for, for klubba må sjøl avgjøre de sakene.

Heradstveit: — Kva trur De som erfaren fagforeningsmann om dette, kva vil skje nå framover?

Fiskerud: — Vi har fått eksempler i dag på at det er en ganske stor reaksjon på at slikt kan skje, og det betyr jo bare, selvfølgelig at man sier at dette må vi gjøre noe med. Virkemidlene, og hvordan vi skal opptre, det er klart at det må tas opp i fagforening etter fagforening. Og det tar litt tid. For det første er det skiftarbeidere, det er store klubber, det er en prosedyre som en må gjennom. Jeg er ikke villig til å svare på vegne av dem, bortsett fra at det som er registrert i de klubbene i dag, det er en voldsom forbitrelse på sjølve arbeidsgølv.

Heradstveit: — Men eg forstår det då slik at det nå er reaksjon i gang som går ut på å få omstøytt dette på ein eller annan måte, Steigan. Trur De verkeleg at De vil bli sitjande som utsending på LO-kongressen i mai, eller kva trur De realistisk?

Steigan: — Jeg er ikke overraska over at pampene nå forsøker å omstøte dette ...

Heradstveit: — Men det er ikkje pampene, det er jo klubbstyret på Asea-Per Kure.

Steigan: — Hva slags diskusjon som har vært på Kure, det kan jeg ikke uttale meg om. Har arbeiderne på Kure fått greie på at blant andre Fiskerud ikke ville uttale seg om sin holdning til det kombinerte inntektsoppgjøret, hvordan han ville stemme når det kommer opp forslag om å forby AKP, jeg går ut fra at de ikke har fått vite noe som helst om dette her, at dette er klubba gjennom på veldig kort og manipulerende vis, sånn som pampene har for vis.

Heradstveit: — Men fryktar De at det vil bli sett i

verk aksjonar nå som skal kunne omstøyte det som skjedde?

Steigan: Jeg regner med at de vil bruke alle mulige tiltak, at de er redde for at det skal komme kampinnstilte folk på LO-kongressen. I denne boka med forslag til LO-kongressen, som er kommet fra hele landet, fra klubber og foreninger, så er det veldig mange bra forslag — forslag som jeg blant annet har forplikta meg til å reise på LO-kongressen, kamp mot den reaksjonære politikken som LO-ledelsen står for. Det er klart at de er redd for at det skal komme sånne representanter på LO-kongressen og at de vil prøve å forhindre det på et eller annet vis.

Heradstveit: — Kva trur De realistisk ville vere råd, hvis nå altså grasrota i Jern og Metall reiser seg i en enorm reaksjon mot det som skjedde. Vil det då vera råd å omstøyte dette vedtaket, eller korleis er det?

Steigan: — Når det gjelder denne enorme reaksjonen, har jeg snappa opp en del reaksjoner også. Det er fra folk som står nokså langt fra meg partipolitisk, som sier at dette hadde disse pampene veldig godt av, fordi de har drevet og manipulert med disse postene nå i så lang tid, og de hadde godt av å få svar på tiltale. Forøvrig, når det gjelder spørsmålet om hvem som er representative, så mener jeg at det er et klart representativt krav for disse sakene som vi forplikta oss til å fremme på LO-kongressen. Disse klubbformennene som var stilt opp av avdelinga, de stemte jo ikke for denne resolusjonen, enten stemte de imot eller så stemte de avholdende. De er i utakt med det som veldig mange fagforeninger og klubber over hele landet nå reiser, nemlig en massiv protest mot denne oppgjørsformen som betyr lønnsnedslag og dårligere kår for arbeiderklassen.

Heradstveit: — Fiskerud.

Fiskerud: — Nei, det er klart at som Steigan egentlig prøver å si, det er noe stort tøv, som det pleier å være forresten. Saken er den, AKP har ingen innpass i norsk

fagbevegelse. Den har sju dverger på Kure. Den har 12—13 på Nyland. Og sånn er det rundt hele. Det vet vi, det ser vi på gallupen, det er et sånt promilleparti, basert på en sånn menighet der Steigan er ypperstepres-ten. Det er klart at disse har ingen innflytelse på arbeidsplassene, bortsett fra en ting, de er politikere 24 timer i døgnet, de lager bråk og uro så fort de kan, de, de skriker litt, ikke sant, når det smeller litt i Tromsø, på den klassepurken de fordømmer hver eneste dag, de vil altså bruke demokratiets virkemidler når de kan det, mens de for eksempel fordømmer alle disse organisasjonsleddene. De går jo gjerne mot Landsorganisasjonen på godt og vondt, det er ikke spørsmål om å behandle fra sak til sak. Så det som Steigan sier her, det er fullstendig feil. AKP, den har ingen innpass. Årsmøtet dokumenterte styrken til Jern og Metall. Da var det 96 i valga, av de 1000 som var tilstede. Det er klart at nå, hvis det for eksempel, la oss si skjer et krav fra verkstedgølvet — og det håper jeg at det gjør rundt om i klubbene, at dem ikke lenger finner seg i at disse dverga egentlig skal ha innpass i norsk fagbevegelse, så skal du få se på et virkelig stormøte i Jern og Metall, som dokumenterer den plassen som AKP har i forumet, og det er omtrent lik null.

Heradstveit: — Då kan vedtaket frå i går bli omstøytt, altså?

Fiskerud: — Ja, jeg ser ikke noe grunn til at det ikke skulle kunne skje, fordi det ville jo være enda mer demokratisk jo større det forumet blir, når det er tatt ifra det samme organet. En annen ting hadde vært hvis LO-toppen eller forbund hadde grepet inn, for eksempel, når dette skjer ute på arbeidsplassene, så er det jo nettopp det organet som var tilstede da blant annet i går et mye mer representativt forhold, fordi at ingen var innstilt her, vi bruker demokratiske virkemidler på at man organiserer kupp.

Heradstveit: — Er det lovleg adgang til å omstøyte eit slikt vedtak som blei gjort i går?

Fiskerud: — Det er klart at man har en ting som tilsier at hvis 25 prosent av medlemmene krever for eksempel et nytt årsmøte, så kan det skje. Hvorvidt det kan brukes videre, det vil si i hele tatt den formelle sida, den vil jo ha en del juridiske betenkeligheter osv.

Heradstveit: — Blir dei diskuterte nå?

Fiskerud: — De blir diskutert, og jeg kan ikke svare...

Heradstveit: — På sentralt LO-hald?

Fiskerud: — Ja, men uansett det, så vil jo LO i alle fall være nødt til å ta hensyn til en annen ting, nemlig hvis det er avdelingens medlemmer i Oslo, 18 000, at de ikke vil ha, at de ikke mener at disse fem er verdige representanter, ja, så er det klart at det skal godt gjøres å hindre at ikke det blir omstøtt. Jeg håper selvfølgelig på den reaksjonen på arbeidsplassene at de ikke lenger nå finner seg i at, på arbeidsplass etter arbeidsplass, så har vi dette innslaget, som ikke hører hjemme. Og la meg si en ting med en gang: Steigans folk, det er jo bortskjemte studenter, pappagutter, ja, de fleste av dem er enten direktørsønner eller liknende. Se på Jøtul, de som kom med der, solid akademisk utdannelse. Dette er ikke folk i arbeidslivet. Dem har ingen tilpass der forøvrig heller.

Heradstveit: — Kan eg få spørre Steigan, kva gjer så De då hvis dette verkeleg blir slik som det ser ut til å bli, nemleg at det er aksjonar i gang for å få omstøytt det heile, kva gjer De då?

Steigan: — Ja, hvis nå pampene mot formodning skulle prøve å holde et nytt møte, så vil de oppleve det, at dersom de klarer å trumfe til seg et flertall, så vil opposisjonen mot dem bli større enn noen gang. Sånn at det de egentlig lager er ris til egen bak. Og det er måten de alltid fungerer på. De tar reaksjonære standpunkt. De står for standpunkt mot arbeiderklassen. Legg merke til Fiskeruds siste innlegg. «Smeller litt i Tromsø», sier han. Han bagatelliserer nynazistenes regulære mordforsøk mot progrssive. «Smeller litt i

Tromsø.» Det er ikke noe å bry seg om. Og — han sier at vi sjikanerer tillitsmenn, mens hele hans argumentasjon mot meg for eksempel stort sett består av skjellsord. Dessuten bør folk merke seg at Fiskerud, han har offentlig i et intervju i Dag og Tid gått inn for å forby mitt parti, han har gått lenger enn de verste McCarthyistene gjorde i 50-åra. Det er en gufs fra den verste anti-kommunismen i 50-åra som Fiskerud representerer.

Heradstveit: — Fiskerud.

Fiskerud: — Det er selvfølgelig ikke riktig. Det som jeg har sagt i et intervju, det er at jeg går imot partier som med våpen i hånd skal overta dette landet. Det jeg sa også i det intervjuet der da, det var selvfølgelig at de partiene uansett hvor dem kommer fra, uansett om dem kommer fra høyre eller venstresiden, som foretok og hadde det på programmet, og jeg sa at jeg vet ikke om AKP har det på programmet. Senere har de bekrefta at de har det på programmet. Og det er klart at vi ser hvordan vold avler vold. Når Steigan sier at jeg bagatelliserer smellet i Tromsø, nei jeg gjør i grunnen ikke det, jeg tar avstand fra alt voldsbruk, slåssinga som egentlig foregår, enten det gjelder i Norskfronten eller mellom AKP. Det er nye, farlige elementer, vi kjenner hvem de representerer. Det er ekstremistene, de har ikke noe grobunn, de kommer ikke, ja, som jeg sier, dette har ikke noe grobunn i arbeider- eller fagbevegelsen. Dette er noen som leker Robin Hood med utgangspunkt ifra sandkassa på Blindern.

Heradstveit: — Vi bør komme tilbake til den konkrete saka. Steigan.

Steigan: — Ja, det etterlyste jeg også. Nå prater Fiskerud fullstendig utpå viddene. Det som er saka, det er at vi står foran en LO-kongress. Den er veldig viktig. Apspengren og co ønsker godkjennelse for si linje med å presse lønningene nedover ved hjelp av kombinerte oppgjør, de ønsker ei fortsatt utvikling i retning byråkratisering av fagbevegelsen, knebling av demokratiet.

Dette er det kommet ei lang rekke forslag imot. Og dem ønsker vi å fremme. Og her bør folk være klar over en ting: Sjøl om klubber og foreninger har sendt inn forslag, for eksempel «Forby Norsk Front», eller mot kombioppgjøret, så er det ikke engang sikkert at disse forslaga engang blir behandla på LO-kongressen, dersom det ikke er representanter tilstede som personlig går opp og stiller disse forslaga og argumenterer for disse forslaga. Og det ser vi det som vår oppgave å gjøre.

Heradstveit: — I den konkrete situasjonen kunne det vere interessant å høyre, kva vil de fem då gjere, eller AKP gjere, hvis det går slik som eg har eit sterkt inntrykk av at det vil gjere, nemleg at det vil bli gjort sterke forsøk på å få omstøytt dette som skjedde i går kveld. Kva gjer da De? AKP.

Steigan: — Ja, det er klart at vi vil oppfordre, dersom Fiskerud får til sin vilje om å prøve å omstøte dette, så vil vi oppfordre alle progressive jernarbeidere, alle jernarbeidere som ønsker at kampen mot kombioppgjøret skal styrkes, at kampen mot den reaksjonære klassesamarbeidslinja til LO-ledelsen skal styrkes, til å slutte mannjamnt opp på det møtet og by pampene motstand som de aldri har sett.

Fiskerud: — Ja, det er klart at Steigan er igjen ute på viddene, han. Hvem er det som har valgt de representantene som for eksempel som skulle ha valgt de representantene som for eksempel ble foreslått fra styret. De kommer fra arbeidsplassene. De er valgt av arbeidsfolk ute. De representantene som Steigan kommer til å ha med seg for eksempel eventuelt på kongressen, ja, de er avvist ute, de er ekskludert av klubbene, de vil jo ikke, de er uverdige representanter, og de er ikke representative for det som skjer i Jern og Metall. De er kommet ved et kupp. Okey, det er mulig at det til syvende og sist ikke er mulig å få gjort noe med dette. I så fall spiller det ikke så stor rolle om en tre-fire-fem av de herretypene kommer inn på LO-kongressen, de vil drukne,

blant annet med bakgrunn i sin egen urimelighet i denne sammenhengen. Men vi skal være klar over en ting som er veldig viktig her, dette er at disse her ikke har hatt, de er aldri valgt faktisk i noe tillitsverv ute på sine arbeidsplasser. Det er folk som er helt fremmede og som kommer fra Blindern med akademisk utdanning.

Heradstveit: — Steigan.

Steigan: — Fiskerud benytter seg av blant annet løgn for å fremme sitt standpunkt. Flere av disse representantene skal være ekskludert fra klubbene? Det er bare en her som er suspendert fra klubben på Nyland, ikke ekskludert. Og Fiskerud, som kaller seg erfaren fagforeningsformann, burde jo vite forskjellen på det. Og dessuten er det nå et økende krav blant Nylandsarbeiderne for å få han igjen i klubben. Nesten 300 arbeidere der har skrevet under på et sånt krav.

Forøvrig, på denne LO-kongressen så vil vi slett ikke drukne. Vi vil reise de sakene jeg har nevnt. Til argumentet fra Fiskerud om at dette er klubbformenn osv. Ja, dette er det gamle argumentet til presteskapet, det om at den Gud har gitt et embete, har han også gitt forstand. Det er klart at dere som er klubbformenn, dere er ikke valgt til LO-kongressen. Hvis det var sånn at det bare var klubbformenn som kunne velges til LO-kongressen, så kunne de bare gjennomføre loddtrekning blant klubbformennene, så var man ferdig med det. Det er det dere ønsker å oppnå. Dere ønsker å frata medlemsmøtene enhver demokratisk rett.

Heradstveit: — Tida begynner nå å gå ut. Kva har LO då lært av dette, Fiskerud? For det er jo ganske fantastisk dette som skjedde i går kveld.

Fiskerud: — Det er veldig vanskelig å si med en gang. Det er klart at for det første må det endres på vedtekter og slik at vi ikke kan bli tatt på senga på disse kuppoppleggene som til enhver tid nå kan regnes med. Dette må vi jo behandle innenfor organisasjonen. Det er et problem. Det er klart at vi må bare se det slik at vi har grunn til å se disse folka likt for eksempel ute på verk-

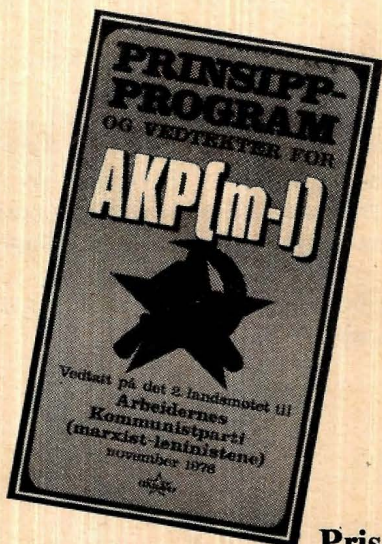
stedklubbene. Enten det er på Kure eller andre steder, så har disse fått en lik behandling med alle andre, mens de tillater seg hvilke som helst virkemidler sjøl. Det er klart at om ikke annet kan skje, så får de i alle fall smake sin egen medisin.

Heradstveit: — Ja, har Steigan ein fyndig replikk til slutt?

Steigan: — Ja, det der må jo oppfattes som en trusel. Det har i grunnen samme innhold som yrkesforbudkampanjen til NAF, når han sier at våre medlemmer ikke lenger skal behandles på like linje med sine arbeidskamerater. Og jeg vil be de fagorganiserte merke seg at han truer med å gå inn for vedtektsendringer for å frata medlemsmøtene rett til å gjøre demokratiske avgjørelser.

Heradstveit: — Okey, da slutter vi denne sekvensen her med ein trusel så å seie...

Les prinsippprogrammet til AKP(m-l)

Pris kr. 20,-

**Kjøp boka i Oktober-bokhandlane
eller ting henne frå forlaget**

Til Forlaget Oktober, boks 6875, St. Olavs plass,
Oslo 1:

Send meg ..... eks. av Prinsippprogram og vedtekter
for AKP (m-l) à kr. 20,-. (Forlaget betaler porto og
oppkravsgebyr.)

Namn .....

Adresse .....

Postnr./stad .....

LENIN

UTVALGTE VERKER I 12 BIND

**Tegn abonnement
på Lenin-serien
fra Forlaget Oktober!**

Lenin skreiv for arbeidsfolk

Forlaget Oktober holder nå på å gi ut serien **UTVALGTE VERKER I 12 BIND** av Lenin. Den første av bøkene kom sommeren 1976. To bøker til kom rett før jul samme år. I løpet av 1977 kommer det minst 5 bind til. De siste binda kommer våren og sommeren 1978.

Du trenger hele serien

En grei måte å skaffe seg dem på er å tegne abonnement på hele serien nå. Da får du bøkene hjem til deg etterhvert som de kommer ut. Du er helt sikker på å få med deg alle sammen, og kan

gjøre deg kjent med ett og ett bind av gangen. Når serien er komplett, har du et helt lite Leninbibliotek til rådighet for mange år framover. Når du støter på politiske spørsmål du må ha klarhet i, kan du ta fram binda og lese det du trenger, enten det er ting du har lest før eller ting du sprang over første gangen.

Vegen for arbeidere i alle land

Til sammen inneholder de 12 binda om lag 200 av de viktigste arbeidene til Lenin, fra 1890-åra til 1923.

Bøkene gir deg en samla framstilling av de erfaringene som gjorde den sosialistiske Oktoberrevolusjonen mulig, ja, som har klargjort den veggen arbeidere i alle land må følge for å styrte kapitalismen og skape et sosialistisk samfunn der arbeiderklassen sjøl har makta. Det kan ikke bli noen revolusjon i Norge heller, hvis ikke virkelig mange arbeidere og andre progressive mennesker kjenner verka til Lenin og de andre marxistiske klassikerne.

Det er hjelp i å studere Lenin

I dag er det mange som er klar over dette. Det er et resultat av at det er blitt skapt en ny kommunistisk bevegelse i Norge i løpet av de ti siste åra. Den nye revolusjonære bevegelsen, som er leda av

AKP(m-l), har brukt den marxist-leninistiske teorien på klassekampen i Norge. De praktiske erfaringene har vist at Lenins teorier om partibygging, om statens klassekarakter, om imperialismen, om revisjonismen og de borgerlige «arbeiderledernes» karakter er gyldig. Tusenvis av folk har fått erfaring for at det er hjelp i å lese marxistiske bøker — og at det er nødvendig.

Det er grunnlaget for at Forlaget Oktober nå kan oversette og utgi en 12-bindsserie av Lenin og trykke den i 5000 eksemplarer av hvert bind.

Det er viktig at *du* studerer

Samtidig er tiltaket et middel til å styrke den bevegelsen som alt har utvikla seg. Det er bra at mange folk studerer i dag. Men det er viktig at det er mange som leser mer enn ei og anna bok eller noen artikler. Klassekampen stiller oss overfor en rekke vanskelige spørsmål. Oppgavene vokser for hver dag. Det er nok av falske «arbeiderledere» i SV og «NKP» som kan dekke seg bak forfalskninger både av Marx og Lenin for å få folk til å velge feil kurs når det oppstår uklarhet. Det er heller ikke alltid andre folk enn deg sjøl som har erfaring og politisk innsikt til å kunne fortelle hva som er rett og hva som er gærnt.

Derfor er det viktig at du skaffer deg oversikt over åssen Lenin og de andre

Lenin taler ved avdukinga av minnesmerket over Marx og Engels 7. november 1918.

klassikerne svarte på spørsmåla og åssen de avslørte falskneriene til dem som spredde borgerskapets teorier i arbeiderbevegelsen i deres tid.

Tegn deg som abonnent på Lenin-serien fra Oktober i dag!

Hva vil det si å abonnere?

Ved å abonnere på *Lenin-serien Utvalgte verker i 12 bind* får du bøkene tilsendt fra forlaget etter hvert som de kommer ut. Du betaler ikke noe på forhånd, men forplikter deg til å betale hver bok seinest 14 dager etter at du har fått den.

Som abonnent er du sikker på å få alle bøkene i serien. Du får et visst avslag i prisen i forhold til det bøkene koster i bokhandelen — 15%. Ei bok som koster 34,50 i handelen, vil du få for 29 kr.

Du kan gjerne gå sammen med noen andre og tegne *gruppeabonnement*. Det vil si at dere får tilsendt flere eksemplarer av hvert bind til samme adresse. Vær oppmerksom på at ei slik ordning stiller krav til den som er adressat. Hun eller han må sørge for at bøkene kommer raskt videre til de som skal ha dem, og at betaling fra alle sammen blir ordna på en grei måte.

Dersom du ikke oppgir noe annet, vil abonnementet løpe fra den første nye boka som kommer ut. Hvis du også vil ha de binda i serien som alt er kommet ut, må du markere det særskilt.

Den første boka som kommer i vår, er bind 8 — «Staten og revolusjonen».

Oversikt over alle binda med stikkord om innholdet og tid for utgivelse finner du på baksida av denne brosjyra.

Bestillingsseddel

- Jeg ønsker abonnement på serien Lenin: *Utvalgte verker i 12 bind* fra Forlaget Oktober. Abonnementet gjelder fra den første boka som kommer ut.
- Av de binda som alt er kommet ut, vil jeg ha de jeg har satt kryss ved (oppgi antall hvis det er gruppeabonnement): b. 2: «*Hva må gjøres*» ..... b. 6: «*Imperialismen*» ..... b. 11: «*Venstre-kommunismen*» .....

(Bestiller du etter 15. juni, må du også føre opp b. 8: «*Staten og revolusjonen*» for å få den med. ....)

- Jeg forplikter meg til å betale for bøkene innen 14 dager etter mottakelsen.
- Jeg ønsker gruppeabonnement, ... eks. av hvert bind.

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr./sted .....

Send slippen inn til Forlaget Oktober, Postboks 6875 St. Olavs plass, Oslo 1 — eller lever den til Oktober-bokhandelen eller Oktober-kommisjonæren på ditt sted.

Når kommer bøkene ut?

Her ser du en oversikt over de binda som kommer ut i Oktobers Lenin-serie. Utvalget svarer til ei standardutgave av Lenin som ble gitt ut i Moskva i 1946. Inndelinga av binda følger den periodedelinga som de sovjetiske kommunistene brukte i parti-historia si. Merk deg at binda ikke kommer ut i nummerrekkefølge, men i den rekkefølgen som du kan lese ut av utgivelsestids-punktet som står under hver bok.

Prisen er ikke ferdig beregna for alle bøkene ennå. Men den vil holde seg på eller under kr. 34,50, som de tre første som kom ut koster.

LENIN

1

1. Lenin om Marx.
Hva er folkevænnene.
Kommer høsten 77.

2. Hva må gjøres?
Er kommet ut.

3

3. Ett skritt fram og to tilbake.
Kommer høsten 77.

4

4. *To slags taktikk, 1905.*
Kommer våren 78.

5

5. *Bolsjevikpartiet. Det nasjonale spørsmålet.*
Kommer sommeren 77.

6. *Imperialismen. 1. verdenskrig.*
Er kommet ut.

LENIN

UTVALGTE VERKER I 12 BIND

Staten og revolusjonen

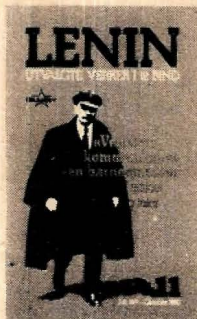
8. *Staten og revolusjonen.*
Kommer rundt 1. mai 77.

7

7. *Forberedelsene til Oktober-revolusjonen.*
Kommer høsten 77.

9

9. *Oktober-revolusjonen, overgang til sosialismen.*
Kommer vinteren 78.

11. *Seieren mot interveusjonskrigen. - Venstre-kommunismen.*
Er kommet.

10

10. *Intervensjonskrigen. Rongatov Kautsky.*
Kommer våren 78.

12

12. *Overgangen til freden, oppbygginga av sosialismen.*
Kommer sommeren 78.

ILLUSTRASJONEN: Her ser du eit oversyn over dei banda som kjem i Lenin-serien frå Oktober. Merk deg at bøkene

ikkje kjem i nummerorden, men i den rekkjefølgja du kan lesa ut av det som står under kvar bok.

Til LOs 24. kongress kom det inn over tusen forslag fra medlemmene i fagbevegelsen. De fleste av dem var progressive og uttrykker medlemmenes interesser mot kapitalen og regjeringa. De forteller at det fins en brei opposisjon mot klassesamarbeidet i LO-toppen.

Kongressen forkasta disse grunnplansforslaga. I alle viktige spørsmål blei det gjort reaksjonære vedtak, eller forslaga blei sendt over til sekretariatet. De fem utsendingene på Oslobenken til Jern og Metall var de eneste som støtta krava fra grunnplanet konsekvent. LO-ledelsen forsøkte å bygge en isfront mot dem. I denne boka kan du se hva de virkelig sa og hvilke forslag de stilte.

Du ser også hvordan den såkalte «ansvarlige opposisjonen» fra SV/«NKP» stilte seg. De var så trufaste mot LO-toppen at vanlige SV-medlemmer kommer til å rødme av skam når de ser hva partifellene deres gikk inn for i avstemmingene.

Vil du vite hva arbeideropposisjonen mot LO-ledelsen står på, så trenger du denne boka!

ISBN 82-7094-164-0

Pris kr 18,-